L·C·NIELSEN

DRENGE TIL ORLOGS

Digitized by the Internet Archive
in 2026

https://archive.org/details/drengetilorlogs0000lcni

DRENGE TIL ORLOGS

L. C. NIELSEN

TRE MÆND. 1897.

MIT LAND —. Vers. 1898.

DRENGE TIL ORLOGS. Billeder fra en frivillig Lærlings Togt. Med Illustrationer af *E. Henningsen*. (1899). Folkeudgave. 1916.

VAARDIGTE. (1901). 2. Udgave. 1911.

DE ONDE AAR. Roman. 1902.

REJSEN TIL ROM. Rejserim. 1904.

VANDRINGER. Digte. 1905.

KANTATE ved Universitetets Mindefest for Kong Christian IX. 1906.

HISTORIER. 1907.

I SAND OG STEN. Kantater og Sange. 1907.

WILLEMOES. Billeder fra Danmarks Ungdom. 1908.

DEN DANSKE NAT. Prolog ved Det kgl. Teaters Mindeforestilling for Holger Drachmann. 1908.

BROGET HØST. Digte. 1913.

CHR. NIELSEN. En dansk Højskolemand. Breve og Foredrag. Udgivne af *L. C. Nielsen*. Med en Biografi. 1909.

HANNE I Billeder og Tekst. Af *L. Find* og *L. C. Nielsen*. 1909.

EXNERS BILLEDBOG. En Samling Tegninger af *Exner* med Vers af *L. C. Nielsen*. 1912.

L. C. NIELSEN

DRENGE TIL ORLOGS

BILLEDER FRA
EN FRIVILLIG LÆRLINGS TOGT

MED ILLUSTRATIONER AF
ERIK HENNINGSEN

GYLDENDALSKE BOGHANDEL - NORDISK
FORLAG - KØBENHAVN OG KRISTIANIA
MDCCCCXVI

Efter Udgaven 1899.

Gyld. Bibl. Udg.

FR. BAGGES KGL. HOFBOGTRYKKERI
KØBENHAVN

TIL

MIN MODER

FØRSTE KAPITEL.

Vagtskibet.

Det hænder ofte hos Drenge, som fødes langt fra Havet og ikke kender det, at der i deres unge Sjæle opstaar en Længsel efter det, en driftig Trang til at drage hen over det og leve med det. Det brede, rolige Land, de daglig ser omkring sig, de ubevægelige Agre, der kun mod Høst faar Liv og ligner Bølger, de mange Træer og Buske og Huse, som altid staar paa samme bundne Plet Jord — alt dette altfor uforanderlige fremkalder i deres Sind, der endnu ikke evner at opfatte Naturens Mangfoldighed, en Higen efter Bevægelse, en Lyst til Skiften og Uro, til Bølgen.

Saa hører de om Havet, læser om det, drømmer om det — og til sidst er Havet blevet alle deres vage Længslers Maal, alle deres vaagnende Kræfters Tumleplads, og den faste Jord kan ikke længer fængsle dem.

Jean var født midt inde mellem Markerne, hvor der er langt til Havet, i en aaben Egn, hvis jævne Linier til alle Sider løb ensformigt ud mod Horisonten. Han voksede op dér og blev en kraftig, eventyrlysten Dreng, der modig og munter var med til alskens Leg og Forvovenhed. Da han kom over Tolvaarsalderen, stod han ofte ved Sommertide og saa Rugen suse bølgende over Agrene og blev bevæget derved; han kunde føle Aksenes levende Synken og Stigen inde i sig som en Vuggen mellem Graad og Glæde, og om Natten drømte han om høje Bølger, der runde og bløde randt bort i en blaa Dis. Han blev let til Taarer og længtes tit, hans Blik blev langt og drømmende, hans Sind stod aabent som en sulten Fugleunges Næb.

Lidt efter lidt tog hans Længsel til, blev klarere, mere bevidst — og greb ham endelig som en Higen efter Havet. Han var femten Aar og fik Lov at følge sin Lyst: at blive Officer i Marinen.

Om Morgenen den første Oktober skulde han møde om Bord paa Vagt- og Logisskibet »Sjælland« for at begynde sit Orlogsliv, og nu var Morgenen kommen! Den store Morgen, han havde ventet paa, samlet hele sin Sjæls Tilværelse i! Den mærkelige Mor-

gen, som skulde aabne ham Indgang til den nye Verden!

Jean kørte med sin Moder gennem Bven ud til Toldboden; han var bleg af Forventning og kunde intet sige for Bevægelse. En eneste Tanke optog ham, rev ham med sig, stødte ham tilbage, drog ham og forfærdede ham: at nu begyndte det nye Liv, det bølgende ukendte, nu om lidt, om kun ganske lidt! Han vidste ikke, hvad det var, kun, at det var langt anderledes end at leve paa Landet; at han skulde sejle langt bort og ingen se, som kendte ham og holdt af ham; at han kunde falde i Havet og dø!

Saa holdt Drosken paa Toldboden.

Jean stod ud; han var nervøs. Uniformen gjorde ham fremmed for ham selv, den var lidt for stor. Graaden laa og gyngede i hans Bryst og kunde ikke faa Plads dertil. Han glemte at hjælpe sin Moder ud, skyndte sig med at faa sin Sæk med Tøjet ned fra Bukken og blev derpaa staaende, skamfuld, forlegent trodsig.

Foran ham laa Flaadens Leje, nærmest det store Vagtskib, han skulde om Bord paa. De slanke Master strakte sig højt i den graa og stille Oktoberluft, der hang som Dis mellem Ræerne og svøbte sig om Flaget agter, saa det ikke kunde vaje. Skibet var stille, saa man kunde tro det forladt; men nu og da kom Skildvagten frem i Faldrebet, stod der et Øjeblik og saa mod Land og traadte saa tilbage igen. I Mærset paa den forreste Mast gik Udkigsmanden, tre

Skridt frem, tre Skridt tilbage. Af og til kom et Kommadoraab derovre fra og drev syngende bort i Luften.

I Række bag Vagtskibet laa andre Orlogsmænd, aftaklede, med Tag over de sorte Skrog, saa at kun de nederste Mastestumper ragede nøgne frem. De saa øde og sørgelige ud; de lukkede Kanonporte havde et skummelt Udtryk som Øjne, der er blindede med Vold.

Jean stod ved Siden af sin Moder og tav; saaledes havde han ikke ventet, at det tog sig ud. Disse døde Skrog, dette stille Vagtskib! Han vidste ikke, hvorledes han havde tænkt sig det, kun saaledes var det ikke. Det skubbede ham fra sig og gjorde ham utryg. Han følte Graaden brænde i Brystet, saa' om mod Moderen, som stod lille og bleg og med taarevaade Øjne, blev vred, fordi hun græd, og vendte sig bort fra hende igen.

»Er du nu ogsaa rigtig glad, Jean?« spurgte hun.

Han blev pludselig ydmyg af Angst, som skulde han briste i Graad.

»Mor'!« begyndte han, men standsede og tav og tvang Graaden tilbage. Han *vilde* ikke græde! Han trodsede gammel Vrede op! Uret, som var sket mod ham saa langt tilbage, han kunde huske, hentede han frem og samlede i en Sum, der voksede og syntes ham saa uretfærdig stor. Han *vilde* ikke græde, han var glad, *vilde* være glad!

»Husk nu at skrive til os, saa tit du kan, Jean!«

»Det har jeg jo lovet!« Han svarede kort og uden at vende sig.

De tav igen. Rundt omkring dem snakkede Folk; inde fra Havnens Skibe kom Raab og Lyd af Losning; en Damper peb langt og hult og gled straks efter ud gennem Bomløbet, dragende det bugnende Kølvand efter sig som Slangekroppe, Stempelslagene lød plumpe, som om de regelmæssigt og uafladeligt sugede Vandet i sig og igen med et Skvulp gav det fra sig. Vagtskibet laa ubevægeligt og tyst, Skildvagten kom til Syne og forsvandt, Udkigsmanden i Mærset gik sine faa Skridt; agter hang Flaget slapt og kunde ikke vaje.

Jean saa paa alt dette, som han nu skulde lære at kende, dette nye, som paa én Gang drog ham og skræmmede ham. Han saa paa det med et Blik, der var fuldt af trodsig Lyst til at give sig i Kast med det, og som alligevel skælvede af Angst og af Vemod over det, han var rejst bort fra.

Saa hørte han Moderen:

»Der er dine Kammerater, Jean!«

Nogle Drosker holdt nær ved, og ud af dem kom Kammeraterne, fulgt af deres Forældre. Fem var de.

Han lagde Mærke til, at deres Uniformer passede dem. Han saa ogsaa, at deres Forældre var elegantere klædt end hans Moder. En Følelse af Bitterhed og Skamfuldhed betog ham, han vendte sig bort og lod sit Blik strejfe Moderen med et smerteligt Udtryk. Hun vedblev at se paa Sønnens nye Kammerater,

Taarerne laa ved Øjerandene og sitrede, og Mundens Linie vibrerede som en let berørt Streng.

Hun lagde sin Haand over Jeans Hals og sagde blidt, sørgmodigt:

»De er større end du, min Dreng!«

Jean svarede ikke. Moderens Ord gjorde ham mindre, end han var, syntes han. Vred og skamfuld blev han staaende, turde ikke se hen paa de andre, vilde heller ikke være sin Svaghed bekendt. En af dem græd, hørte han, og det beroligede ham noget.

Han rystede Moderens Haand af sig, den var saa blød og medlidende! Han trængte ikke til Medlidenhed; han vilde ønske, hun var bleven hjemme og ikke stod der bagved ham! Hvad skulde hun her? Folk saa paa, at hun græd, og hvor fattigt hun var klædt! Hun maatte hellere være bleven hjemme!

Men paa en Gang fo'r Blodet kraftigt ud i hans Legeme, og han blev greben af en voldsom Glæde. For nu kom det, nu kom det, om lidt, kun om lidt begyndte det, hele det nye Liv! Nu var det forbi det gamle, altsammen, — han skulde ikke mere blive heftig og slaa sin Søster og bagefter græde bitterligt derover, han skulde ikke mere *det*, og ikke mere *det*, nu var det forbi, og nu begyndte det andet!

Hvad mon det andet var! Mon han vilde blive glad? Aa, han vilde saa gerne blive glad!

I det samme kom Baaden for at hente dem.

Jean fulgte den med Øjnene, som kunde han drage den til sig derved; Aaretagene bankede i hans Ho-

ved, han følte, hvor han blev bleg, og hans Mod sank sammen.

Kom det nu? Kom det nu? Nu kom det!

Baaden lagde til. Underofficeren, som havde styret, rejste sig og gik op.

»De frivillige Lærlinge!« kommanderede han kort og saa rundt fra den ene af dem til den anden som for at tælle dem.

Jean tog sin Tøjsæk, som han næppe kunde bære. Han saa sig ikke om. Han tænkte ikke paa, hvad han gjorde; mekanisk fulgte han Underofficerens Kommando. Han hørte sin Moders Skridt bag sig og var ved at tabe sit Tøj derover. Han hørte Kammeraterne græde og deres Forældre sige dem Farvel, og han knugede haardt og fast om Sækken for at tvinge sig. Nogle Mænd talte, men det var langt borte. Moderens Skridt blev ved, bedrøvede, bønlige, blev ved.

Nu kom det, nu begyndte det, nu var han inde i det, nu var det for sent at rejse hjem!

Han skulde til at gaa ned ad Trappen, da en fremmed lagde sin Haand paa hans Skulder og standsede ham.

»Skal du ikke sige Farvel til din Moder?« spurgte han alvorligt.

Jean saa op og blev skamrød. Dér stod Moderen med blanke, vaade Øjne, som klamrede sig til ham; hendes Ansigt var blegt og sitrede, hele hendes spinkle Skikkelse græd. I et Nu omsluttede han hende med

et inderligt ømt Blik, saa blev hans Udtryk trodsigt igen.

»Farvel, Mo'er!« stammede han, men slap ikke sit Tøj.

Hun greb omkring ham, som man griber for at holde én tilbage, og knugede ham til sig i et heftigt Kys.

Ingen af dem sagde noget.

Saa rev han sig løs og gik ned i Baaden, hvor han blev staaende med Ryggen mod Trappen. Kammeraterne kom efter; en af dem græd endnu.

Da de alle var nede, stødte Baaden fra. Jean satte sig, vendt mod Skibet; de andre blev ved at se mod Land. Hans Blod kom og gik som Stempelslag. Han saa sig ikke om. Han vidste, at Moderen stod derinde og stirrede. Hun holdt det hvide Lommetørklæde i sin lille Haand for at vinke til ham, naar han vendte sig! Taarerne skred ud over Øjenvipperne og gled ned over Kinderne! Hun var vist meget bleg!

Skulde han ikke vende sig? Kammeraterne sad jo og saa tilbage og hilste!

Nej, han vilde ikke. Han følte, at han maatte græde, naar han saa hende løfte Haanden med det hvide Lommetørklæde. Han blev ved at se mod Skibet.

»Aarerne ind!« kommanderede Underofficeren, og Baaden lagde til. Kammeraterne løftede deres Tøj

op paa Broen og fulgte selv efter. Jean ogsaa. Han saa sig ikke tilbage.

Alle seks marcherede de efter Underofficeren hen over Broen og op ad Faldrebstrappen. Det voldte Jean Besvær at bære sit Tøj, og han var fuld af Uro og Bedrøvelse. Øverst oppe stod de stille og saa igen mod Land. Jean rystede; nu ventede hun, at han skulde vende sig og hilse! Nu løftede hun allerede — —!

Han gik videre bag efter de andre, gennem Faldrebsporten og ind.

Han saa sig ikke tilbage.

Saa stod han paa Dækket bag den høje Ræling, som skjulte alting for ham.

ANDET KAPITEL.

Kammeraterne.

Nede paa Vagtskibets Banjer sad de frivillige Lærlinge og ventede. Ingen af dem talte. De var fortumlede efter Afskeden og efter den Modtagelse, de havde faaet om Bord. En gammel Baadsmand havde tordnet mod dem, den vagthavende Officer kommanderet dem ned under Dækket paa en Maade, som om det var Hunde, han sparkede til. Desuden var de saa ny for hinanden, og ingen af dem turde være den første til at indlede Bekendtskabet.

Jean sad lidt afsides.

Han følte sig trykket af de andre; de var saa store, og deres Uniformer sad saa fornemt godt. Af og til saa han op og mødte i et hastigt Blik deres rødrandede Øjne, der ligesom endnu ikke var komne helt til sig selv igen.

Saa maatte han tænke paa sin Moder. Han saa hende atter staa derinde paa Toldboden, med det hvide Tørklæde i sin ventende Haand, med de angstfulde Øjne biende paa, at han skulde se tilbage og hilse, med den bange, vibrerende Mund!

Og paa en Gang blev han saa dybt bedrøvet, at han for sammen derved, saa ydmyg, at han følte det, som sank han sammen ved sin Moders Fod og hulkede. Han vendte sig til Siden, for at ingen skulde se ham — — —

Der var meget stille. Undertiden hørtes Skridt over Dækket og nogle Gange den skingrende Baadsmandspibe, fulgt af en Kommando. Ude fra Havnen den uafbrudte Larm af Losning og de ind og udgaaende Damperes langtonede, dumpe Tuden.

Jean greb begærligt hver Lyd; hans Øjne fæstede sig ved alt, som kunde ses. Det forekom ham mærkværdigt altsammen, hemmelighedsfuldt, som han undertiden havde mødt det hemmelighedsfulde, naar han alene var gaaet langt ind i en Skov. Det var, som sad han i et fremmed Land og lyttede til det Sprog, han intet forstod af, men tørstede efter at lære. Hans Sind var uroligt. Snart kom Tankerne tumlende

frem, fulde af Mod til at give sig i Kast med det nye Liv, snart trak de sig sky tilbage og længtes hjemad.

Han vilde gerne tale, men endnu tav Kammeraterne, og selv turde han ikke begynde. De andre følte ogsaa Stilheden trykkende og blev urolige. En af dem rejste sig og gik hen til Tøjsækkene, som laa i en Bunke. Han løftede sin og stillede den op, derefter de andres. Saa stak han Hænderne i Lommen og slentrede hen over Gulvet.

Jean saa paa ham. Han var høj og bred, med store, tunge Hænder og Fødder, næsten en Mand at se paa, naar ikke Øjnene og de bløde Træk havde været et Barns.

»Jeg er sulten!« sagde han pludseligt.

De stirrede allesammen op, det kom saa uventet, at én havde talt.

Jean blev rød og saa bort.

Endelig svarede en utrygt og forlegent:

»Det er jeg ogsaa!«

»Jeg spiste, lige før jeg kørte hjemme fra,« sagde en tredie, »men jeg er forfærdelig sulten alligevel!«

Jean flyttede sig nervøst paa sin Plads og undgik at se paa dem. De tav igen og sad hver i sine Tanker.

»Bare jeg havde taget noget med!« begyndte en af dem paany.

»Har man Lov til det?«

»Lov?«

»Jeg gaar snart ud og siger, at jeg ikke kan holde det ud!«

»Er De saa sulten?«

»Skal vi ikke hellere være dus med det samme?«

»Jo—o —.«

Samtalen, som paa en Gang havde taget Fart, standsede, og der blev stille; kun de mange Lyd fra Havnens Liv, Jærnlarm, Stemmer, Maskiner, som stønnede og stampede.

Saa rejste Jean sig og gik hen til sin Sæk, aabnede den og tog en lille Pakke frem. Han blev staaende med den i sine urolige Hænder, med Ryggen mod Kammeraterne, blodrød af Forlegenhed. Til sidst vendte han sig og gik hen til Bordet:

»Min Mo'er har givet mig lidt Smørrebrød med!« sagde han og lagde Pakken fra sig og gik tilbage for at lukke for Tøjet igen.

De saa paa ham, en af dem tog Pakken og aabnede den; det var ham, som havde talt først.

»Skal du ikke have noget med?« spurgte han og saa paa Jean.

»Nej Tak! Jeg — jeg er ikke sulten.«

»Det er storartet; det er jeg. — Hvad hedder du?«

»Jean!«

»Jean? — Jeg hedder Niels!«

Jean satte sig. Samtalen kom nu i fuld Gang, men han var ikke med. Der var noget, som gjorde ham tavs, noget han ventede paa, det nye, det under-

ligt nye — og en Bedrøvelse, som ikke vilde høre op. Hans Forventning steg til Smerte, samtidig med at hans Kærlighed til Hjemmet, forøget ved Adskillelsen og ophidset af Angsten for det ukendte, fyldte ham med Ve og Længsel og anklagede ham.

— — Det var hen paa Eftermiddagen. Tiden var gaaet med de første Forberedelser, med Ordning af Tøjet, paa hvilket Nummer og Kvartermærke skulde sys, med Undervisning i at surre Køjen fast og hastigt og med at lære Skibet at kende. Nu var det mod Aften, og de fik Lov at gaa i Land.

De fulgtes sammen fra Toldboden og ind ad Byen til. Lille og fast gik Jean ved Siden af Niels, der allerede slentrede af Sted som en Matros, helt ligegyldigt, med Hænderne i Lommen og Hovedet højt. Allerede drøftede de Forholdene om Bord, Niels syntes om *det*, en anden ikke om *det*, — diskuterede Underofficererne med megen Alvor, kom ogsaa med nogle Ord ind paa Officererne. Det var Niels, som førte Samtalen. Jean tav, han gik blot og følte sig forunderlig, ny, ukendelig, og hørte paa de andre uden at lægge Mærke til, hvad de sagde.

Saa faldt det ham ind, at Moderen vist ikke var rejst hjem endnu. Han sagde Farvel og skyndte sig bort gennem en Sidegade; Frygten for, at det dog maaske var for sent, drev ham af Sted i Løb, han maatte tale med hende, fortælle hende det — det, han havde oplevet, det, at han var glad, det at — —

Han sagtnede, men da saa han for sig hendes angstfulde Øjne, som bævede af Smerte og Skuffelse, og hans skamfulde Sorg vældede som fra sprængte Sluser ind i hans Sind igen. Blodet sprang ham til Hovedet, Graaden knugede hans Bryst, han for videre, løb i fuld Hast, medens han hviskede: Mor! Mor!

Han maatte se hende, maatte bede hende om Tilgivelse, maatte kysse hende glad!

Da han kom til Hotellet, var hun rejst.

Jean gik ud og blev gaaende i Gaderne den hele Aften, dump som efter et Slag. Endnu en Gang forhørte han paa Hotellet, om det ogsaa var rigtigt? — Jo, Moderen var rejst!

Før Tiden gik han om Bord. Skildvagten ved Faldrebet saa paa ham, da han kom alene, hans Navn blev strøget paa Listen over dem, som havde Landgang; han gik hen over Dækket for at gaa ned, standsede og saa' længe op til Udkigsmanden i Mærset, saa gik han ned i Brandstuen, hvor de skulde sove, bandt sin Køje op og lagde sig. Inde fra Banjerne hørte han Mandskabets dybe Søvn, massivt og uafladeligt; nu og da Skridt over Dækket og enkelte Gange Stemmer, der lød saa hemmelighedsfuldt i den tungt aandende Ro.

Der var saa besynderligt stille, syntes han.

Skulde han bede sin Aftenbøn?

»Fader vor, du, som —«

Hvor de sov derinde; det var som Dyrs Søvn! —

Mor! — Hvorfor havde han ogsaa været saadan mod hende! Mor! Mor! —

— — helliget vorde dit Navn. — —

Aa, nej, nej, at han kunde være saa ond og haard! Kære Mor! — — Nej, han vilde ikke bede, ikke her, hvor han var fremmed og al Ting forstyrrede ham! Han vilde sove! —

En Stund senere kom Kammeraterne. De snakkede højt og lo og fortalte hinanden om Hjemmene, medens de hængte Køjerne op.

Jean laa vaagen og turde ikke røre sig; de skulde ikke vide, at han ikke sov endnu. Han hørte Niels tysse; de skulde være rolige, sagde han, — Jean sov!

En for en hørte han dem lægge sig; de vendte og drejede sig og kunde ikke komme til Rette med det uvante Leje. Saa laa de lidt og talte, dæmpet. Efterhaanden faldt de hen og blev tavse.

Jean aabnede Øjnene og stirrede mod det nære Loft. En gik deroppe lige over ham og traadte tungt i Dækket, saa han syntes, han kunde se Skosaalerne. Et langt Raab lød og drev bort i Natten, Skildvagten svarede tilbage, derpaa flere hastige Skridt og kort efter hviskende Samtale inde ved Siden af. Naar der var stille, skvulpede Vandet mod Skibssiden med smaa, bløde Klunk.

»Fader vor, du, som er i Himlen —«

Saa kom Vagten ind og slukkede Lanternerne.

Jean gemte sig dybt ned i Køjen som for at skjule

sig for Mørket. Han hørte Kammeraternes lette, trygge Aandedrag, og den dumpe, sugende Lyd af Soldaternes Søvn. Da kom han pludselig til at græde — som et Barn, der græder ved at se sin Moders Graad og ikke ved hvorfor.

TREDIE KAPITEL.

Første Dag om Bord.

Jean for forvirret op. En paatrængende Piben lød fra alle Sider, og han hørte høje Raab. Han stirrede omkring sig, uklar over, hvor han var. I det samme blev Døren revet op, en Underofficer stak Hovedet ind og raabte med skinger Røst: Ud af Køjerne! — og forsvandt igen, medens hans Stemme inde paa Banjerne blev ved at gentage Raabet.

Hastigt sprang Jean ud af Køjen, trak sit Tøj frem under Hovedpuden og klædte sig paa. Kammeraterne var ogsaa komne paa Benene; Niels mumlede gnaven over at blive vækket saa tidlig.

Et Øjeblik efter tumlede de mellem Mandskabet op paa Dækket, hvor de blev stillet i Geled langs Rælingen, med den surrede Køje i Armene.

Det var klam, graa Morgen. Inde paa Toldboden brændte Lygterne endnu, og Skibenes Lanterner stod som ubevægelige, glansløse Lys i Taagen. Dækket var vaadt af Nattedug.

Jean skuttede sig og saa op i Rigningen, hvis

Toppe forsvandt i Mørket. Luften lagde sig fugtig og kold over hans Ansigt. Han hørte Matroserne blive ved at komme op og saa de mørke Skikkelser ile over Dækket og skynde sig i Geled. Nogle talte, men Stemmerne lød hult og fjernt. Den vagthavende Officer gik indesluttet frem og tilbage, mønstrende de sidste Efternølere.

Endelig meldtes alle Mand oppe. Officeren vendte sig og saa hen langs Rækkerne; — Stuv Køjerne! kommanderede han derpaa med rolig, tavs Stemme, — *Stuv* Køjerne! — gentog Underofficererne efter ham med høje Raab. — Stuv *Kojerne!*

Niels rakte sin Køje op til Stuveren, saa tog han Jeans og rakte ogsaa den op, hvorefter de skyndte sig ned for at vadske sig. De andre kom hurtigt efter. De kastede Tøjet, til de stod halvnøgne, og øste Vandet over sig og pustede og gøs. Jean saa paa Niels's brede Ryg, hvor Musklerne spændte sig faste og stærke ud til begge Sider fra den hvide Rygradslinie, og huskede, at Niels om Aftenen havde tysset paa de andre for hans Skyld!

Der var noget trygt i dette, syntes han.

Da de var færdige, hentede de Teen i de store Blykrus, der blev varme, saa man ikke kunde holde paa dem. Rundt omkring dem sad Mandskabet og slubrede Drikken i sig og talte med træge, søvntunge Stemmer.

Ingen af dem havde indledet Samtale endnu; de tav, som havde de drømt Drømme, de ikke kunde

komme bort fra. Paa begge Sider af Bordet sad de, ludende ind over det, medens de spiste og drak den grumsede Te, hver sunken hen i sig selv, som sad han ene. Saa gemte de Brødet og Smørret ned i Bænkene, strøg Krummerne af Bordet og blev siddende stille i Smaapassiaren, der ikke rigtig vilde trives. Endelig rejste de sig og fulgtes op paa Dækket.

Det var blevet Dag, alle Lys slukkede. Luften var uigennemsigtig graa; det saa ud, som var der ingen Himmel, kun Taage opad i det uendelige. Inde over Byen stod Kirketaarnene med slettede Konturer og gled i ét med Disen.

De frivillige Lærlinge klumpede sig sammen midtskibs, utrygge, modløse af uvis Forventning; kun Niels saa sig om med et Blik, som folte han sig hjemme og ikke lod sig overraske.

Der var pebet til Rengøring, og Mandskabet kom nu tumlende op, barbenede, alle ens i det hvidgraa Overtrækstøj. Fra Pumperne styrtedes Vand over Dækket, Strømme af Vand, som man hørte rinde ud gennem Spygatterne og plaske ned udenbords.

»Hvad mon vi skal?« spurgte en af Lærlingene og saa paa Niels.

»Staar I der og driver!« raabte en Baadsmand til dem. »Skrub af!«

De flyttede sig, men blev straks efter jagede til Side igen. Ingen satte dem i Arbejde.

Niels saa fornærmet ud.

»Kom!« sagde han pludseligt og fast og gik.

De gik ned ad Faldrebet, ned paa Broen og ud i en Pram, som laa inde under Vagtskibets Laaring; der satte de sig, tæt sammen. Foran dem laa de gamle, aftaklede Fregatter, døde at se paa. Vandet var ganske stille, kun nu og da gik en Trækning gennem det, naar en Damper satte Kølvand ude i Havnen.

»Det er Synd, de Kasser skal ligge der og raadne!« bemærkede Niels, som sad og betragtede Fregatterne med et kyndigt Blik.

»Ja — —!«

De saa alle sammen paa den nærmeste, hvis Ankerkæder stod skraat ned i Søen nogle faa Alen fra dem, og tav.

Lidt efter sagde Jean:

»Hvis jeg var Skib, vilde jeg hellere gaa under paa Havet.«

Igen blev der Stilhed, de kunde ikke ryste den af sig.

Endelig begyndte Jeans Sidemand stilfærdigt:

»Drømte I noget i Nat?«

»Drømte? Nej!« svarede Niels overlegent og spyttede i Vandet. »Bare man havde Lov til at ryge!«

»Ja—a!«

»Hvad drømte du da?« spurgte Jean og mødte Kammeratens Øjne, der var lyse og bedrøvede.

»Jeg drømte ingen Ting«, sagde han. »Det er det, jeg er ked af!«

»Hvorfor?«

Kammeraten vendte sig mod Jean, de saa paa hinanden og kom til at smile, et lille, undseligt Smil. Pludselig for Jean op:

»Kom, sæt dig her!« sagde han og satte sig paa Rælingen med Benene udenfor. Den anden flyttede

sig hen til ham. Nu sad de lidt afsides, begge med Fødderne hængende ned mod Vandet. De var blevne forlegne for hinanden ved den gensidige Tilnærmelse og saa til hver sin Side og vidste ikke, hvad de skulde gøre.

Men saa tog Jean Mod til sig:

»Jeg ved ikke en Gang, hvad du hedder!«

»Kaj!«

Han flyttede nærmere og saa paa ham.

»Hvorfor er du ked af, at du ikke drømte noget?«

»Mor sagde, at jeg skulde lægge Mærke til, hvad jeg drømte første Nat. Det vilde gaa i Opfyldelse!«

Jean rykkede sig uvilkaarligt lidt fra ham og saa bort. Endelig sagde han stille og forknyt:

»Det sagde Mor ogsaa til mig!«

»Drømte du da noget?«

»Ja —! — At jeg — faldt!«

De blev tavse igen; Kajs Øjne var blege og slørede.

»Faldt du — og druknede?« spurgte han prøvende, fuld af Medfølelse.

»Jeg ved det ikke — jeg drømte kun, — at jeg faldt.«

Saa kom Kammeraterne til og satte sig som de, og snart gled Samtalen ud og ind, skiftende fra Emne til Emne, til Rengøringen var forbi, og de igen maatte om Bord. — —

Formiddagen gik hen med Øvelser. Det var oppe paa Dækket, en Overkonstabel kommanderede dem og lod dem blive ved uden Hvil, blive ved, indtil de næppe kunde drage Vejret for Træthed. Jean var ivrig og opbød alle sine Kræfter for ikke at staa tilbage, nogle Gange faldt hans Arme slappe ned, medens han skulde svinge dem, men i næste Nu for de hastigt rundt.

Overkonstablen roste ham, og Kaj bøjede sig frem og saa paa ham, saa at han blev lykkelig til Mode; da der paany kommanderedes Ret, syntes han, at Kajs Blik og Underofficerens Ros havde gjort ham dobbelt stærk og udholdende.

Endelig var det ved Middag, og Øvelserne hørte op.

Lærlingene slentrede hen over Dækket og satte sig sammen ved Fokkemasten og ventede paa, at der skulde pibes til Middag. Ogsaa Mandskabet havde samlet sig forude og laa nu rundt om i rygende Smaagrupper, eller de sad langs Rælingen og snakkede, eller de drev frem og tilbage to og to.

»Sikken en Bøddel!« haanede Niels, idet Overkonstablen gik forbi.

»Jeg tror ikke, han er saa slem, naar vi gør os Umage!« sagde Jean.

»Det lader til, at I allerede er blevet gode Venner!« svarede Niels foragteligt og rejste sig og gik.

Jean blev bedrøvet og saa efter ham. Lidt efter gik han hen til ham og stillede sig hos ham. De stod paa en Bænk ved Rælingen og saa ind mod Land.

»Jeg mente ikke noget ondt med det, jeg sagde!« fik Jean endelig frem.

Saa blev der pebet til Middag; *skaffe* — lød det overalt fra Underofficererne — *skaf—fe!* Alle Mand fik travlt og larmede ned ad Trapperne til Batteri og Banjer, hvor de snart sad omkring Baksbordene og spiste. Lærlingene sad ved deres Bord midt i det

store, madlugtfyldte Rum; Niels og Sidekammeraten havde første Bakstørn og maatte hente Maden.

Hen mod Aften fik de Landlov, men Jean vilde blive om Bord. De andre gjorde sig i Stand og skyndte sig paa Dækket, til sidst var kun Niels tilbage og Jean. Idet Niels vilde gaa, vendte han sig pludseligt mod ham:

»Har du ingen Steder at gaa hen?«

»Jo — Tak!« svarede Jean usikker.

»Skal vi da ikke følges?«

»Jeg skal skrive Brev til Mor!«

»Ja—ja—da! Farvel!«

Niels sprang op ad Trappen. Jean hørte ham løbe over Dækket og ned ad Faldrebstrappen, hurtigt for at naa Kammeraterne.

Snart var der ganske stille.

Jean tog Papiret frem og vilde skrive, men Ordene gled fra ham. Hvordan skulde han begynde? Han var saa bedrøvet, syntes han! — Mon Niels vilde have inviteret ham med hjem? — Kære Mor — Jeg vil sende — —! Det var underligt, der kunde være saa stille paa saa stort et Skib! Helt stille! — Maaske skulde han hellere være gaaet i Land! — Kære Mor — —! — Mon det ogsaa var sandt, at saadanne Drømme gik i Opfyldelse! Hvor Kajs Øjne var bedrøvede! — Nej, nu maatte han skrive — Kære Mor — —

Men saa rejste han sig og gik over til den anden Side af Skibet og kiggede gennem Vinduet ind mod

Land; derpaa vendte han tilbage, men han standsede midt paa Gulvet og lyttede — det var voldsomt, saa der var stille. Nu talte en langt borte! Hvor mon hele Mandskabet — —!

Han gik hen og aabnede Døren ind til Banjerne. Det store, halvdunkle Rum laa tomt og lydløst, med de to lange Rækker Borde og Bænke til begge Sider, tomme allesammen, med den brede Gang i Midten, fra hvilken Trapperne førte op til Dækket, og Trapper førte ned til Dækket nedenunder; tomt altsammen. Jean blev saa besynderlig til Mode ved at se derind, han lukkede og satte sig igen til Papiret. Han var saa bedrøvet, syntes han, og alligevel glad! Han følte en ny, angstfuld Glæde røre sig langt inde, langt inde, — som den føler det, der ved, at noget nyt skal hænde ham, og ikke ved hvad.

Endelig begyndte han at skrive:

»Kære Moder! Nu vil jeg fortælle dig og jer allesammen, hvorledes jeg har det. Du skal ikke være bedrøvet, fordi jeg var saadan imod dig i Gaar, men det var fordi at jeg var bange og saa ogsaa fordi at de andre var saa store og jeg var flov. Jeg har været meget bedrøvet derover, men det maa du ikke være, min Uniform er ogsaa altfor stor til mig. Jeg har det godt og er glad ved at være her,

og mine Kammerater er flinke. Der er en af dem, som er voldsom stor og hedder Niels, og der er ogsaa en, som hedder Kaj. Jeg er næsten den ældste af dem, men det skulde man ikke tro, fordi de er saa store og jeg saa lille, men nu vil jeg nok vokse mere naar vi nu kommer ud at sejle, hvad jeg glæder mig til. Tror du ikke ogsaa det? De ere allesammen i Land, men jeg er blevet om Bord, fordi jeg vilde skrive til dig. Hils nu dem alle derhjemme mange Gange fra mig, kære Moder, og saa maa du ikke længer være bedrøvet.

Fra din Søn
Jean.«

FJERDE KAPITEL.

Foremærs.

Jean fandt sig hurtigt hjemme om Bord. Hans Sind løftede sig som en Fjeder, der har baaren Tryk, og han greb med forventningsfuld Begærlighed efter hver Ytring af det nye Liv. Dagene fløj fra ham som løsslupne Fugle, og det blev altfor hastigt Aften. Og dog vedblev han at føle et Savn, som han ikke kunde forstaa, og som næppe var ham bevidst, men som i enkelte Øjeblikke dulgt sprang op at blode i en dunkel Længsel.

Niels og han var blevne gode Venner. I Fritimerne holdt de sig til hinanden, og om Eftermiddagen, naar de fik Landlov, fulgtes de sammen gennem Byen; han følte sig smigret af Niels's noget beskyttende Venskab. Med Kaj var det anderledes, han kunde ikke blive fortrolig med ham. Talte de sammen, var der en egen, ilfærdig Angst i deres Stemmer, som om Ordene rødmede. Der var over Kaj en blegkindet Fornemhed, som tog Modet fra Jean, noget sart og ømfindtligt, han ikke turde berøre. —

Tiden nærmede sig, da de skulde forlade Vagtskibet for at gaa om Bord i Korvetten, med hvilken de var udkommanderede. Det sidste Hold Lærlinge var kommet, og de var fuldtallige nu, et Dusin jævnaldrende, fremtidsfulde Kammerater.

Ofte om Morgenen, naar Mandskabet spulede og skruppede og pudsede, sneg de sig fra Borde og listede ned i Prammen. Der sad de saa, tæt sammen og helt inde under Fregattens Agterskib, og talte om Hjemmene, om Udsigterne, om Byerne dernede ved det blaa Middelhav, — talte med Stemmer, der var dæmpede af Morgenens kølige Stilhed og af Frygten for at blive robede. Eller de entrede op i Rigningen. Deroppe i Foremærs og i Fokkesejlets Bug var nemlig Plads, og naar de laa stille, kunde ingen opdage dem. Saa drog deres Tanker ud paa Langfart, bestandig udad, med alle Drengealderens Længsler i Følge.

Disse Timer havde en hemmelighedsfuld Rigdom, som betog dem; der var noget saa forlokkende ved at ligge der og drømme og vide, at de vilde blive straffede, hvis en af de brovtende Underofficerer dernede paa Dækket fik Kig paa dem! Det var ikke til at blive ked af!

En Morgen, som de laa deroppe, løsnede Sejlets Beslagning sig, og Bugen begyndte at synke. Ingen af dem mærkede noget. Sammenbøjede, halvt liggende, halvt siddende, klumpede de sig tæt ind omkring

Niels, som fortalte; to af dem laa paa Maven i Mærset og hørte til.

Sejlet sank ganske umærkeligt.

Niels's Historie optog dem aldeles; han havde været i Klammeri med en Underofficerselev, skældt ham Huden fuld, den Pjalt, været lige ved at slaa — —

De saa beundrende paa ham, mens han laa der midt imellem dem og talte, rørte sig ikke, og da han var færdig, blev de tavse.

I det samme skingrede et Raab op fra Dækket:

»Foremærs!«

De for sammen; ingen svarede.

»Foremærs!« raabtes der igen, højere, stærkere, næsten som et Skrig, og de hørte pludselig, hvor der blev travlt og levende under dem.

»Vi maa frem!« sagde en af dem nervøst og vilde krybe ud, men standsede og vilde ikke være den første.

»Foremærs! Foremærs for Satan! Fokken gaar ned!«

I et Nu kom de ud, ind i Mærset og Vanterne; som en bred, slap Sæk hang Sejlet halvvejs ned mod Dækket; et Øjeblik senere vilde det være styrtet ned med dem.

Blege af Skræk og skamfulde entrede de ned, med al den daarlige Samvittigheds Langsomhed; Mandskabet var løbet sammen for at se, Underofficererne stod og ventede, gestikulerende op mod Mærset.

»Naa, bliver det til noget!«

De skyndte sig mere og sprang endelig ned paa Dækket, tunge og kejtede af Angst. Jean saa raadvildt paa Niels.

»Stil op om Bagbord!« kommanderede Kononéren og vendte sig derefter mod Matroserne, som igen maatte i Gang med Rengøringen.

Lærlingene stillede sig op, ingen af dem turde endnu sige noget. Kononéren kom, bred og indbildsk, han saa paa dem med et Blik, der var stift og stikkende af brutal Foragt, og gik frem og tilbage langs deres Række. Der var noget, han vilde sige: han lavede sig til, stolt over, at det var faldet i hans Lod at straffe disse Spirer, som maaske en Gang skulde gro højere end han!

Han lod Blikket strengt mønstrende glide hen over dem, men i det samme stod den vagthavende Løjtnant hos ham.

»Hvad er der i Vejen, Kanonér?«

Kanonéren blev ganske lille, da han blev afbrudt, han hilste stramt:

»Drengene, Hr. Løjtnant! De laa deroppe i Bugen, som var nær gaaet til Dæks. Jeg vilde —«

»Ja, det er godt. Jeg skal tage mig af dem!«

»Vel, Hr. Løjtnant!« Han huggede Hælene sammen og gik.

Premierløjtnanten stod med Hænderne i Lommen og gyngede paa Taaspidserne. Han saa paa Lær-

lingene med et godmodigt spydigt Smil og begyndte at irettesætte dem ironisk.

Saa blev han bestemtere og sagde mere strengt:

»Tror I, det er paa den Maade, man bliver Officer?« Og lagde til nær ved Spøg: »Den lange Lømmel dér har vel ført an!« og saa paa Niels, som bed Tænderne sammen af Forbitrelse. »Hvem Fanden har lært jer at gemme jer der? Det gjorde vi ogsaa i min Tid.« Og idet han formildedes: »Naa, skrub af, hen og puds! Men hold jer fra Fokken herefterdags!«

Han blev staaende og vippede paa Fødderne, mens de traadte af og skyndte sig over Dækket, han lo af deres forlegne Kejtethed; saa vendte han sig om:

»Kanonér! Sørg for at faa Fokken beslaaet!« og gik ned.

Lidt efter stod Jean paa Faldrebstrappen og pudsede de lange Messingstænger i Gelænderet. Han var endnu uroligt bevæget og havde denne angstfulde spændte Fornemmelse, som en overstaaet Fare efterlader. Desuden følte han sig ydmyget og var fuld af Skam. Det smertede ham, at han var bleven grebet saaledes, at han havde været fejg og ikke turdet entre ned, det var uværdigt - alle havde set foragteligt paa ham — —

Han tænkte paa sin Mor. Hvis de nu var styrtet ned — —!

Saa lod han Pudsningen hvile og saa længselsfuldt mod Land. Et Gys af Forfærdelse gik som en

Sitren gennem ham ved denne Tanke, det var, som hørte han allerede sin Moder græde. En Passagerdamper skød hastigt gennem Bomløbet og udefter. Der stod en lille sortklædt Kvinde paa Brohovedet og vinkede, vinkede med et hvidt Lommetørklæde, ivrigt som i Fortvivlelse.

Jean bøjede pludselig sit Hoved mod Gelænderet og brast i Graad — —.

— — —

Endelig kom den sidste Dag i Logisskibet. Det Mandskab, som skulde med Korvetten, havde allerede flere Dage igennem været om Bord i den for at rigge og gøre sejlklar; hver Morgen stillede det paa Broen langs Vagtskibet, mønstredes og marcherede lydt og taktfast ad den lange Bro over til Holmen og til Stedet, hvor Korvetten laa; hver Aften kom Troppen marcherende fast og fyndigt tilbage.

Drengene gik om i Feber. Naar Jean om Morgenen saa det udkommanderede Mandskab stille op og marchere af, blev han besynderlig til Mode, som om han overværede et Eventyr. Han kunde staa og stirre efter dem, med deres tunge Fodslag hamrende i sit Hoved, ivrig og utaalmodig efter at komme derover selv og dog svag af Frygt. Han nærede en hemmelig Angst for at blive skuffet; for han kunde ikke skjule det længer, han *var* bleven skuffet her, han havde drømt sig det ganske anderledes og rigere!

Men Havet, Havet vilde gøre det altsammen til

noget andet og noget nyt, først dér begyndte Livet! Og derfor klyngede han sig heftigt til alt, der bragte ham nærmere til Havet.

Og nu var den sidste Dag i Logisskibet kommen. Straks om Morgenen var det at mærke paa dem alle, Niels surrede sin Køje med Eftertryk, som skulde den aldrig løses mere; de talte kun om dét, bag alle deres Ord laa dét som Forudsætning. I Morgen tidlig gik de sidste Gang fra Borde her, i Morgen tidlig!

Dagens Øverser forløb som sædvanlig; straks satte de mere Energi ind, men trættedes snart og slog over i Ligegyldighed; hvad brød de sig nu om Underofficerens Skældsord? — i Morgen tidlig var det forbi!

Da de næste Morgen purredes ud, sprang de af Køjerne med mere Hast end til daglig, over alle deres Bevægelser var der fornyet Fart, de lo forstaaelsesfuldt til hinanden.

»Se saa!« sagde Niels og gav sin surrede Køje et fortroligt Dask, »nu er *det* forbi!«

Jean kastede sin i Vejret og greb den igen som en Boldt, saa løb han op ad Trappen op paa Dækket med den. Morgenen var høj og klar. Det var blikstille; Røgen fra en Damper, som gled langsomt frem paa Inderreden, løftede sig lys og rank som en Birkestamme og bredte sig højt oppe i en fyldig Krone.

Mens Mandskabet tumlede op og ordnede sig langs

Rælingen, stod Jean og saa over mod Korvettens Master, hvis Toppe han kunde se.

»Naar mon vi skal derover?« spurgte Kaj dæmpet og betagen.

»Jeg ved det ikke. Om lidt tror jeg!«

Saa kommanderedes der Ret, Skibssergenten meldte »Alle Mand oppe« til den vagthavende Officer, og et Øjeblik efter faldt Ordren: Stuv Køjerne. I en Fart var Køjerne afleverede; alle Mand skyndte sig under Dækket til den dampende Kaffe.

Snart efter stod Lærlingene opstillede med deres fuldtpakkede Skibsransler i Haanden. En Overkonstabel mønstrede dem overlegent.

»Ret! Højre om! March!«

De marcherede ud gennem Porten i Logisskibets Side og ud paa Broen.

»Højre sving!«

Niels, der var Fløjmand, drejede til højre, forbi den høje Faldrebstrappe, hvor Skildvagten stod og

saa efter dem, og henad Broen mod Holmen. Deres Fodslag klang fast og festligt, det ligesom sang omkring dem; de traadte til i Følelse af Øjeblikkets Alvor.

Jean opfattede intet af, hvad han saa, han gik som i en rungende Drøm, fuld af højtidsfuld Forventning og Uvished, ind mod sine Længslers Maal.

FEMTE KAPITEL.

Korvetten.

Slank og fin laa Korvetten foran dem.

»Holdt!«

De standsede som ved et Stød lige udfor Landgangsbroen; Ranslerne satte de ved Siden af sig, medens Overkonstablen gik om Bord. Alt var travl Virksomhed paa Dækket, den sidste Last indtoges, Kasser med Krudt og Kugler førtes ned agter, Kanonernes Udrustning fuldstændiggjordes, de skinnede blanke og fredelige; forude rasledes med tunge Jærnkæder, fra en Pram langedes Brød op, Ordrer og Kommandoraab krydsedes i Luften, en besynderlig regelbunden Forvirring herskede overalt, i alles Udtryk sporedes den nær forestaaende Afrejse.

De frivillige Lærlinge betragtede Skibet og Travlheden med nysgerrig Spænding.

»Det er ikke ret stort!« ytrede en af dem spagfærdigt.

»Stort!« sagde Niels og fik ligesom Munden fuld af Ordet, »er du bange?«

»Næ!«

»Det var ogsaa noget tidligt!« sluttede Niels og saa efter en Officer, som sprang i Land; han havde en Mine, som var han helt fortrolig med alt, hvad der forefaldt.

»Det var Næstkommanderende!« sagde han henkastende.

»Hvor véd du det?«

»Hvor jeg véd det!«

Overkonstablen kom tilbage fra Korvetten, han kommanderede Ret og vendte sig med korrekt Hilsen mod Landgangsbroen, hvor en ung Lojtnant gik frem. Officeren gengældte skodesløst den underordnedes Hilsen og blev staaende foran Fronten af det lille Korps, der holdt sig ubevægeligt og stift, med anstrengt alvorlige Miner.

Jean stod sidst; hans Skuldre var unaturligt stramme, Hænderne pressede han fladt ind mod Laarene, han saa lige frem med blanke, intet-seende Øjne.

Løjtnanten gik en Gang frem og tilbage langs Rækken, saa drejede han sig rundt paa Hælen:

»Naa, Drenge, lad mig saa høre, hvad I hedder. — Fløjmand!«

Niels nævnede sit Navn, de andre efter ham, Jean sidst.

Den unge Løjtnant smilte, medens de rapt og rødmende nævnede deres Navne, han drev op og ned langs Geleddet, standsede ved én og saa ved en anden og lod falde smaa muntre Bemærkninger, der gjorde

dem tryggere og friere til Mode. Endelig stod han stille, hans Ansigt skiftede Karakter, blev myndigt, strengt, og han begyndte nu roligt og fast at tale til dem om de Pligter, som herefter paahvilede dem, og som han ventede overholdt til det yderste. Ingen Sløjen af! Ingen Sladder og Misundelse! Men en Optræden om Bord og i Land, under Øvelser og i Fritid, der viste, at de var deres Kald bevidst som vordende Officerer!

Hans Ord kom med en egen haard Knaphed, bag hvilken dog sporedes det milde Tonefald fra før. Drengene forstod ham og følte sig opmuntrede ved, at han skulde være deres Officer.

Han blev staaende et Øjeblik og maalte deres Udtryk, som vilde han se, i hvilken Jordbund hans Ord var faldne, derpaa vendte han sig mod Overkonstablen:

»Lad dem saa gaa om Bord!«

»Vel, Hr. Løjtnant!« Og henvendt til Lærlingene kommanderede Underofficeren: »Højre om! Venstre sving, March!«

Jean rystede af Bevægelse, da de gik ned ad Landgangsbroen og om Bord, og da han stod nede paa Banjerne og hørte Tummelen og Travlheden paa Dækket ovenover, greb Afrejsens nervøse Stemning ham med straalende Rastløshed, med en forhibbet Glæde, der hvert Øjeblik var ved at briste igennem.

Saa snart de havde faaet sat Ranslerne paa Plads og anvist deres »Bakke«, der stødte umiddelbart op

til Officersmessen, kom de op paa Dækket. Alle var endnu i ivrigt, afsluttende Arbejde; Ordrer gaves og udførtes; Officerer og Underofficerer skyndede paa; Baadsmandspiberne hvinede igennem Larmen.

Faa Timer efter var Korvetten klar. Det var tidligt paa Formiddagen, der var høj og kølig og af en klar, duftløs Luft. Himlen var fjern og blaa, Vandet stille grønligblaat, inde paa Holmen tonede de teglrøde Tage livligt lysende frem i al den blaalige Klarhed.

Nogle Officerer kom hen mod Skibet, og Jean genkendte ham, Niels havde kaldt Næstkommanderende, han var Kaptajn; desuden var der en ældre, en Kommandør, en lille, fastsluttet Mand med et paa én Gang jovialt og myndigt Udtryk.

Drengene rykkede sammen i Klump og saa nysgerrigt paa ham.

»Det er Chefen!«

»De siger, han skal være forfærdelig streng!«

»Det kan han da ogsaa se ud til!«

»Aah — Næstkommanderende ser da værre ud!«

»Næstkommanderende?« sagde Niels og vendte sig skødeslost mod den, der havde talt sidst; han havde Hænderne dybt i Lommen og saa overlegen ud. »Næstkommanderende er god nok!«

»Kender du ham?« spurgte Jean interesseret.

»Han kommer hjemme!« svarede Niels ligegyldig og saa mod Land igen.

I det samme kommanderedes der »Faldreb!«

»Faldreb, Drenge!« gentog en Kanonér og puffede dem af Sted. »Faldreb!«

Alle Lærlingene skyndte sig ivrige mellem hverandre hen mod Faldrebet.

»De fire største!« ivrede Underofficeren heftigt, »de fire største!«

Niels og tre andre stillede sig op, to paa hver Side af Faldrebsporten, og gjorde Honnør for Chefen og Næstkommanderende, der traadte om Bord, mens Underofficeren stod hilsende bag dem og skingrede Honnør paa sin Baadsmandspibe.

Chefen hilste alvorligt og gik hen til Skibets øvrige Officerer, som var komne ham i Møde.

De fire Lærlinge drev hen til Kammeraterne igen, optagne, som kom de fra et vanskeligt og betydningsfuldt Hverv.

Kort efter blev Landgangsbroen halet op, der var pludselig falden Ro, næsten Stilhed over Skibet; alle syntes tagne af den samme Tanke. Chefen, som var gaaet ned i sin Kahyt, kom paa Dækket. Han saa sig om med et skarpt Blik, der paa en Gang omsluttede og undersøgte alt, og gav den vagthavende Officer en dæmpet Ordre. Løjtnanten hilste og gik fremefter:

»Klar ved Flaget!« kommanderede han.

En Underofficer gentog Befalingen, Klar ved Flaget! og sendte to Mand agterud for at gøre Flaget klar, paa Skansen om Bagbord stillede Musikken op, alle saa agterefter, tavse under Øjeblikkets Indflydelse.

Jean stod spændt og ventede det betydningsfulde, som skulde ske, i bevæget Utaalmodighed.

Saa faldt Ordren, dæmpet og kort:

»Hejs Flaget!«

Langsomt løftedes Flagdugen op i den lyse Luft og foldede sig ud, medens Musikken spillede, og alle blottede Hovederne. Jean folte sig greben, og som bestandig, naar noget optog ham stærkt og inderligt, var han nær ved Graad. For nu stod han igen over for det nye og længselsfuldt ventede, nu nærmede han sig med stærke Skridt det, han havde drømt om!

Da Flaget var hejst, blev der travlt og uroligt; alle kom i Bevægelse; Matroserne skyndte sig til

Fortøjningerne, agter var nogle ved at hale Hækjollen op, andre samlede sig forude omkring Spillet; paa Kommandobroen stod Chefen og den vagthavende Officer; Lærlingene flokkedes sammen i en Klynge paa Kobryggen, deres Øjne søgte Chefen.

»Klar overalt!« meldte Underofficererne op mod Broen med Stemmer, der lød skarpt og afgørende.

Meldingen fremkaldte dyb Stilhed, alle saa afventende mod Chefen; man hørte ham gaa nogle Skridt over Kommandobroen, derpaa en rolig Ordre til den vagthavende Officer.

Denne traadte lidt til Siden og bøjede sig forefter over Kommandobroens Gelænder:

»Lad gaa for!« kommanderede han.

»Lad gaa for!« raabte Baadsmanden og løb over Dækket til det Sted, hvor Trossen var fastgjort.

»Lad gaa for!« gentog monotont de to Matroser i Land og krængede Trossens Øje over Stenpillen.

Korvetten gled umærkeligt lidt ud fra Bolværket, saa drejede Chefen paa Telegrafapparatet ned til Maskinen, man hørte Apparatets Ringning, dernæst en dump, sugende Lyd, en svag Sitren gik gennem Skibet, i næste Øjeblik slog Skruen rundt og malede Vandet op i kogende Hvirvel.

Jean og Kaj stod sammen ved Rælingen og saa opmærksomt til. Jean var næsten aandeløs og havde vidt opspilede Øjne. Alle Fortøjninger var kastet los; Skruen, som havde bakket, var standset; Skibet laa

nu nogle Alen fra Land og svajede langsomt Stævnen ud.

Chefen ringede igen paa Telegrafen. Den samme sugende Lyd fra Stemplet, som begyndte at løfte sig; endelig hørtes Skruen, tøvende tungt, og Korvetten gled sindigt frem.

Jean og Kaj saa paa hinanden, deres Øjne lyste. De lo og saa ud over Rælingen.

»Der ligger gamle Niels Juel!« sagde Jean overmodig af Lykke. »Den har nok gjort *sine* Ture!«

»Ja — det har den — maaske.« Kaj talte, som var hans Tanker langt borte.

Korvetten skød langsomt over Stævn, forbi de aftaklede Orlogsmænd, som laa i Række bag Logisskibet, og frem mod Bomløbet ud til Reden. Mandskabet stod spredt og saa over til Vagtskibet, som det nylig havde forladt. I Kanonportene derovre dukkede Hoveder frem, nogle Steder svingedes en Hue, Udkigsmanden i Foremærs standsede og betragtede Korvetten, hvis høje Rigning i kæk Stræben løftede sig over det smidige Skrog.

»Nu skal vi ud i Verden!« brød det ud af Jean, idet Skibet strøg gennem Aabningen i Bommen.

»Ja Gud være lovet, at man snart kan komme af Sted«, sagde Niels, som var traadt til.

Korvetten gled frem paa Inderreden, hvor kun et Par Dampere laa. Søen var blank og bølgeløs, nogle Maager legede i lange, hvide Buer ude over Vandet.

Jean var lykkelig til Mode, overfyldt af Taknemmelighed og Glæde. — —

Der kommanderedes til Ankring, og Mandskabet gjorde sig klar. Ankerkættingen laa i en stor, rusten Slyngning hen over Dækket forrest ude, en Matros løftede med en Hage op i den og lod den falde igen med et Bump, nu og da klang Leddene sammen, naar nogen traadte paa dem. Saa hørtes Maskintelegrafens Ringning, Maskinen standsede modvilligt, Korvetten bevægede sig lydløst fremad og svajede noget op med Stævn mod Langelinie.

Lærlingene stod i en Klynge om Bagbord og saa i tavse Drømmerier ind mod Land, hvor de spadserende standsede og betragtede Skibet. Jean havde stillet sig afsides, hans Øjne var langt ude i Sundet, hvor de drev bort med nogle hvide Sejl.

»Lad gaa Anker!«

Ankeret faldt med et dumpt Plask, og den raslende Kæde ilede med haard og skrattende Jærnlarm ud af Klydset.

SJETTE KAPITEL

Sidste Landlov.

Samme Aften stod Jean paa Toldboden og saa' ud efter Korvetten, mens han ventede paa Kammeraterne; de havde haft Landlov sidste Gang og skulde nu igen om Bord.

Det var mørkt og klamt, mørkt og stille, kun nu og da ensomme Skridt over Toldbodpladsens Stenbro, saa lidt blod og rislende Lyd af Vandet, som laa og smaaskvulpede mellem Færgebaadene, og en enkelt Gang inde fra Byen Vognlyd, der opskræmt og hastig fo'r gennem Stilheden. Havnens Lygter og Lys mattedes af Taage, Vagtskibets Lanterne havde en hel Dunstring om sig, Korvettens var smaa som Øjne, der knibes sammen for at se skarpt.

Jean blev utaalmodig. Var han kommen alt for tidlig! Han gik frem og tilbage og saa uroligt hen mod Indkørslen; mon de andre ikke snart kom! Ventetiden gjorde ham beklemt og ensom, han følte sig pludselig forladt og ulykkelig; han tænkte paa, hvor underligt det var, at ingen fulgte ham til Af-

sked nu den sidste Gang; de andre kom nok ikke alene, de andre havde det godt, som havde deres Hjem i Byen!

Ude fra Mørket over Reden hørte han raabende Stemmer, derpaa Støj som fra en Baad og lidt efter korte, taktfaste Aaretag. Han stirrede ud, men kunde endnu intet se. Lyden kom fra Korvetten, mente han og beroligedes derved. Nu blev der ogsaa Støj bag ham, Vogne, Stemmer, Døre, som sloges i, saa Stilhed igen, derpaa hurtige Skridt.

Jean vendte sig og saa' nogle af Kammeraterne komme, hver af dem ledsagede af andre; Kaj var der med sin Moder, en anden havde begge Forældrene med sig, ingen var ene; det krøb koldt og bittert gennem ham at se; hvorfor var der ikke nogen, som fulgte ham?

Saa hørte han Baaden ganske nær og vendte sig, netop som den gled frem og ind mod Anlægstrappen.

»Aarerne ind!« blev der kommanderet.

Aarerne lagdes ind; det hørtes mærkeligt larmende, ogsaa da Baadshagen huggedes fast i en Ring ved Trappen, svulmede Lyden sælsomt op. Henne fra Toldbodporten kom flere Lærlinge, ilsomt, heller ingen af dem var ene. De blev staaende omkring i Smaagrupper og talte dæmpet, med Stemmer, der gled sammen med Mørket og Stilheden.

Saa begyndte Toldbodens Ur at slaa, faste, længelydende Slag. Paa samme Tid lød Vagtskibets Klokke,

fire Slag, og straks efter faldt Korvetten i med, fire »Glas«, saa var Klokken altsaa ti, tænkte Jean, saa skulde de om Bord. Han gik ned ad Stentrappen til Baaden, men standsede paa nederste Trin ved at høre en Kammerat græde, og da han saa' op, stod de der og tog den sidste Afsked.

»Kom saa, Drenge, kom saa!« skyndede Underofficeren paa.

Jean gik ud i Baaden og saa' de andre følge. De græd stille og stødvis, han maatte tage sig sammen for ikke at briste ud med. Forældrene blev staaende paa Trinene og gentog deres sidste Afsked.

»Farvel, Kaj! — Farvel, Niels! — Farvel! — Farvel!« raabte de.

»Er vi her saa alle?« spurgte Underofficeren, og da ingen svarede, kommanderede han: »Sæt fra!«

Alle Drengene sad med Ansigterne vendte mod Land, i krampagtig Betvingelse af Graaden.

»Farvel, Far! — Farvel, Mor! — Farvel!« raabte de.

»Farvel, min Dreng! Farvel! Farvel!«

Baaden fjernede sig og gled ud efter, medens de hulkende blev ved at sige Farvel og vinke; idet de drejede uden om Molen, kom der et sidste, sorgfyldt Kvinderaab fra Land: »Farvel, lille Kaj!«

Kaj bøjede sig sammen, som alle Muskler slappedes, og græd.

Lidt efter var Toldboden borte i Mørket, kun Lygterne stod synlige i en matlysende Disring.

Jean sad og saa' frem den Vej, de roede, og saa Korvettens Skrog og Rig løsne sig ud af Natten og faa Form. Han tænkte paa Kammeraternes Graad, misundte dem den, og følte sig alligevel skuffet ved at de græd, særlig Niels, at Niels græd, Niels, som var saa stor og modig!

Saa lagde Baaden til ved Faldrebstrappen, og de gik op. Skildvagten vandrede frem og tilbage indenfor Faldrebet, sammenskruttet i sin Stortrøje; han stod stille, mens Lærlingene traadte ind paa Dækket, saa' paa dem med store, tunge Øjne og gik saa igen. En efter en meldte de sig til Underofficeren, der havde Vagt, og maatte derpaa træde an i Geled. Der var stille og mørkt om Bord; en Lanterne stod under Vagtbordet om Styrbord og lyste hen over Dækket og op ad den hvide Lønning; forude hang Ankerlanternen, og agter pinte noget Lys sig ud mellem Døren til Bestiklukafet.

»Ordonnans!« kaldte Underofficeren.

En Mand med det blanke Ordonnansskilt paa Brystet kom løbende hen, saa lydløst, han kunde løbe.

»Meld Lærlingene om Bord!«

»Javel!«

Han løb tilbage, aabnede ind til Bestiklukafet, saa at Lysskæret strømmede bredt og skinnende ud, og traadte hilsende frem i Dørkarmen. Den vagthavende Officer kom udenfor og gik hen til Drengene, som stod i Retstilling og saa betuttede paa ham. Med en dvask Haand gengældte han Underofficerens Hilsen

og saa' med et Blik, der paa en Gang var skarpt og skødesløst, henad Fronten.

»Naa — det kneb!« sagde han godmodigt-hvast. »Ikke sandt?« Og idet han tog en af dem i Skulderen og saa', at han havde grædt: »Fy for Pokker, hvor I ser ud! Skrub ned til Køjs!«

De blev staaende, uvisse, ingen af dem turde lystre hans henkastede Ordre.

»Lad dem faa Køjerne!« sagde han derpaa roligt til Underofficeren og drev tilbage mod Bestiklukafet.

De hentede Køjerne og skyndte sig ned paa Banjerne. Side om Side i lange Rækker hang Mandskabets Køjer under Dækket, uden Mellemrum, spændte og nedbuede som Dyrebuge. Luften var varm og dunstfyldt, næppe til at aande, den stoppede som Pest for Brystet. Paa en Sojle ved Maskinrummet hang en døsig Lampe; det var alt det Lys, der var.

Drengene hængte deres Kojer op og skyndte sig i dem; Tojet rulledes sammen og stoppedes ind under Madratsen til Hovedpude. Jean laa ved Siden af Kaj; han kunde ikke falde i Søvn; han hørte Mandskabets dumpe Aande, nogle snorkede, nogle stønnede, Luften laa trykkende over hans Mund.

— — — — — — —

Næste Morgen purredes ud for sædvanlig Tid. Fra alle Sider hvinede den gennemskærende Baadsmandspibe, saa det suste for Ørerne; Underofficererne fo'r omkring dernede, bøjede under de bugtunge

Køjer og nu og da stødende en knyttet Haand op i dem for at vække den sovende.

»Kom nu, Folk — kom nu, kom nu!« gentog de, og sluttede endelig Udpurringen med et langtrukket: »*Tørn* ud af Køjerne!« idet de lagde hele deres Stemmes Vægt paa det første Ord.

Alle Mand tørnede ud, drævende og plumpt; Lærlingene var allerede oppe ved første Raab. Jean saa' omkring paa de mange dunkle Skikkelser, der stod paa Borde og Bænke og klædte sig paa eller laa halvt inde over Køjen, i Færd med at surre den, ude af Stand til at rejse sig for Dækket. Luften var indelukket lummer og uren. Det matte, døsige Lampelys kvaltes af Dagskæret, som flød køligt og friskt ned gennem de aabne Luger. Rundt om blev der talt, med tavse, faamælte Stemmer.

»Kom nu, Folk, kom nu, kom nu!« Det var den lille, rastløse Skibssergent, som drev paa. »Kom saa, kom saa!«

Et Øjeblik efter raabtes der ned fra Lugerne:

»Op med Køjerne!«

Saa plumpede de op ad Trapperne, pressede paa for at komme op, puffede hinanden til Side, mumlede, skældte, bandte. Jean blev næsten baaren af Trængslen. —

Da Kaffen var drukket, blev der pebet: Klar til Letning! Alle Mand kom paa Dækket; en Lærling blev Ordonnans, det skulde være deres fremtidige

Tjeneste; de andre tog fat, hvor der var Plads. Spillet gjordes rede, Ankerkæden blev lagt om det og Bommene sat ind. Baadene hejstes op, Faldrebstrappen løftedes, saa at den hang vandret langs Skibssiden; Sejlene gjordes klare.

Chefen var kommen paa Dækket og gik nynnende frem og tilbage agter; den vagthavende Officer stod paa Broen og ledte Forberedelserne.

Jean var ivrig af Utaalmodighed, han følte sig saa ny og modig. Hans Sind var som et smældende Sejl, der blafrer af Attraa efter at staa fuldt og spændt. Han saa' op mod den blaa, vaagnende Himmel og havde blanke Øjne.

»Hvor det bliver dejligt!« sagde han til Kaj, som stod og pudsede et Messinggelænder tæt ved ham.

Kaj svarede ikke, men Jean var snakkeglad og kunde ikke tie.

»Ved du hvad, Kaj, jeg tror, Chefen er en rigtig rar Mand!«

»Tror du!«

En Underkanoner gik forbi; de tav et Øjeblik.

»Niels kender Næstkommanderende!« begyndte Jean igen. »Tror du, at det hjælper os noget?«

»Jeg ved ikke —!«

»Klar ved Spillet! Musikken paa Dækket!« kommanderede Officeren.

»Musikken! Musikken!« raabtes der langt og gentagende ned til Banjerne.

Musikken stillede sig op inde under Kommando-

broen, Mandskabet stod rede ved Spillets Bomme og Kættingen, nogle Lærlinge var sat til Pumpen for at sprøjte Vand paa Kæden, dersom den kom op med Ler og Dynd. Jean stod sammen med Kaj og to andre Kammerater og saa' til. Nu var alting klart; alle ventede og blev stille.

»Hiv om!«

»Hiv om!« gentog Underofficererne højere og trak Ordene ud. Musikken tog fat med en energisk March, Mandskabet i Spillet spændte Kræfterne i og begyndte at gaa rundt, langsomt, tungt, i Takt til Marchen. Ankerkæden strammedes og dirrede, Korvetten rejste sig, som et Dyr, der pludselig bliver opskræmt, og gled derpaa over i en umærkelig Bevægelse fremad, eftersom Kæden drog.

Man hørte Palerne i Spillet, som faldt med en regelmæssig Jærnlyd, der klang igennem, og Mandskabets taktfaste Trin, medens Musikken metalblank tonede ud over den morgenblege Red.

SYVENDE KAPITEL

Under Sejl.

Dagen var bleven høj og klar, med stærk, kølig Luft, i hvilken alle Farver stod rene og langtsynende. Søen var blaaliggrøn og gennemsigtig, den skred af Sted i roligt rundede Bølger og gik i Horisonten skelløst over i Himlen.

Korvetten sejlede om i Sundet og holdt Manøvrer. Smaaduvende skød den frem for de fyldte Sejl, der bugnede som Maagebryster og skinnedes hvide af Sol. Den lob gennem Vandet med kaad og festlig Fart, lagde sig i Overgivenhed paa Siden, rejste sig igen og rakte sig og prustede Søen op foran sig og tog sig derpaa sammen for en lille Tid roligt og stræbsomt at drage fremad.

Saa blev der vendt. Halse og Skoder firedes af og haledes tot, Ræerne brasedes, et Øjeblik stod Sejlene og smeldede med krappe, heftige Slag, saa strøg Vinden i dem igen og spændte dem ud. Mandskabet trak i Linerne og trampede i Dækket, en Flok tog fat i en Bras og løb, til den var halet, tog nogle

sidste, sejge Tag i den, mens en Underofficer peb Takt, og satte den fast for at tage fat i en anden.

Lærlingene halede med, hvor de kunde komme til. Jean lagde sine Kræfter i, som skulde *de* gøre Udslaget, og skyndte sig til et andet Tov, saa snart det ene var gjort fast. Han var ganske udmattet, da Manøvren var forbi og Korvetten igen skød over Stævn.

Nu sejledes der bidevind. Bølgerne var vokset og kom ind mod Skibet med Kraft; de huggede sig ind i Boven som Klør, men sprængtes og kastedes i Sprøjt til Siderne. Imellem samlede de sig til et afgørende Slag; saa rullede de sammen til én stigende Vold, der krummede sig hvid og kogende ind mod Stævnen, stødte hidsigt an og slyngede sin Kam saa højt op, at Stænk og Styrt fuste ind over Dækket. Korvetten rykkede paa og sank tilbage et Øjeblik, saa rejste den sig besindig og løb igen af Sted.

Saaledes blev det ved.

I Fokkerøsterne paa begge Sider af Skibet stod Lodhiveren og kastede Loddet. De to største Lærlinge var udtagne til at hjælpe, de skulde hale Loddet ind.

Niels var den ene. Han stod i Røstet om Bagbord, med et Reb om Livet, bunden til Vantet og med et Stykke Sejldug foran sig til at tage af for Sprøjtet.

Jean gik hen og stod og saa' paa ham; han saa' saa betydningsfuld ud. Hver Gang Loddet var kastet, kom Lodhiverens Raab, langt og syngende:

»Tre — Favne!«

Saa gled Lodlinen agter efter, Niels greb om den og drog, mens Lodhiveren ringlede det indhalede op i sin Haand. Naar Loddet var oppe, svingede Hiveren det et Par Gange i en stor Bue frem og tilbage og hev det endelig langt for efter, hvor det fo'r ned i Vandet som en Fisk, der slippes fri. Og saa straks efter sang han Dybden ud.

Jean traadte et Trin op i Vantlejderen og saa' ud over Lønningen. Han fulgte Loddets Flugt frem, saa' det smutte under og Linen strammes og fra at staa skraat ned forefter komme til at stikke langt agterud. Det syngende Raab holdt han af at høre, det gled saa lempeligt og skæbnesvangert ind i ham; det ligesom tog ham med sig, naar det drev bort. Han stod i Vindsiden; nu og da kastede et Skvulp af Søen en Byge af Stænk i Ansigtet paa ham, en kold og kraftig Regn. Det faldt ham ind, at han maatte hærde sin Hud og kunde gøre det paa denne Maade, lade Søen slaa den med sit salte Sprøjt og ikke aftørre det. Saa blev han staaende og lod, som mærkede

han ikke Kulden og Svien. Han saa' ind mod Land. Kysten laa derinde, brunligsort eller vissengul, med Villaernes hvide eller røde Mure.

Der var Skodsborg! Skodsborg! Naar han nu gik derfra og lige ned mod Roskilde, tre, nej snarere fire Mil, saa var han hjemme! Saa vilde han gaa uden om Gaarden, forbi Stakhaven, over Brændepladsen og saa liste sig langs Muren hen og banke paa Moderens Vindu! Hvor hun vilde blive glad og forundret! Men hvor *kunde* du dog gaa den lange Vej, Jean? — Aa Mor, jeg maatte jo, for jeg *maatte* jo sige til dig, at du skulde ikke græde mere for den Dag, den Dag, Mor, da jeg var ond og ikke vilde sige Farvel, og saa fordi du skulde vide, at nu var jeg paa Vej bort! — Du kære, kære Jean! — Og Søsteren vilde komme ind og ikke vide noget og blive staaende i Døren med store Øjne og saa pludselig løbe hen til ham, — men Jean dog, Jean, Jean, at du er kommen hjem igen!

»Jean!«

Jean fo'r sammen og rykkedes med ét tilbage fra Hjemmet; han vendte sig om, det var Kaj, der havde kaldt.

»Hvorfor staar du dér, Jean?«

Jean følte, at Kaj kunde se paa ham, hvor hans Tanker havde været, og blev ilde til Mode. I det samme kastede Søen en Regn over ham.

»Det er for at hærde mig!« sagde han og lo og virrede med Overkroppen for at ryste Vandet af.

»For at hærde dig?« sagde Kaj og saa' beundrende paa ham, »er det ikke koldt?«

Jean lo igen.

»Jo, men det er netop det, Kaj, som skal hærde; jeg vil være brun. Jeg er for bleg, siger Matroserne. Kom og vær med, vi kan godt staa her begge to!«

Kaj stillede sig paa Trinnet hos ham, de maatte holde sig fast i hinanden. Stænk og Skumkorn slog dem i Ansigtet, tørrede ind og gjorde Huden ru og sammentrukken; Vinden faldt ind mod deres aabne Bryst og gød Overrislinger af Kulde ned over deres Legemer. De saa' hen paa Niels og vilde smile til ham, men han besvarede ikke deres Blik; han rakte sig forover efter Lodlinen og halede ind paa den, optagen og i Følelse af sit Arbejdes Betydning.

»Fire — Favne!« sang Lodhiveren og saa' langeligt mod Land.

Jean og Kaj blev staaende. Jean grundede paa, hvorledes Bølgerne blev til, og fulgte iagttagende deres Bevægelser.

»Sikken en dér kommer, den vil give Vand, kan du tro!« sagde Jean.

»Skal vi dukke os?« spurgte Kaj og lo.

»Nej!« sagde Jean lystig. »Lad os bare blive staaende!«

Bølgen faldt med et stærkt Klask mod Skibssiden og splintredes, en Flage af den slyngedes over Lønningen og lige mod dem.

»Tak for den!« sagde Jean og prustede.

Kaj var bleven helt alvorlig, han saa' ud over Vandet som for at opdage en lignende Bølge.

»Du kan tro, Jean,« sagde han, »det har vi godt af!«

»Kom ned paa Dækket, Drenge,« blev der kommanderet bag dem, »hvad staar I dér og bliver vaade for?«

De vendte sig og traadte hastigt ned, med Haanden til Huen og med et Udtryk af Forskrækkelse, som var de blevne overraskede i en Forbrydelse; det var deres Løjtnant, som var kommen forud.

»Hvorfor stod I dér?« spurgte Løjtnanten og lod dem tage Haanden ned.

Ingen af dem kunde svare. Jean saa' paa ham med sine blaa, forlegne Øjne og ønskede sig død.

»Naa!«

»Vi vilde — vi vilde hærde os!« sagde Jean undskyldende med et elendigt Smil.

Kaj var ganske bleg.

Løjtnanten lo lunt og tog dem fast i Skuldrene, mens han bøjede sig ned over dem.

»Naa — saa det vilde I! Hærde jer! Se — se!« og idet han snurrede dem om og slap dem, føjede han til i en lystig Tone: »Det bliver I nok uden det!« og gik agter efter.

De stod et Øjeblik raadvilde og saa' efter ham, saa sagde Jean:

»Han er vist forfærdelig rar!«

»Ja — — — han var ikke Spor vred!«

Nogle af Kammeraterne kom hen til dem for at

spørge, hvad der var i Vejen, og efterhaanden samledes de alle. De stod i en Gruppe og diskuterede Løjtnantens Egenskaber, medens der var Pavse i Manøvrerne. Mandskabet hvilede rundt omkring paa Fordækket, rede til at begynde igen. En kort Stilhed, kun Lodhiverens Udraab og Lyden af Søens uregelbundne Slag mod Boven.

Saa lød Ordren:

»Klar til at vende!«

Alle Grupper sprængtes i et Nu, Matroser og Lærlinge løb til de forskellige Tove, Underofficerer var paa Færde overalt; straks efter var Øvelserne i fuld Gang paany.

Om Aftenen under Teen droftede Lærlingene den lille Hændelse og enedes om, at de rigtig skulde gøre sig Umage for Løjtnantens Skyld.

OTTENDE KAPITEL.

I Kattegat.

Nord for Kronborg vider Sundet sig ud i Havet som en Strube i Mundens Svælg. Her faar Bølgerne bredere Løb, de begynder at antage Havets Karakter og bliver lange og massive, deres Brusen har Lyd af langvejsfra. Øjet faar rummeligere Syn og spiler sig op, det fornemmer de store Vandes Horisontløshed og anspænder sin Sekraft.

At sejle ud her, er at komme fra det trange til det aabne og frie; det er Vejen ud til Verden.

For en sydlig Brise stod Korvetten Nord paa, med alle hvide Sejl bugnede mildt frem. Det var tidlig Morgen, Luften endnu duggetbleg af den nylige Nat og skarp, Solen tøvede stor og matrød ved Horisonten. Fra Helsingborgs Fabriksskorstene trak Røgsøjler sig

ret i Vejret og bredte sig ud højt oppe, hvor de blev liggende som et sodet Skylag. I Kystbrynet under Hellebæk blundede de hvide Villaer og Smaahuse mellem stille, høstligt farvet Løv.

Rengøringen var i fuld Gang om Bord; Dækket spuledes og skrabedes fra for til agter, medens Vandet, der skylledes hen over det, pøsede ud fra Spygatterne i Borde og straalede ned i Søen som fra Fontænegab. Alle Mand var klædt i det hvidgraa, grove Overtrækstøj, og barfodede, med opsmøgede Benklæder, myldrede de beskæftigede og rejsekaade om mellem hverandre uden at tage deres Arbejde altfor tungt.

Forude paa Bakken stod nogle Lærlinge og pumpede Vand op til Rengøringen i to store Kar paa Dækket. De var delte i to Hold, som skiftedes; naar det ene pumpede, hvilte det andet.

Jean var med. I Øjeblikket havde hans Hold Hvil, og de sad nu yderst ude i Stævnen og passiarede, greb hver lille Tanke, der faldt dem ind om det, som forestod og kunde ske paa Rejsen, og droftede den med naiv-alvorlig Interesserthed. De var paa det rene med, at lykkeligere Togt kunde de ikke være kommet ud paa, hvad angik de Byer, de skulde til! Forholdene om Bord tegnede jo foreløbig ogsaa til det bedste, og der havde da nok ogsaa været mange Ansøgninger om at komme med! Olaf, som havde været udkommanderet i Eskadre om Sommeren, vidste det fra en Officer, han kendte!

Jean deltog kun flygtigt i Samtalen, han var optagen af andre Ting. Det var Havet, han tænkte paa, Havet, hvor der til alle Sider var milevidt til Land, og som syntes grænseløst at fortsætte sig i det fjerne! Skibet, han selv, som Midtpunkt i en umaadelig Cirkel under en endeløs Himmel, og intet andet at se, kun Hav og den hvælvede Luft! Han afmaalte Skibets Fart ved inde paa Kysten at lægge Mærke til et bestemt Punkt, en Mølle, en Kirke eller saadant, der straks var synligt langt forude, og som kom stadig og langsomt nærmere, altfor langsomt, til det var ud midt for Skibet og begyndte at glide agter efter. Saa valgte han sig et nyt og fulgte det. Korvetten skred kraftigt fremad i den føjelige Sø, duvede nu og da ganske svagt, naar Brisen aandede friskere op, og fossede Vandet af Sted foran sig med en Lyd, der sydede og suste under Boven. Den halede energisk ind paa et gammelt Koffardifartøj, som laa forude om Styrbord, en Brig med mange lappede Sejl. Langt ude kom en stor Damper for Indgaaende, som en Hval, der løfter sit mørke Legeme op over Havfladen og bruser frem. Nogle Fiskerbaade med rustfarvede Sejl krydsede hjemefter inde under Kysterne.

Jean sugede til sig alt, hvad synligt var, med store, modtagelige Øjne; han var fyldt af Glæde ved Bevidstheden om nu for Alvor at skulle gaa alle sine Længslers Virkeliggørelse i Møde, nu var han en Prins, som sejlede ud i Verden for at hente Ære og

Berømmelse, og han opfandt de hundrede kække Prøver, som han med Glans bestod.

Saa kaldte Kammeraterne ved Pumpen; »Afløsning!« raabte de. »Afløsning!« De rejste sig; Jean saa' ud mod Havet.

»Hvad er det?« spurgte han og pegede ud.

»Hvilket?«

»Det mørke derude — langt ude. Kan I ikke se det?«

»Er det Kullen, du mener?«

»Kullen! Er det Kullen!«

Jean vidste fra sit Landkort, at udenfor Kullen trak den svenske Kyst sig tilbage og lod Kattegat brede sig. Han saa' ud mod Højderyggen, der tonede blaasort frem; derude bagved var det altsaa, at Landet hørte op; naar Kullen var forsvundet agter, saa kunde intet Land mere ses!

Han strækte, medens de pumpede, som kunde dette fremskynde Farten; saa ofte Lejlighed gaves, maalte han Afstanden, der endnu var tilbage, og syntes ikke, den svandt hurtig nok ind. Men til den anden Side, om Bagbord, hvor Sjællands Nordkyst med de lergule Brinker fjernede sig og sank, dér kunde han se det aabne Hav, lyst og bredt, og nu nærmede Kullen sig ogsaa hastigere og blev fra at have været Taage og Skyform til Stenmasse og Skær.

Endelig kom de udfor. De holdt op at pumpe og stod og saa' ind paa Klipperne.

»Det er vældigt stort!« sagde én.

»Har nogen af jer været der?« spurgte Jean.

»Næ—! Har du?«

»Der ligger Fyrtaarnet, som man kan se om Natten i Gilleleje!«

»Kan man?«

Foran dem bredte Kattegat sig, stort, roligt og godmodigt. Jean saa' ud over det og følte sig lidt skuffet, han havde ikke ventet at se saadan en blank og stille Flade, altid havde han haft den Forestilling, at Hav det var noget, som aldrig var i Ro, men bestandig grumt og stridigt af mørke Bølger, noget vildt og trodsigt! Men saaledes — stille, næsten som Dammen derhjemme — det havde han ikke tænkt sig! —

Da Rengøringen var til Ende, og de havde drukket Kaffe, blev der pebet op til Bakseftersyn. Bakskvis, i Hold paa otte, stillede Mandskabet paa Dækket fra for til agter, de ulige Numre, Kongens Kvarter, om Styrbord, de lige Numre, Dronningens Kvarter, om Bagbord. Helt agter ved Hytten stillede Lærlingene. Fra Bakke til Bakke fo'r Underofficererne for at efterse, om alles Paaklædning var i Orden, om alle var rene og reglementerede; en Overkonstabel undersøgte Lærlingene og fandt intet at udsætte. Saa kom Officererne paa Dækket og gennemgik deres respektive Afdelinger, ledsagede af de tilhørende Underofficerer; den yngste, Løjtnant Friis, de frivillige Lærlinges Officer, tog sig af disse. Overkonstablen kom-

manderede Ret, da han kom, og hilste; han hilste elskværdigt igen.

»Naa, Drenge!« Han rettede i Forbigaaende paa Niels's Brystsløjfe, gik ned langs Fronten og standsede ved Jean, som stod sidst, og gav sig til at ordne ved hans blaa Skulderkrave, der posede op i Nakken. »Blev du saa hærdet?« spurgte han og kneb Jean i Øret, »du kan jo nok trænge til det, Blegnæb!«

Jean rødmede og lo forlegent, men følte Godmodigheden i Løjtnantens Ord som en varm Glæde og fulgte ham med Blikket, da han gik over til Lærlingene af Kongens Kvarter.

Kort efter tog Øvelserne deres Begyndelse, Mandskabet fordeltes, nogle til Hugning, andre til Kanoneksercits; Lærlingene fik forberedende Øvelser og senere en Time i Sømandsskab, underviste af Overkonstablen, som hurtig havde vundet dem ved sin Ligefremhed og ved det Lune, med hvilket han ledede Arbejdet.

Ved Middagstid var Korvetten midt ude i Kattegat, hvor ingen Kyst er at ojne i den fjerne Horisont; rundt omkring Skibet bredte Havet sig vidt og vældigt ud til alle Sider, solblankt og sagte dønnende i lange, bløde Dønninger, der bevægede sig under Havfladen som store, lydløst skridende Hvalrygge. Der var ikke megen Vind, Sejlene stod svagt hvælvede, men slappedes imellem af og blev flove som en Dug, der er hængt til Tørring. Saa duvede Korvetten modstandsløst og satte tungt og dødt i Søen, som

var dens Kraft brudt og den havde overgivet sig i Dønningernes Vold, men pustede Brisen saa atter Sejlene fulde og runde, rejste den sig og holdt sig statelig stiv og løb frem med overmodig Fart. Til der igen kom Stille, og den igen svinglede viljeløst som en drukken Mand.

Mandskabet drev om paa Fordækket, nogle havde lagt sig ned i Solen mellem Kanonerne og døsede med den korte Shagpibe i Munden. Lærlingene opholdt sig mere midtskibs, de følte sig isolerede om Bord og turde endnu ikke blande sig frit mellem Matroserne. Niels og Jean stod og saa' ud over Søen, der begyndte at blive mere levende; langt borte lyste en Sejlers hvide Rigning i Solen, og længere ude saas den svindende Røgsøjle fra en Damper.

Jean havde følt sig mere knyttet til Niels, efterat denne var bleven udtaget til Lodhaler; det var dog at være virksom for Skibets Ve og Vel at staa der udenbords, hvor Bølgerne hvert Øjeblik kunde springe op, og hale Loddet ind! Niels kunde godt lide Jean, og saaledes gik det til, at de sluttede sig til hinanden.

De drøftede, hvor omtrent de nu kunde være, og Niels mente, at efter den Fart, de havde gjort om Morgenen, maatte de nu være ud for Læssø! Jean troede, at de saa maatte kunne se Øen, og anstrengte sine Øjne.

»Kan du se noget!« spurgte han.

Nej, Niels kunde heller intet se.

De blev staaende og stirrede ud; Dønningerne syntes at være blevne større, Korvetten huggede nu og da sin Stævn dumpt ned i dem uden at kunne bryde dem, rullede og vred sig, medens de randt hen under den, og sank saa træt tilbage, naar de var forbi — som et opskræmt Dyr, der bliver roligt af Udmattelse, naar Faren er overstaaet.

»Her gaar svær Undersø!« sagde Niels med erfarent Udtryk.

Jean svarede ikke, hans Øjne fulgte blege og urolige en dønnende Bevægelse, der nærmede sig Boven, hans Ansigt blev farveløst. Munden graa som paa et Lig.

»Er du syg?« spurgte Niels pludselig, da han opdagede, hvorledes Jean saa' ud, »bliver du søsyg?«

Jean saa' op med et hjælpeløst Blik:

»Ja, jeg tror det!«

»Det skal du ikke,« sagde Niels, »lad vær' at se udenbords, kom, sæt dig hen midtskibs!«

Han hjalp Jean til Sæde inde midtskibs, hvor den store Travaille og Dampbarkassen stod; Duvningen mærkedes ikke saa stærkt her. Nogle andre Lærlinge kom til.

»Er du syg, Jean?« spurgte de.

»Baade Kaj og Otto har været syge,« tilføjede én, »gaa forud og kast op, saa er det forbi med det samme!«

Jean forsøgte et Smil, men havde ikke Kræfter

nok, og det bekymrede Udtryk blev liggende over hans blodløse Ansigt. Men saa tog Niels ham i Armen:

»Kom nu her, Jean!« sagde han og trak ham op, »»saa skal du skam snart blive rask!«

Niels nødte ham til at løbe med forud til Vadsken. Boven stampede og stødte i Søen, og det forekom Jean, snart at han fløj, snart at han faldt dybt ned og sank i det uendelige.

Til sidst gled alting ud i Taage for ham, han svimlede, og medens Niels øste hans tunge Hoved over med Vand, led han de første smertefulde Kvaler i det Liv, han havde længtes efter, og ønskede sig med al Fortvivlelsens Styrke tilbage til sit Hjem. — —

Sent ud paa Natten kom Jean paa Dækket og skulde have Vagt sammen med en af Kammeraterne.

Det var blæst op og blevet mørkt og koldt; store, tunge Skyer drev som uhyre Fuglebuge hen over Havet, der rejste sig i sorte Masser med fossende hvide Kamme og kastede sig plumt ind mod Skibssiden.

Agter ved Hytten gik Jean som Ordonnans. Søsygen var overstaaet, og Korvettens Vuggen og Duven gjorde ham ikke længer svimmel. Ofte havde han ondt ved at staa fast, naar Skibet pludseligt krængede stærkt over og lagde Forstavnen saa dybt i Vandet, at Agterdækket hævedes højt, saa faldt han nogle Skridt frem, før han igen blev ganske Herre over sine Bevægelser.

Over læ Ræling kunde han se ud i Havet og følge Søerne, som de rullede, sorte og susende, forefter og forsvandt i Natten.

Han var ikke bange, ønskede sig ikke hjem eller noget andet Sted hen, nærede ikke den mindste Frygt, men han var uvis og ejendommelig til Mode, som den, der sér sig staaende i uvante Forhold mellem Omgivelser, én ikke kender. Det var Havet, som gjorde det, Havet, der nu var saaledes, som han havde drømt sig det, og som han dog ikke forstod!

Det var ham for mægtigt, bølgede saa dunkelt og mangedelt, brødes og bristede og flød hen, formede sig og var evigt uden Form og skiftede saa egensindigt og hensynslost, at det ikke var til at begribe! Hvor lidt dets Bevægelse lignede Vindens Gang i den modne Rug! Hvor lidt han havde vidst, hvad Havet var!

Jean gav sig til at vandre frem og tilbage langs Hytten for at holde Varmen, en halv Snes Skridt frem, en halv Snes Skridt tilbage, og kastede et langt, næsten smerteligt Blik ud over Søen, hver Gang han kom ned i Læ. Saa standsede han midtskibs under Uret, der hang paa Hytten, for at se, om hans Vagt snart var til Ende, vendte sig og stirrede op i Rigningen, hvor Liner klappede iltert mod Stængerne eller trommede paa de spændte Sejl, og begyndte at gennemgaa alle Stagene, som han var bleven undervist i om Formiddagen.

Den vagthavende Officer stod paa Kommandobænken i Luvart. Midt paa Agterdækket stod Rorgængeren ved Rattet, bred og dunkel i Skæret fra det oplyste Kompashus.

Der var saa stille om Bord, at alle Rigningens besynderlige Lyde blev hørlige, og Vindens Jag gennem Tovværket jamrede ondt og ynkeligt. Hvert Minut ringede Lockuret, et enkelt lille Slag, en Lyddryp, der faldt saa bristende spæd og ensom og blev borte i det natsorte Mørke.

For hver Gang blev der bagefter ligesom ganske tyst, kun et aandeløst Øjeblik, før Havets brede Brusen og Blæsten igen var al den Lyd, der hørtes.

Pludselig blev Stilheden afbrudt.

»Klar Lanterne ret for!« varskoede Udkigsmanden agterefter med grov, enstonig Røst.

»Det er godt!« svarede Officeren og gik forefter til Kommandobroen.

Saa blev der stille igen. Jean stod og ventede, at der skulde ske noget, han spejdede forefter, men kunde intet se, lyttede — og fortsatte derefter sin Vandring, faa Skridt frem, de samme Skridt tilbage. Han fangede Lockurets tynde, lille Lyd og overvældedes med ét af en Ensomhedsfølelse saa bitterlig stærk, at han fik Taarer i Øjnene — — —

Endelig viste Uret hel, og hans Ordonnanstørn var forbi. Han løb forud under Bakken, hvor Klokken hang, og slog Glas. Lyden sang sig saa sørgelig og uhørt hen.

»Alt — vel!« raabte Udkigsmanden langt og monotont, og Raabet drev øde bort i Natten.

Jean skyndte sig tilbage agter, hvor hans Kammerat stod for at afløse ham; Vagtmandskabet var allerede i Færd med at skifte.

Der var en Time igen, før han kunde gaa til Køjs, i den vilde han sætte sig lunt til Rette og længes hjem!

Han krøb ind under Dampbarkassens Presenning, skruttede sig sammen og sad saa dækket mod Blæst og Stænk; nær ved sig horte han Matroserne snakke dæmpet og sindigt.

Og medens Korvetten stodvis arbejdede sig frem i den svære Sø, fremad i Natten, mod Dagen og den store Verden, klyngede Jeans længselssyge Tanker sig til Hjemmet, til hans Moder og Soskende, til alt, hvad han kendte og kunde give sig hen i med Tillid og Fortrøstning.

NIENDE KAPITEL

Mand over Bord.

Nordsøen bevægede sig i brede, grøngraa Flader, der rejste sig mod hinanden, skød ind over hinanden, splintrede og forjog hinanden i uafladelig Voldsomhed. Søerne tumlede frem som heftige Havdyr, der fo'r sammen i Flok og skiltes, fo'r sammen — og skiltes, i ubunden Vekslen og med en dunkel, kogende Lyd, som ikke hørte op et Øjeblik, men blev ved i en bestandig, ondsindet Susen. Luften var graa og lysforladt, med Byger, der lavt hængende og hastige strøg skyggeløse hen over Havet.

Det var midt paa Formiddagen. Med rebede Mærssejl laa Korvetten bidevind og gjorde kun ringe Fart. Den duvede svært; nu og da jog den Sprydet ned i Søen og huggede tungt, som maatte den knuses, saa rejste den sig igen med Stævnen overmodigt i Vejret og rystede Vandet af sig, borede sig kløvende ind i en Bølgekam og gik frem, men smed sig snart efter opgivende paa Siden for paa ny at duve dybt og lade sig dykke. Agter kredsede en Sværm af

store Havmaager, der skreg skarpt af Sult, slog ned i Vandet, kastede sig igen op i Luften og skreg. Langt ude saas Sejlene paa en Flotille Fiskerkuttere — som en Skare besynderlige Fugle, der stryger lavt langs Havfladen og snart er synlige over Søerne, snart forsvundne.

Om Styrbord paa Korvettens Agterdæk stod Lærlingene i Geled og havde forberedende Øvelser. De havde vanskeligt ved at staa fast; medens de hvirvlede Armene rundt, kunde det hænde, at Skibet stødte saa heftigt an mod en Sø, at de vaklede langt ud til Siderne.

»Giv efter i Knæene — giv efter i Knæene!« kommanderede deres Overkonstabel, hver Gang Dønningen bragte Uorden i Geleddet.

Jean stod sidst og maatte anstrenge sig for ikke at falde. Han kunde se Niels's store Hænder, der svingede højere og længere ud end alle de andres. Undertiden, naar Skibet bares op paa en Bølgeryg, kastede han et frygtsomt, langt Sideblik ud over den endeløst rullende Sø, og imellem kunde han lægge Mærke til, hvor sorgeligt Maageskrigene lød.

Forude arbejdede Mandskabet, og man hørte Underofficerernes Kommandoraab mellem den hule Lyd af Matrosernes Trampen i Dækket. Henne agter ved Bestiklukafet spadserede et Par Officerer frem og tilbage, og paa Hytten gik en Mand Vagt ved Redningsbøjerne, der hang udenbords paa Gelænderet som brede, hvide Cirkler.

Trods Øvelserne var der megen Stilhed; man fornam ingen Lyd uden Havets, imod hvilken al anden blev saa spinkel og kort, at det var ganske, som havde den slet ikke lydt; Havets enstonige, evindelige Brusen.

Pludselig skingrede et stygt Skrig, der lød, som Luften brast omkring dem. Der faldt et Øjebliks Lydløshed over Skibet, som standsede alt Aandedræt i samme Nu, saa hørtes et langt, forfærdet Brøl og straks derpaa Udkigsmandens skræmte Raab:

»En Mand over Bord!«

Det fo'r som en ond Fugl hen over Dækket og fremkaldte den stærkeste Bevægelse og Uro.

»Mand over Bord!« skreg Vagten ved Redningsbøjerne og smed hurtigt en Bøje ud.

»Mand over Bord!« raabte en Underofficer og sprang agterefter. Hele Mandskabet var styrtet ned i Borde ved læ Side, saa at Skibet krængede stærkere over ved den pludselige Tyngdeforandring, og stod nu der langs Rælingen og spejdede aandeløst, forventningsspændt ud over Søen. Jean laa halvt op paa Lønningen og gispede af nervøs Beklemthed, som var der Fare for hans eget Liv; han var ganske bleg, Øjnene udspilede af Angst. Ved Siden af ham klyngede Kammeraterne sig sammen; paa Vagtsbænken stod den tjenestehavende Officer og saa' efter Manden.

Saa dukkede et fortrukket Hoved frem nogle Favne borte, hvidt mod det mørke Vand; der gik en

Bevægelse af Skræk gennem alle. »Der kommer han!« raabte de og pegede ud, »der kommer han!« Den overbordfaldnes Legeme løftedes op med en Bølge, dykkedes ned, rulledes frem med Kammen, hans Arme greb fortvivlede for sig i Luften, og paa en Gang rejste han sig derude, helt op, som stod han paa Vandet, og saa mod Skibet og skreg — —

Det var som et Pust af kold Gys strøg over alle om Bord og tog Vejret fra dem.

En Matros svang sig med et Reb i Haanden op paa Lønningen og vilde styrte sig ud, men et Par andre greb ham, han blev holdt tilbage og tvungen ned paa Dækket; Jean saa' paa hans næsten vildt beslutsomme Udtryk, som han stod dér og gestikulerede og vilde ud, og betoges af en sælsom ydmyg Beundring for ham.

Chefen var kommen paa Dækket og gaaet op paa Hytten, hvorfra Vagten havde slynget flere Bøjer ud; alle saa' mod ham og blev tryggere til Mode, den Mand indgav Tillid ved sin Ro og Fasthed.

»Klar til at vende! Klar ved Bagbords Redningsbaad!« kommanderede han og vendte sig med sin Kikkert efter den forulykkede, medens Ordren fo'r videre fra den vagthavende Officer til Underofficererne.

»Klar til at vende! Klar ved Bagbords Redningsbaad!« gentog de raabende, med usædvanlige, hastige Stemmer.

Hver Mand skyndte sig ilsomt, Redningsmand-

skabet løb agterefter paa Hytten og gjorde Redningsbaaden klar, de spændte Korkbælterne omkring sig og stod nu rede til at falde i Baaden, naar Ordre gaves. Paa Dækket var Mandskabet fordelt ved Skøder og Braser, forhibbede efter at komme til at hale, ligesom iltre efter at komme i Beskæftigelse

for at glemme Synet af ham derude og for at føle sig virksomme og nyttige til hans Redning.

Roret var lagt ned, og Korvetten gik langsomt, uvilligt op i Vinden, Sejlene begyndte at leve og blafre, saa smældede og tordnede de og slog saa et Øjeblik bak, før Kommandoen faldt.

»Bras om for!«

»Bras om for!« gentog Underofficererne stærkt, og Matroserne greb til og løb med Tovene hen ad

Dækket, idet de halede og drog og endte med nogle sejge, hivende Tag. Imellem kastede de lange Blik ud over Havet, angste for, at deres Kammerat ikke skulde kunne holde ud, løb saa til et andet Tov og drog i det med Anspændelse af alle Kræfter, medens Baadsmændene nervøst stampede Takt i Dækket eller skyndede paa med urolige Tilraab.

Jean var til Mode, som om en Ulykke laa truende over ham; han vidste ikke, hvad han skulde gøre ved sig selv for at faa Luft, han kunde have gemt sig for at græde og følte dog som en Nødvendighed af, at han var med overalt. Det var, som et Skrig sad indeklemt i hans Bryst.

Paa Hytten stod Redningsbaadens Besætning klar til at fire Baaden ned, et Par Mand sad ude i den for at holde den fri. Chefen gik frem og tilbage med skyndsomme Skridt og fulgte opmærksomt Skibets Vending, samtidig med at han holdt Øje med den overbordfaldne. Saa standsede han foran Vagten ved Redningsbøjerne og sagde nogle Ord til ham, medens han pegede forklarende ud, gik derpaa igen mere hastigt og rastlost, kiggede ned i Redningsbaaden og gav en stilfærdig Ordre, satte Kikkerten for Øjnene og saa' hen over Søen, kastede saa et forskende Blik over Sejlene og gik atter. Paa Dækket nedenfor Hytten stod Officererne i Klynge, kun den vagthavende gik om.

Korvetten havde vendt og fo'r nu for Vinden ned mod Matrosen. Der var et Øjebliks Ophold i

den travle Hast om Bord, alle Mand havde igen samlet sig langs Lønningen og saa ud. Niels og Jean stod blege ved Faldrebstrappen og spejdede med ængstelige Øjne.

Der var helt stille. Manden var ikke til at se.

En stum Forfærdelse begyndte at brede sig over Mandskabet, nogle helbefarne vendte sig indenbords:

»Han er gaaet væk!« sagde de med tavse, trykkede Stemmer og talte ellers ikke.

Jean havde Graaden i Halsen, skjult foldede han sine Hænder og gav sig til at bede, igen og igen, at Manden maatte blive frelst, at han dog maatte blive frelst!

Saa kom der et pludseligt Raab fra Forskibet:

»Han driver ret for!«

I samme Nu blev der levende igen om Bord, nogle Underofficerer løb forud paa Bakken og gentog Raabet agter efter med en Kraft, der lød saa sejerssikker, og langs Rælingen bøjede alle sig frem og stirrede, lagde sig helt op paa Lønningen og saa med spændte Øjne forefter.

»Der er han!« »Der er han!« gik det fra Mand til Mand, og et Stykke ude i Søen saa man ham drive i en Redningsbøje, han havde faaet fat paa, tumle hovedkulds, modstandsløst om, blive hvirvlet rundt som en død Ting.

Jean blev lykkelig, han syntes, at han havde Skyld i Mandens Frelse.

»Tror du ikke, vi faar ham, Niels?« spurgte han forhaabningsfuldt.

»Jo — han er sikker nok!« svarede Niels rolig, som var al Fare overstaaet.

Korvetten blev løbet op i Vinden, til Forsejlene stod bak, saa sattes Redningsbaaden i Vandet. Forsigtigt firedes den ned i den høje Sø, de sidste Mand af Besætningen klatrede ned ad Tallierne, saa blev der stødt fra, Aarerne lagdes ud i samme Øjeblik, og for tunge, besværlige Tag fjernede Baaden sig.

Alle fulgte den med Spænding. Haard og stridig kom Søen mod den, rejste den højt og skraat i Vejret, saa at man kunde se den halve Køllængde, drog den dybt ned, saa den syntes forsvunden, kastede sig mod den, saa at det saa ud, som maatte den kæntre.

Baaden nærmede sig Matrosen, som gyngede uafladeligt om i Korkbøjen, hvis lille Varflag blev synligt eller forsvandt, eftersom Bølgerne bar op eller drog ned. Korvetten drev langsomt og umærkeligt med Søerne, medens Forsejlene stod bakkede og de øvrige fyldte.

Saa rejste en Mand sig i Baaden, der nu var lige ved den forulykkede, en Bølge tog den hen mod ham, løftede ham op, fjernede ham igen og sank tilbage, saa at han og Baaden skjultes. — Der blev lydløst om Bord.

Et Øjeblik efter kom Baaden roende ind mod Skibet igen, langsomt mod Søen, med Aaretag, der

nu og da hørtes klangfuldt og fast som en frygtløs Sang, og snart var den paa Siden af Korvetten.

Som en død laa Matrosen udstrakt paa Bunden af Baaden, med den ene Arm slapt kastet ud til Siden. Bøjen var slængt hen i Stævnen.

Saa blev Tallierne hugget, Mandskabet fordeltes ved Løberne, nogle paa Hytten og flere nede paa Dækket. Da alt var klart, gaves Ordre til at hejse op, Mandskabet løb af Sted med Linerne og drog hastigt, saa at Baaden i en Fart kom i Højde. Det var en Fest at trække med nu, da Manden var frelst!

TIENDE KAPITEL

Paa Hundevagten.

Langsom og ensformig havde Dagen været, trøstesløs graa, med en strid Modvind, der strøg øde af Sted under den lave, ilende Himmel og jog Søen op i haardnakkede Kamme. Siden de hastige, begivenhedsfyldte Minutter om Morgenen, da Matrosen faldt over Bord og Baaden sattes ud efter ham, siden disse Øjeblikke, som den angstfulde Spænding og det feberbankende Blod havde gjort langvarige og skæbnetunge, havde Dagen slæbt sig træt og værdiløs hen, affarvet og bleg i Skæret fra Morgenens Hændelse.

Øvelserne havde været strenge og uden Fart, Middagsstunden kold og ubehagelig, og selv Klinterne ved Dover, som Korvetten passerede tidlig paa Eftermiddagen, kunde ikke tage Interessen fangen, taagegraa og døde, som de rejste sig der borte i den sørgelige Luft. Ved at se dem havde Jean nok tænkt paa, at de var det første Stykke Udland, han saa',

men han følte intet derved, ingen tindrende Glæde, ingen mættet Betagethed, maaske en dunkel Skuffelse, som han ikke gjorde sig rede for.

Nu var det blevet Aften, Korvetten stod Vest paa gennem Kanalen, stred sig taalmodigt frem mod Vejret, som var blevet uroligere, og satte tungt i den svære Sø. Nede fra Maskinrummet kom nu og da skrattende Lyd som af Jærn, der skures haardt mod Jærn; der var givet Ordre til at fyre op under Kedlerne.

Øvelserne var netop endt, og Mandskabet drev om paa Fordækket. Lærlingene havde samlet sig paa læ Kobrygge, hvor Skorstenen og den store Travaille tog noget af for Blæsten. Jean og Kaj sad paa Signalkassen og frøs, Niels stod foran dem, bred og svær som en Mand, med Hænderne dybt i Lommerne og Blikket vejrende i Luften.

»Vi faar ondt Vejr i Nat!« sagde han overbevisende.

»Skal *du* have Vagttørn?« spurgte Jean Kaj.

»Nej! — skal *du*?«

»Ja — første Hundevagt!«

»Velbekomme!« sagde Niels og gav sig til at trippe i Dækket for at holde Varmen.

I det samme lød Underofficerernes skingrende Piben.

»Te — skaf—fe!« raabte de og delte det sidste Ord i to lange Stavelser.

Alle skyndte sig ned paa Banjerne, hvor der var lunt og godt, og samlede sig i Bakkerne. Man hørte Trampen og Raaben, Laag, der smækkedes op og i, Tin, der klirrede, og Ting, som faldt ned, naar Skibet krængede stærkt over. Niels og Kaj havde faaet Smørbikse og Brød paa Bordet, Jean, som havde Bakstørn, var henne at hente Teen, og de andre Bakskammerater sad og tog Vare paa, at ikke alting fejedes af Bordet af en Overhaling.

Saa kom Jean med Teen i de tunge Blykrus, som ophedede af den varme Drik brændte ham over Knoerne. Han havde tre Krus i hver Haand og kunde kun med Nød balancere saaledes med dem over det gyngende Gulv, at den hede Te ikke skvulpede ud over hans Hænder.

»Tag fra!« raabte han skyndsomt, idet han satte Krusene, og da han havde faaet Fingrene fri, slog han dem sammen i Luften som for at svale dem.

»Brændte du dig?« spurgte Kaj.

»Ja, vist brændte jeg mig!« sagde han gnavent og viste en rød Vable paa den venstre Haand. »De forbandede Krus!«

De satte sig til at spise; Niels havde ikke mere Smør og maatte laane hos de andre: »Jeg kan sgu ikke faa den Klat til at slaa til!« sagde han. Rundt omkring ved Bordene var der faldet mere Stilhed, man hørte kun denne jævne, monotone Lydmasse, der er som en Sum af mange dæmpede Lyde, af rolige Stemmer, af Trin etsteds, af mangfoldige Ting, som ikke kunne skelnes ud fra hinanden. Imellem kastedes Korvetten om paa Siden med saa brat en Bevægelse, at Brød og Tekrus rutchede hen ad Bordene, medens der fra Dækket hørtes tunge Bump af noget, som faldt ned, og fra Maskinrummet Larm af Jærnskovle, som væltede, og Jærndøre, som smældede i.

Kaj begyndte at føle sig ilde tilpas, heller ikke Jean var sikker paa sig selv; fra den anden Lærlingebakke havde allerede et Par maattet skynde sig paa Dækket. Jean satte Skaffegrejerne ned, strøg Bordet af med sit ene Ærme og gik op, hvor Luften friskede ham. Han var urolig; der var noget, han savnede, noget ømt og inderligt, som kunde gøre hans Sind varmt og bristende!

Han satte sig op midtskibs, med Ryggen ind imod Travaillens Presenning, saa at han kunde se ud over Søen. Varmen fra Skorstenen naaede hen til ham i lune Pust, som gjorde ham godt. Han havde Taarer i Øjnene og vidste ikke for hvad, følte sig kun bunden af en dyb Bedrøvelse, der laa

saa uforklarlig i ham. Længtes han? Ikke hjem, ikke nogetsteds hen, ikke efter noget, han kendte eller vidste noget om! Eller maaske det alligevel var hjem, han længtes!

Saa kom han til at tænke paa Matrosen, som var falden over Bord, hvorledes han nu havde det, om han mon kom sig, om han mon kunde huske, hvad han havde tænkt paa, mens han drev om! Jean droges mod ham; der maatte være noget sælsomt ved ham, syntes han, hans Øjne maatte kunne se forunderlige ud! — — —

Jean blev reven ud af sine Tanker ved, at der pebes »Klar ved Køjerne«. Han skyndte sig paa Plads, fik sin Køje og løb ned mellem de andre. Luften var lummer dernede, han maatte se at falde hurtig i Søvn for ikke at blive syg! Kaj stod ved Siden af ham og klædte sig af, de maatte holde fast i hinanden for ikke at falde og havde ikke Tid til at tale. De kravlede op i Kojerne, der hang saa tæt sammen, at man kun kunde ligge lige udstrakt.

»Godnat Kaj.«

»Godnat Jean.«

Jean lukkede Øjnene og vilde sove, han følte allerede Kvalme af den oliefede Luft. Som en samlet Masse duvede Kojerne paa tværs af Skibet, frem og tilbage, langt og langsomt, gnidende mod hinanden, saa at det kunde høres. Oppe paa Dækket gik tunge Trin; saa lagde Korvetten sig stærkt over, nogle

dumpe Stød af Søerne gik igennem den, nogle haarde Genstande faldt ned og rullede hult henover Dækket, en Mængde Fødder løb — —

Nede fra Maskinrummet skurrede Larmen af Kulskovle, en hed Dunst pustedes op derfra og bredte sig ind over Banjerne, nogle fjerne Raab døde hen — — — alting blev tyst, gled langt bort — noget vaargrønt Korn bølgede og suste —

»Jean!« — »Jean!«

Han vaagnede og stirrede lige op i Dækket over sig og vidste ikke rigtig, hvor han var. Saa blev hans Køje rystet:

»Jean! — Tørn ud! — Du skal paa Vagt!«

Jean rejste Hovedet og saa ned; der stod en af Kammeraterne og skyndede paa ham og var ved at blive vred, fordi han var saa svær at vække. Han forstod, hvor han var, mærkede paa en Gang den lunkne, urene Luft, hørte Maskinen arbejde med sugende sejge Stempelslag, hørte de mange sovendes Aandedrag og Lyd af Bølgernes Fald mod Stævnen. Han stod ud af Køjen og klædte sig paa, hans Vagtkammeret var næsten færdig. De hjalp hinanden i Stortrøjerne og fulgtes op. Idet de aabnede ud til Dækket, blev der slaaet otte Glas, otte fjerntklingende Klokkeslag, som Stormen rev med sig.

Jean skulde have først Tørn. Han smøgede Kraven op, trak Huen fast nedover Hovedet og gik

hen agter ved Bestiklukafet, hvor han løste Kammeraten af, hængte Ordonnansskiltet paa Brystet og fik at vide, at den vagthavende Officer gik oppe paa Kommandobroen. Saa gav han sig selv til at vandre frem og tilbage.

Det var mørk Nat. Vejret havde rejst sig, kastede sig i voldsomme Vindstød og med sorte, sydende Søer ind over Skibet, løftede det skraat op som en Baad, tvang Stævnen dybt ned, slyngede det om paa Siden og tumlede eneraadigt med det. Alle Sejlene var bjærgede, Stormen var stik imod. I Rigningen klaprede Tovværket vildt og ildelydende, og imellem, naar Forskibet duvede dybt, løftedes Skruen saa højt over Vandet, at den fo'r rundt med en ond Hast, som skulde den splintre alt. Planker og Spanter klagede i mange bristende Lyde, som naar to Træer gnider mod hinanden, rakte sig med Støn, vred sig i knagende Smerte, og Takler og Tailler skreg jammerligt, hver Gang en Byge drev hen og Skibet tog en Overhaling.

Korvetten arbejdede tungt og besværligt, dreven frem med sejg Langsomhed af Maskinens utrættelige Stempelslag, uafbrudt huggende Stævnen op og ned mod de bratte Søer, der fulgte regelmæssigt efter hinanden som Kæmpetænder i et mægtigt Tandhjul. Vandet stod i mørke Masser ind over Rælingen, faldt i kolde Plask ned paa Dækket, fuste ud i Borde og fossede agter efter i hvirvlende Skvulp,

der slyngede sig op ad Kanonerne, snoede sig ind under dem, bugtede og vred sig som syge Snoge — for endelig at tømme sig ud gennem Spygatterne midtskibs og agter. Man hørte uafladelig denne Hvislen og Syden af Vandet indenbords.

Vagtmandskabet havde samlet sig omkring Skorstenen, hvor der var lidt Læ og Lunhed; nu og da, naar der pludselig indtraadte Stilhed efter en stærk Bølge, blev deres Stemmer hørlige. Paa Kommandobroen gik Udkigsmanden og varskoede for de Sejlere, hvis Lanterner tonede frem, med et enstonigt Raab, som Stormen og Mørket gjorde stumpt og sælsomt.

Jean følte sig bleg og utilpas, han frøs og mærkede Kræfterne svinde. For hver Duvning, naar han løftedes højt eller sænkedes dybt ned, svimlede det for ham, saa at han vaklede og næppe kunde holde sig oprejst, og Munden fyldtes af en vammel Smag. Han søgte et fast Punkt, hvor han kunde hefte sine Øjne og finde Støtte, men alting slirede og vandrede, op og ned, frem og tilbage, der var ikke det Sted, som ikke syntes at bevæge sig sin egen Vej, alting saa ud, som løb det fra hinanden.

Det var Søsygen! Jean vilde blive søsyg, om lidt kunde han ikke længer staa imod! Søsyge — Søsyge! — Ordet skvulpede inde i ham, faldt og steg, svulmede op og svandt ind. Men saa knyttede han sine Hænder, han *vilde* ikke være syg, han vilde være stærk, vilde han, tænke paa andre Ting, gaa

frem og tilbage og lade, som var der intet i Vejen, ikke tænke paa at blive syg, men tænke paa sit Hjem, ja længes efter sin Mo'r og sin Søster! Hvordan mon de nu havde det? Mon hans Søster kunde lege alene, mon hun gyngede i Gyngen nogen Sinde — langt ud og højt op — gyngede og blev svimmel — og søsyg.

Nej han *vilde* ikke være syg, vilde ikke! Han tog sig sammen igen, aandede mod Stormen som for at suge den kølige Blæst i sig og gav sig til at gennemgaa Faldene: Klyverfald — Foremærsefald — Bramfald — — — Saa hjalp heller ikke *det*, han søgte nye Midler til at komme bort fra Søsygen, Tankerne jog forvirrede gennem hans Hoved, vuggede og bølgede og var ikke til at fæstne, han saa paa Uret, fem Minutter i halv ét, saa skulde han straks slaa Glas! — Kaj! Det var underligt med Kaj, for de holdt meget af hinanden, men Kaj var altid sky, Kajs Øjne — de kunde være saa bange — saa blege — som om de var syge. — Det var godt, Kaj sov i Nat, for ellers havde han vist været meget syg!

Søsyg — sosyg —! — De sagde, Løjtnant Holm blev let sosyg! Aa, saa kunde han da ogsaa være det bekendt!

Men han skulde ikke give efter! Ikke tænke paa de Ting! — Markerne, de store, rolige Marker! Nu var de nogne og stubbede, men om Foraaret, naar det smidige Korn stod og smøg sig hen for Vin-

den, duvede blankt og blødt og strøg Aksene sammen og suste, bøjede sig og rejste sig, bølgede — —

Han rystede som en febersyg og fik Vand i Munden. Han vendte sig hastigt om mod Uret, Klokken var lige ved halv, han kunde godt løbe forud og slaa Glas! Han skyndte sig af Sted, løb op til Luvart, gled ved en Overhaling hen ad Dækket og var ved at snuble, fik saa fat i Bænkene langs Kobryggen og famlede sig frem. Foran for Kommandobroen styrtede Søerne uafbrudt ind over Lønningen, Vandet skyllede rivende af Sted, det lyste i Mørket med spredte Gnister af Morild.

Jean sprang videre uden at sanse, Vandet slog sammen om hans Fødder, og Sprøjt fra Bølgerne drev koldt ned over ham. Gennem Klydset straalede Søen ind, hvidgrøn og gurglende, hver Gang Stævnen satte haardt imod, og naar Korvetten rejste sig igen, sugede og drog Søen gennem Hullet som et Hvalgab.

Jean naaede Klokken og slog Glas, to spinkle, hastigt overdøvede Slag. Han hørte fjernt og svindende Udkiggens Raab: Alt—vel! det lød saa sørgeligt og ensomt, syntes han.

Saa vilde han skynde sig hen agter, men i det samme løftedes hele Forskibet, han greb for sig for ikke at falde, det svimlede for ham, han blev hed og tung, Panden svedte, hans Knæ var som faldne fra hinanden, han stod i Luften paa Laarstumperne, hans Hals og Mund fyldtes af ildesmagende Vædsker,

og han fik heftige Opstød. Han satte sig ved Vadsken, bøjede sig slapt ned mod den og gav sig uden Modstand hen i Søsygen, mat og modløs, som den, hvis yderste Kraft er brudt. Alting var ligegyldigt nu, intet gjorde det, at han var Ordonnans og ikke var paa Post, intet, at han blev vaad og kold, han vilde gerne dø, de maatte gerne forlise, hellere dø — drukne — alt var ligegyldigt — —.

Opkastningerne rev og rykkede i ham, mishandlede ham som en styg Krampe, flaaede i hans Bryst, pinte i hans Hoved, var i hele Legemet som en pludselig Opløsning, mod hvilken alle Sanser og alle Nerver vanvittigt stred. Han følte sit Hoved blodtomt, ligklamt, Øjnene næsten blinde og brustne.

Han sad i luv Side, inde under Bakken. Med korte Mellemrum faldt Søerne havtungt mod Korvetten, saa den rystede, stødte dumpt og massivt, som om de kvæstedes derved, og pressede sig i stride Straaler ind gennem Revnerne ved Bovporten. Undertiden væltede de sig i krumme Kamme ind over Lønningen og flød saa med hvide Fnug af Morild hen ad Dækket. I Pustet efter hver Bølge, naar Braget af Vandmasserne et Øjeblik stilnede af, stormede Vinden op til en ond Susen, og man hørte Tovværkets forbitrede Klapren.

Paa én Gang borede Stævnen sig dybt ned, nogle voldsomme Ryk gik gennem Skibet som Krampetrækninger gennem et døende Dyr, fra alle Sider styr-

tede Søen ind i mørke, funketændte Strømme, og Skruen hvirvlede rundt, saa at alt dirrede og skælvede.

Jean grebes af Rædsel; han havde en Fornemmelse af, at Skibet jog dybere og dybere ned, blev ved at bore sig ned i Havet som en saaret Hval og ikke kunde rejse sig igen; han kunde intet se for Vand, som pintes ind overalt og bruste ned fra Bakken som et Fald; det kom ham for, at han svømmede. Tankerne fo'r forvirrede, angstfyldte om i hans Hoved, saa greb han til at bede, fortvivlet ømt, men midt i Bønnen hørte han pludselig Skrig og blev afbrudt. Han lyttede, det var Grisene, der skreg, de to Grise, som stod i en Kasse lige foran den forreste Kanon. Jean tænkte paa, hvem der skulde frelse dem, de vilde svømme ynkeligt om, kæmpe imod til det sidste; han lovede sig selv, at hvis de forliste nu, saa skulde han redde Grisene!

Korvetten begyndte at hæve sig, endnu gik nogle Døn gennem hele Skroget, en Dirren som en sidste Gysning, saa havde den rejst sig igen og laa som før.

Jean hørte Raab, der lød, som kom de langt borte fra, høje, urolige Raab, og saa mange, støjende Røster. Han samlede sig og sprang ud for at løbe hen agter og løb lige mod en Underofficer, som gik forefter.

»Se dig for, din Hvalp!«

Jean blev sparket til Side og faldt ned i Borde,

hvor Vandet skyllede fodhøjt af Sted og fuste hen over ham. Han fik Munden fyldt og kunde næppe faa Vejret, famlede sig derpaa ind midtskibs og fo'r agterefter, sanseløs og fortumlet, nær ved Graad af Kraftesløshed og Kulde.

Udenfor Bestiklukafet stod Vagtkammeraten.

»Er du gal, Jean! Hvor har du været?«

»Har Løjtnanten kaldt?«

»Har du ikke hørt det? Han er rasende paa dig. Skynd dig op til ham!«

Jean blev nervøs og bedrøvet og skyndte sig op paa Kommandobroen, hvor Lojtnanten stod med en Raaber for Munden og skreg forud.

»Baadsmand!«

Raabet sloges tilbage af Stormen og fo'r sporløst hen, før nogen havde hort det. Lojtnanten kaldte igen:

»Baadsmand! — Er Bommen gaaet?«

Det lød som Nodraab, der drev klagende forbi i Natten og forsvandt. Saa kom Svaret, højt og anstrengt for at kunne overdøve Larmen, revet bort i samme Nu:

»Bommen er gaaet!«

»Hænger den fast?« Officeren skreg af fuld Hals.

Intet Svar. Jean stod med Haanden til Huen og ventede og turde ikke rore sig; han kunde paa Lyden af Stemmerne høre, at der var Fare, og han blev sælsom, højtidelig til Mode. Løjtnanten bøjede sig forover og raabte paany:

»Baadsmand! — Hænger Bommen fast?«

Et langtonet »Ja—a!« kom derudefra og drev hen som en mørk Fugl. Løjtnanten mumlede en Ed og vendte sig for at gaa og fik Øje paa Jean.

»Er det dig! Hvor Satan har du været, Dreng?« spurgte han heftigt og rykkede ham i Øret.

Jean forsøgte at forklare, at han havde været syg; han kunde se i Officerens Øjne, hvor Vreden steg, og blev utryg og forknyt.

»Syg!« gentog Løjtnanten, »det kommer ikke mig ved. Du har at være paa din Post og komme, naar jeg kalder. — Forstaar du?«

Han gav Drengen en Lussing. »Forstaar du?« Og idet han slog et sidste Slag, der fik Jean til at vakle: »Du kan melde dig til mig i Morgen. — Skrub af!«

Jean tumlede ned ad Trappen og hen til Kammeraten; han var vred og syg, hans Sind var saaret, han vidste med sig selv, at han havde gjort, hvad han kunde, for at undgaa Søsygen, han var saa træt og afkræftet, saa bitter og fortvivlet, han hadede Officeren og kom til at tænke paa, at han aldrig havde kunnet lide ham; han tænkte fjendtligt mod alle og ønskede sig langt bort, hjem, død — ja død, saa at alting var forbi — — alting — —.

— Da Vagten var endt, og Jean igen laa i sin Køje, kunde han ikke falde i Søvn for Vrede og Skam. Den uretfærdige Behandling pinte ham, fornærmede ham, rejste Tanker i ham, han ikke før havde tænkt. Endelig faldt han i Ro.

Næste Morgen tidlig, da der purredes ud, laa Korvetten til Ankers inde i en Bugt, hvor der var noget Læ. Vejret havde ikke bedret sig, det regnede ogsaa nu. Klyverbommen var slaaet over og laa i Vandet, holdt fast af Tovværket; Skanseklædningen havde ogsaa taget Skade, og Gallionsfiguren, en Kvinde, der holdt sin ene Haand over Brynene og spejdede frem, var skammelig vansiret.

I Middagsstunden meldte Jean sig til Officeren og fik ti Gange over Stængesalingen.

ELLEVTE KAPITEL

Stenrytteren.

Det var under den engelske Kyst, Korvetten laa opankret, i en rummelig, indsøagtig Bugt, der lukkede sig som en Hestesko. Rundt omkring den løftede Landet sig med store, langelige Linier op mod en jævnt rundende Ryg, der til den ene Side tabte sig i nogle Højder længere inde og til den anden Side, ud mod Kanalen, afsluttedes af et Fyrs ranke, massive Taarn.

Landet var graaligt som Granit; i brede, graa Felter, der kun skelnedes fra hinanden ved Afskygninger i Farven, samlede det sig til et stort, klædeagtigt Hele, som kun et enkelt Sted oplivedes af en græsgrøn Lysning. Og saa saa's der paa Skraaningerne ned mod Bugtens Yderside, midt imellem Fyrtaarnet og Byen, som en Figur paa et uhyre Tæppe, en mægtig Rytter, hvis Hest sprængte af Sted i vælig Majestæt. Han var hugget ud i den Sten, som et Par Fod under Muldlaget dannede Højderyggens

faste Undergrund; Mulden var fjernet paa et stort Stykke, og Mand og Dyr mejslet ind.

Det var nær Aften. Jean stod forude med nogle af Kammeraterne og saa' ind mod Land. Bagved dem paa Dækket arbejdede Korvettens Tømmermænd paa en lang, svær Løsholt, der skulde blive til den nye Klyverbom. Man hørte deres sikre Øksehug, Splinter og Spaaner sprang af og laa spredt rundt omkring.

Lærlingene talte om Rytteren derinde, som beskæftigede dem alle sammen, og som nu i den klare Luft før Solnedgangen synede stærkt frem. En af dem havde hørt, hvorledes Figuren var bleven til: en Fange, som var dødsdømt, blev benaadet paa den Betingelse, at han i Løbet af tre Døgn skulde hugge Kongen til Hest ud i den haarde Klippebund. Saa blev han ført ud, hvor Billedet skulde være; Lænkerne blev tagne af hans Arme, for at han kunde arbejde, men om Benene maatte han beholde dem, for at han ikke skulde flygte bort. I tre Dage og Nætter huggede han, hvileløst og voldsomt, og da man kom ved Fristens Udløb, sad Kongen dér paa en statelig Ganger, i Brynje og Vaaben og synlig over den vide Bugt.

Drengene rykkede tættere sammen, mens Kammeraten fortalte; Jean stirrede over mod Rytteren med tænksomme Øjne, han syntes, at han kunde se Fangen ligge der og arbejde, utrættelig af Angst for at

miste Livet, Dag og Nat uden Ophør — han kunde høre Mejselslagene — langt borte, uafbrudt — som Pulsslag i sit eget Hoved — — —.

Om Natten drømte Jean, at han laa ude paa en Klippe og huggede med en stor Mejsel en forfærdelig Figur, som han ikke forstod, men som skulde være færdig til næste Dag. Blev den ikke det, maatte han dø. Hans Moder stod et Stykke fra ham og græd, fordi hans Ben var lænkede, og fordi hun var bange for, han ikke skulde naa det. — Du skal ikke græde, Mor! — sagde han, — jeg naar det nok! Gaa nu hjem og hvil dig! — Saa gik hun, hulkende, men lidt efter vendte hun sig og vinkede med sit hvide Lommetørklæde, og han græd selv. Men saa tog han fat igen og huggede og hamrede, han maatte skynde sig, for nu kom de for at se, om han var færdig, et helt Tog med Musik i Spidsen, med Fløjter og Piber, der kom nærmere og nærmere og helt hen til ham og hvinede, saa at det suste i hans Øren.

Jean vaagnede og sprang op, det var Udpurringen, han havde hørt. »Godmorgen, Niels!« raabte han glad hen over sin Køje, mens han surrede den. »Godmorgen, Kaj!«

De skyndte sig op med Køjerne i den graablege Morgen. Jean var saa lykkelig til Mode, han kastede et fortroligt Blik ind mod Land til Kongen, som uforanderlig red frem i samme stolte Galop, og havde Trang til at sige mange Ting. Men Niels var lidt

morgenmut, kunde han se, og Kaj — Kaj turde han ikke tale til, naar han var i *det* Humør! — — —

Da de havde spist, blev der pebet til Vadskning.

Alle fik travlt med at hente det snavsede Tøj frem, saa løb de op paa Dækket og sikrede sig en god Plads. Paa Fordækket stod et Par store Ballier fulde af fersk Vand, desuden fik hver Bakke en Pøs kogende Vand til Uldtøjet.

Niels og Jean vadskede ved Siden af hinanden. Jean laa paa Knæ paa et Par tykke Spaaner, som skulde forhindre, at han blev altfor vaad; han bøjede sig frem over Overtræksblusen, som han var i Lag med, og børstede af alle Kræfter, saa at store Blomster af Sæbeskum føg fra ham. Niels stod op og brugte en Gulvskruppe paa sine Overtræksbukser. De havde bare Fødder, Benklæderne var smøgede op til Knæene.

Overalt paa Dækket laa Mandskabet og vadskede, Vand og Sæbeskum flød om mellem dem og trak ud i Borde, hvor det forsvandt gennem Spygatterne.

Vejret var raat, og Dækket var koldt af det meget Vand, saa at Fødderne frøs. Kaj frøs ogsaa om sine Hænder, der var ganske rødblaa og valne; han kunde næppe føre Børsten.

»Lad en Matros vadske for dig, Kaj!« sagde Niels.

»Kan det gaa an?«

Kaj saa' op med ulykkelige Øjne, han rystede af Kulde.

»Vel kan det gaa an!« svarede Niels, »giv ham bare noget for det.«

»Det skulde du, Kaj!« — sagde Jean indtrængende og saa' trofast paa ham, — »du kan let blive syg!«

Kaj blev liggende tvivlraadig og turde ikke beslutte sig, saa gav han sig til at børste igen, svagt

og kraftløst, han vilde ikke være bekendt, at han var ødelagt af Kulde. Jean rettede sig op, vendte Blusen om og skurede løs paa ny, hurtigt for at holde Varmen. Fra Fordækket kom det kolde Vand strømmende agterefter, skyllede dem op over Fødderne, løb hen over deres Tøj og tog Sæben med sig. De vadskede videre uden at tale, hver skyndte sig for at komme ned paa de lune Banjer. Niels stod og vred en Uldtrøje, saa tog han sit Overtrækstøj for at vride det.

»Giv mig en Haand!« sagde han til Jean.

Jean slap Børsten og rejste sig, tog fat og vred.

»Er *du* snart færdig?« spurgte Niels ham.

»Ja—!«

»Skal vi hjælpe Kaj?«

Jean saa' paa Niels med et lidt forundret Blik, han var taknemmelig, fordi han spurgte, og skyndte sig at svare ja.

»Gaa du bare ned, Kaj,« sagde Niels, »vi skal nok gøre dit Tøj færdigt!«

Kaj blev rød og skamfuld; han mente nok, han kunde holde ud!

»Vist kan du ej,« paastod Niels, »pil du bare af og lad os om Resten!«

Saa gik Kaj ned. Jean fulgte ham med Øjnene og var lykkelig, fordi Niels havde bedt ham hjælpe, han gjorde sig ivrig færdig med sit eget Tøj og tog saa fat paa Kajs. Da de havde vadsket det altsammen,

gik de ned paa Faldrebets nederste Platform og skyllede. Rundt om langs Rælingen var Matroser i Færd med at skylle, de bandt en Snor om Tøjet, smed det ud i Søen og trak det saa op og ned, til Sæben var skyllet af. Jean og Niels stod ved Siden af hinanden og dyppede Tøjet i Vandet og hjalp hinanden med at vride det.

Bag efter blev Tøjet hængt op til Tørring. Paa Snore mellem Vanterne og fra Vanterne forud til Klyverstag hang det og flagrede for Blæsten, tre smældende Snore over hinanden.

Da Jean og Niels kom ned paa Banjerne, sad Kaj der sammen med nogle af de andre. Han var bleg endnu og syg af Kulden, men da han saa' de to, fo'r Blodet ham til Hovedet, hans Øjne blev undselige og skiftede fra den ene til den anden, og han smilte med et lille forfrossent Smil. Jean blev ogsaa forlegen og kunde intet sige, han smilte igen og skubbede sig ind ved Bordet; Niels lod som var ingen Ting hændet, og talte om alt muligt, uden anden Hensigt end at faa Tiden til at gaa. —

— Om Eftermiddagen hen ad Solnedgang havde Jean Ordonnanstørn. Om Bord var der stille. Mandskabet var nede paa Banjerne og drak Te, Officererne i Messen, kun Vagterne og en enkelt Underofficer var paa Dækket.

Jean stod foran Hytten og saa' bort. Han kunde lige naa over Lønningen at faa Øje paa Stenrytteren,

hvis Konturer begyndte at blive vage og usynlige i Skumringen, men han tabte den ikke af Syne. Det var som en hellig Benaadelse at være ene med den; for ingen anden saa' den nu, ingen anden ænsede den, og ingen uden han forstod den! Aa, men han vidste det, han vidste det, han forstod, i hvilken evig Ensomhed den stumme Konge red af Sted, Dag og Nat, Aar efter Aar, uafladeligt!

Han følte alt sit Sind omsust af Sagnet, og paa en Gang blev han saa sælsomt lykkelig til Mode, ydmyg-stolt og varm, fordi det var *ham*, som oplevede dette, ham alene — kun ham!

TOLVTE KAPITEL

Første Gang til Tops.

Dagene var gaaet, uden at Jean vidste det; nu laa de som en Drøm bag ham.

Tidlig om Morgenen havde Korvetten lettet Anker og var gaaet ud af Bugten, medens Jean sørgmodig stod og stirrede ind mod den kæmpestore Rytterfigur uden at vide eller grunde over, hvorfor den fængslede ham saa stærkt. Det kom ham for, at han tog Afsked fra et Sted, hvor han hørte hjemme, og det var vanskeligt som at skilles fra en god Ven. Ingen turde han betro sig til; instinktmæssigt følte han, at Niels ikke vilde forstaa hans Sorg over at skulle bort, og Kaj, som var den eneste, han havde Trang at meddele sig til, havde han heller ikke Mod til at røbe sine Tanker.

Alene havde han staaet og set derind, stjaalet sig til det, for at ingen skulde opdage noget. Det var, som havde han en sælsom Hemmelighed at bevare, og det var paa en Gang en Fryd og en bitter

Armod at være ene med den! Og eftersom Skibet fjernede sig, og Rytteren blev mindre og utydeligere, steg hans Følelse heraf og hans Beklemthed ved ikke at kunne faa Luft; indtil Bugten lukkede sig bag ham, som var det selve Landet, der lukkede sig til, efter at det havde aabnet sig for at lade Skikkelsen til Syne.

Nu var Vejret højt og klart, med frisk, østlig Brise. Korvetten stævnede Vest paa for udspilede Sejl, der stod saa roligt rundede i den jævnt strømmende Luft. Den nye Klyverbom strakte sig ud fra Stævnen i modig Fremadstræben og løftede og sænkede sig svagt og ligeligt for Søens smule Bevægelse. Rundt omkring i Kanalen saa's andre Skibe, Dampere, som nær ved og langt borte drog ud eller vendte hjem, Sejlere, som laa med alle Sejl oppe og saa' uhyre ud. Om Styrbord, som en graa Taage i Horisonten, kunde endnu Englands Kyst ses, men forude og om Bagbord bredte Havet sig i blaalig Uendelighed.

»Vi kan snart være ude i Atlanterhavet!« sagde Niels; Drengene stod i en Klump og saa' ud.

Atlanterhavet!

Ordet fyldte Jean med en Fornemmelse af Fjernhed; det var, som saa' han ud over et grænseløst Hav, der til alle Sider randt endeløst hen, uden Kyster, uden Ophør. Ordet selv var saa mægtigt, saa utænkeligt vidt, Atlanterhavet!

Han blev sat til at pudse Messingristen over et

Skyligth paa Agterdækket; nu og da rettede han sig og saa' ud over Lønningen, ud over Havet, eller han kunde gennem Kanonportene, som var aabnede, medens Mandskabet gjorde Kanonerne i Stand, faa et Udblik langt bort. Saa dyppede han sit Pudseværk ned i Trippelsen og gned løs paa Stængerne og gik dem derpaa efter med et tørt Værk, saa at de skinnede og stak i Solen.

»Spild ikke Trippelse paa Dækket!« Det var den vagthavende Officer, der gik forbi.

Jean rejste sig og hilste. Løjtnanten standsede og saa' efter: »Tag Haanden ned!« sagde han. »Se her, du maa passe paa — Gris!« Han gik over paa den anden Side og undersøgte dér, saa fortsatte han sin Gang forefter.

Rengøringen var ved at slutte, ved Kanonerne var Kanonmandskabet i Færd med at lægge Presenningerne over eller sætte Portene ind igen, rundt om paa Dækket klarede det befarne Mandskab alle Liner og Ender op.

»Er du snart færdig?« spurgte Jean en af Kammeraterne, som pudsede Messinghatten paa Kompashuset.

»Jeg har været færdig længe,« svarede han, »jeg gnider bare for at trække den ud!«

»Ja, nu gider jeg sandelig heller ikke længer!« sagde Jean og rettede sig og aandede langt, han saa'

op paa Sejlene og derpaa ud over Søen: »Hvad Kurs ligger vi?« spurgte han.

»Sydvest!« Kammeraten bøjede sig frem og kiggede ind paa Kompasset, »Sydsydvest!« føjede han rettende til.

Der blev en Pavse; Jean bukkede sig og gned skødesløst over Messingstængerne for at synes beskæftiget; Kammeraten satte Hatten paa Kompashuset og strøg nogle Gange fuldendende hen over dens blanke Kuppel.

»Kom!« sagde han saa, »lad os aflevere!«

De tog deres Pudsegrejer og gik forefter med dem; andre af Lærlingene havde ogsaa afleveret og stod nu derude.

Flere og flere af Mandskabet kom forud, eftersom de blev færdige, alting blev sat paa Plads, den hvide Lønning lyste af Renhed, Dækket var som et Gulv uden Pletter. — —

Efter Kaffen og Bakseftersynet tog Øvelserne deres Begyndelse. Lærlingene fik en hastig Tur forberedende Øvelser, til hvilke Løjtnanten selv kommanderede, og som Chefen overværede. Drengene anstrengte sig, for at alt kunde gaa præcist og sikkert, de fulgtes ad i Kommandoerne, bøjede og strakte Knæene paa samme Tid, gjorde højre og venstre om med en festlig Fart, som yderligere ansporede dem. Korvetten sejlede støt og sikkert frem og bevægede sig kun i næppe følelige Duvninger op og ned.

»Venstre om! — Rør!«

Jean var hed af Ivrighed, han pustede af Varme og følte sig stolt over, at Øvelserne var gaaet saa godt. Chefen roste dem; han vendte sig til Løjtnanten og talte dæmpet med ham. Drengene anede, at der forestod dem noget, de skottede til hverandre og lo lunt og smigret.

»Værsgo! I kan gaa forud og hvile jer!« sagde Løjtnanten og smilte megetsigende til dem; saa kaldte han: »Overkonstabel!«

Overkonstablen, som havde staaet lidt afsides under Øvelserne, traadte hilsende til.

Drengene skyndte sig forefter og diskuterede Betydningen af Løjtnantens Smil. De var visse paa, at det var noget ganske særligt! De kunde ogsaa se det paa Chefens Udtryk! De forskelligste Anskuelser blev gjort gældende; en mente saaledes, en anden noget andet.

Jean og Kaj stod paa Trappen op til Bakken og saa' ud over den rolige Sø, hvor nu intet andet var at se end Havet og saa nogle store, hvidvingede Maager, som i Ny og Næ strøg hen forbi Skibet.

»Nu er vi ude i Atlanterhavet!« sagde Jean højtideligt.

»Det er underligt, at det kan være saa stille!« svarede Kaj.

»Ja. — Man kan næsten ikke høre det!«

»Lærlingene! — Træd an!« Det var Overkonstablen, som kommanderede.

Lærlingene fo'r agterefter og traadte forventningsfulde an; Løjtnanten stod foran dem med en gaadefuld Mine; paa Skansen om Styrbord promenerede Chefen, medens Artillerimandskabet havde Kanoneksercits.

»Til højre ret!«

De rettede sig ind, skævede forbi Sidemandens Bryst forefter langs Fronten, pressede Hænderne ind mod Laarene og strammede Skuldrene op. De var nervøse af Spænding.

Saa holdt Løjtnanten en kort Tale til dem, nu skulde de for første Gang til Tops, til Bovenbramsejlene, som de for Fremtiden skulde passe, og han vilde lægge dem paa Sinde, at de gjorde sig megen Umage, at de var forsigtige, at de aldrig var bange, men hurtige og udholdende! Der gik en let Gysen gennem dem, men Løjtnantens Ord æggede deres Stolthed og indgav dem Mod.

Overkonstablen kommanderede: »Klar til at entre,« og de skyndte sig af Sted til de forskellige Toppe, hvor de hørte til.

Niels og Jean var Forebovenbramsejlsgaster og skulde ligge paa samme Nok; nu stod de ved Vantlejderne og ventede.

»Er du bange, Jean?«

»Nej! Er du?«

»Entre!« lød Overkonstablens Kommando.

De løb op i Vanterne, skyndte sig op til Mærset for at komme først, blev saa langsommere, medens de entrede op til Stængesalingen, hvor de mødtes med Kammeraterne fra den anden Side, og gik endelig besværligt og stønnende op ad det sidste, slingrende Vant til Raaen. Jean kunde intet se, medens han entrede op, han havde en svimlende Fornemmelse af, at det kunde være farligt at se ned, og da han stod paa Stængesalingen og ventede paa at komme til i Bramlejderen, hvor kun én ad Gangen kunde gaa, stirrede han opad efter Niels, som havde været først.

»Kryb ud,« sagde Niels til ham, da han kom op, »skynd dig lidt!«

Jean traadte ud i det dybe, gyngende Trædetov, han knugede Armene fast ned mod Raaen og skubbede sig udefter. Det kom ham for, at han gik i Luften, og han følte en pludselig Kulde fare gennem sig.

Dybt nede under sig saa' han det lange, gule Dæk med Fugernes sorte Linier, Kanonerne, Mandskabet, og vidt omkring til alle Sider i solblank Blaanen det endeløse Hav, hvis Overflade næppe rifledes af Vinden, men som drog sig sammen og videde sig ud, sank ind og buldnede op i en ustandselig Formforandring, der bevirkede, at Skibet løftedes og sænkedes i sagte Bevægelser, saa at Mastetoppen vandrede langsomt frem og tilbage. Himlen

hvælvede sig klar og fjern over det mægtige Rum, lydløs og enstonet; mod Vest ude i Horisonten laa en Kæde uldentgraa Skyformationer i tung Ro.

Intet andet Skib var at se; en tavs Ensomhed hvilede over den uhyre Flade, en øde Storhed, som stemte højtidelig og stille.

I ét Blik havde Jean opfanget alt omkring sig, han fik sit Mod tilbage og skyndte sig at gøre Sejlet los.

»Er I færdige?« spurgte Niels, som laa i Bugen inde ved Masten.

»Ja!«

»Lad gaa!«

De slap Sejlet, der rullede ud og faldt i løse Folder ned over Bramsejlet, saa skubbede de sig ind til Masten og entrede nedad. Jean kneb sine Hænder sammen om Stagene, han var lidt usikker endnu; ogsaa de andre holdt sig omhyggelig fast. Ved Stængesalingen maatte han vente igen; han saa' over mod Stortoppen, hvor Kaj var med; de var ikke færdige derovre endnu.

»Skynd jer lidt,« sagde han, »vi er først!«

Lidt efter sprang de ned paa Dækket, hvor de stillede op sammesteds som før. Løjtnanten kom hen til dem og roste dem, medens de ventede paa Kammeraterne fra de andre Toppe. Endelig var de alle nede og stod atter i Geled, røde af Anstrengelse, men stolte og højtidsfulde i Følelsen af at være blevne indviede.

— Hver Dag skred solgylden og sommerklar forbi,

den ene som den anden, som var det den samme Dag, der gentog sig. Der var ikke megen Vind, nu og da faldt den aldeles hen, og Korvetten laa da med sin store, hvide Rigning i den sitrende Luft og drev viljeløst for Strømmen og duvede afmægtigt i den døde, skinnende Sø, som aldrig helt fik dønnet sig til Ro. Alt, hvad Skibet kunde bære af Sejl, var sat; fra Dæk til Mastetop hang de lyse Duge, ofte slappe og tomme, men ogsaa imellem, naar et Pust kom dragende langt borte fra og naaede dem, blødt bugnende som et Bryst. Helt ud over Vandet, paa begge Sider af Raasejlene, spilede de brede Læsejl sig ud for at fange hver Luftning, som aandede op.

Ingen Sejlere saas, overalt kun Hav og Himmel, kun det øde, horisontløse Rum, der syntes at vide sig ud i det uendelige. Nogle Gange fulgte en Flok Springere Skibet og legede i ubesindig Kaadhed lige under Boven, hvor Officererne fra Bakken forsøgte at harpunere dem.

Det morede Jean at betragte de sorte, livlige Dyr, at følge deres snare Leg og se de blanke Rygge skyde frem og dukke ned. I Fritiden laa han ofte med en af Kammeraterne oppe paa Bakken og saa' ned i Havet, optaget, med et Udtryk af tænksom Glæde. En Sværm kom henne agter fra, hastige som Pile; nogle sprang i en lille, kort Bue op over Havfladen og fo'r under igen, andre skød pludselig ret ud fra Skibet og dukkede op langt borte og var saa et Øje-

blik efter atter inde under Skibssiden, hvor de boltrede sig mellem hverandre.

Lærlingene var meget til Vejrs. Snart havde de store Sejlmanøvrer sammen med hele Mandskabet og maatte da som de, der skulde højest op, entre først og skynde sig dobbelt; snart manøvrerede de alene med Bovenbramsejlene og holdt hele Væddekampe indbyrdes om at blive de hurtigste.

Middagstimerne tilbragte de tit i Rigningen, enten i Mærsene, hvor tre-fire Kammerater kunde ligge og snakke og drømme, eller ude paa de underste Ræer, hvor de satte sig med Benene dinglende ned paa Forsiden af Sejlet.

Om Aftenen ved Solnedgang maatte de derop for at bjærge Sejlet til Natten. Jean var hurtig bleven tryg, fra Stængesalingen saa' han ud over Havet mod den fjerne, glødende Horisont og syntes, det var som en Andagt. Paa Raaen hængte de i for at blive først; Niels greb med sine store Hænder ind i den solfarvede Sejldug og halede den til sig, medens Jean længere ude mod Raanokken bandt Beslaglinen fast. I Reglen blev han færdig med sin Del, før Bugen var beslaaet, saa blev han liggende og saa' ud i Rummet. Albuerne klemte han ned paa Raaens Forkant, Fødderne i Trædetovet strakte sig skraat agterefter ud i Luften. Raaen girede i lange, rolige Svajninger paa tværs af Skibet.

Langt borte drog en Fugl lydløst hen. Nede fra

Dækket lød Baadsmandspiberne og Kommandoraab, og han saa' Mandskabet løbe om.

Senere paa Aftenen, naar de havde faaet Køjerne, men fandt det for tidligt at sove, samlede de sig i Faldrebet og paa Faldrebets Platform, som paa Grund af den rolige Sø var firet ned og gjort tilgængelig.

Saa sad de dér i den svale, dunkeltklare Aften under den blege Himmel og stirrede i Drengedrømme og i smertelig Hjemlængsel ud over det brede Hav, hvor Morild tændtes og sluktes i glimtende Mylder, og hvor de store Stjernebilleder stod. Nu og da kunde de høre Søen fosse foran Boven, naar Skibet skød sig frem; saa fo'r en Springers funkelysende Legeme ud af en Dønning og forsvandt igen, medens Vandet lukkede sig over den med et lille tyst Smæld; en Luftning strøg gennem Rigningen og strammede Sejlene, saa at Stag og Ræer gav sig i ensom Klagen; nogle korte Kommandoord døde hastigt hen.

Alt blev saa lydløst i Aftenens Stilhed, som kvalte det uhyre Rum umærkelig al Lyd i sin evige Ro.

Niels og Jean stod ude paa Platformen, der laa ud over Vandet, Kaj sad paa Faldrebstrinnet ned til Dækket. De talte dæmpet, imellem gik Samtalen i Staa, og de blev tavse. Jean var bleven mere fortrolig med Kaj, han beundrede hans fine, stille Natur og rørtes af hans Svaghed; de var meget sammen, men bestandig var der noget imellem dem, som de

ikke kunde komme over, og som gjorde dem forlegne og tavse, naar de var ene. Niels bragte Ligevægt mellem dem, begge to holdt de af ham og saa op til ham for hans sunde Karakter og godmodige Selvsikkerhed.

Det var Jeans lykkeligste Timer, naar de tre kunde være ene dér; hans unge Sind aabnede sig for Havets og Himlens Storhed, og med alle Sanser sugede han Aftenens dybe, bløde Skønhed til sig.

TRETTENDE KAPITEL.

Spanien.

Jean kunde ikke længer skjule for sig selv, at det kommandorette Liv om Bord ikke var, hvad han i sin Uvidenhed havde drømt om og længtes efter; han saa' Ensformigheden og Ufriheden deri og kastede sig med fordoblet Begærlighed og næringssyg Iver over hver lille Hændelse, som brød Dagenes begivenhedsløse Løb.

Der spirede en Uvilje mod den militære Aand i ham, en Art Fjendskab, som ikke var ham bevidst, men som ofte rejste sig i Forbitrelse og Trods, naar han følte sig behandlet som et navnløst Redskab af en uopdragen Underofficer eller af en skødesløs Officer. Siden hin Aften i Kanalen, da den vagthavende Løjtnant slog ham og Dagen efter straffede ham med Stængesalingen, var det hændet mere end én Gang, at hans Sind uretfærdigt var blevet saaret og hans Stolthed krænket.

Der findes ofte hos Drenge i en vis Alder en sjælelig Saarbarhed, en overdreven Angst og Ømhed for,

at deres Ære skal blive gaaet for nær. Det er deres vaagnende Personlighed, deres første mandbare Selvfølelse, som, mødt med Foragt og ægget til Modværge, kan svulme op til aldeles at beherske deres Tanker, og som i en saadan Overspændthed faar den største Indflydelse paa deres hele Udvikling. Og for et saadant Sind var der Lejlighed nok til at komme i Kog.

Medens saaledes Forholdene om Bord med hver Dag tabte i Interesse for Jean, klyngede han sig lidenskabeligere til Venskabet med Niels og Kaj og levede i det med en Hengivelse, der kun blev saa meget ømmere og indholdsrigere og gav saa meget mere Stof til Drømme, eftersom den ikke gengældtes i samme uegennyttige Grad, hverken af den ene eller den anden af dem, af Kaj ikke, fordi han var for frygtsom til at give sig hen deri, og ikke af Niels, fordi Venskabet for ham mere var en praktisk Forholdsregel end egentlig nødvendig for hans rolige Natur. Men som det var, gjorde det Tiden mere hastig og lykkelig for Jean, det hjalp ham over de mange smaa Skuffelser og Krænkelser, som ramte ham smerteligt, og som ellers vilde have gjort ham tung og uglad.

Efter mange Dages stille Sejlads over Atlanterhavet, over den blanke, spanske Sø, som Jean havde læst var aldrig i Ro, og hvis Navn fyldte ham med Forestillinger om Kaperier, Forlis og Uhygge, sejlede Korvetten en Aften ind paa Reden uden for Cadix.

Halvdunkelt var det, Søen dybtblaa og ubevægelig. Lodhiverne var ude, Niels stod i Røstet om Bagbord og hev Linen til sig.

»Femten Favne — ingen Bund!« sang Lodkasteren langeligt og ringlede Linen op.

Paa Kommandobroen gik Chefen frem og tilbage; midt paa Broen ved Kompasset og Maskintelegrafen stod den spanske Lods, som de havde faaet om Bord langt udefra Kysten.

I en stor, mørk Halvring spændte Landet omkring Reden, ud mod Havet fladt og øde, men stigende indefter til brede, runde Højder; paa Sydsiden laa Byen, uformelig som en Ruin, med enkelte rødgule Lys, som skarpe Øjne vaagende ud over Reden.

Saa blev Sejlene givne op, Mandskabet løb hen ad Dækket med Givtovene og trampede til Takt af Baadsmandspibernes gennemtrængende Hvislen og af Glæde over at komme i Havn. Sejlene hang livløse i den stille, lune Luft, som tunge Draperier under Ræerne. Langsomt skred Korvetten fremad, skar den bølgeløse Flade med sin rolige Stævn og riflede den med en lang, blød Fure, som gled ud i Mørket agter.

»Tolv Fav—ne!« lød Lodhiverens lange, melankolske Raab.

Jean stirrede i stor, grebet Spænding ind mod Byens Lys; det sang i hans Hoved af Forventning, hans Sind bølgede af Lykke. Spanien! Spanien, som hans Moder havde fortalt ham om, mens han var

Barn; han huskede et Vers af en Sang, hun havde sunget om Vinteraftnerne, naar de var ene:

> I Spanien, i Spanien, ved Sierra Nevadas Fod,
> der vokser de røde Druer med Solens søde Blod,
> de røde, runde Druer langs Guadalquivir's Flod!

I Spanien, i Spanien — han kunde ikke huske mere, men Ordene blev ved at synge i ham, og frem af Erindringernes Taage drev underlige Navne, hans Moder havde nævnt, og som han havde glemt til nu, Navne paa Byer og Bjærge og Steder, og hvert Navn blødt og dragende som en Længsel, baaret af hans Moders Stemme. En ydmyg Lykkefølelse fyldte ham, en jubelbaaren Taknemmelighed, som han ikke kunde give Ord, og som derfor blev i ham som en glad Graad, der ikke grædes. —

Tidlig næste Morgen skyndte han sig paa Dækket. Dér laa Byen inde, med gule, solmættede Mure, hvor de grønne Vindueskodder traadte stærkt frem, langstrakt og uregelmæssig langs Havnens blaa Vand, og langt mod Sydost i Horisonten tonede Sierra Nevada's hvide Kupler frem, Sierra Nevada med de røde Druer! Med begærlige, lykkeblanke Øjne fulgte han Landets Linier, indsugede dets stærke Farver, og i sine Tanker takkede han sin Moder, fordi hun havde lært ham Spanien at kende.

Straks om Morgenen var Intendanten gaaet i Land for at hente Posten, han havde to Lærlinge med, Jean misundte dem. Med større Lyst og Fart end

til Hverdag gik Rengøringen, alle Mand var opmuntrede ved Udsigten til Landgang, de spøgede og lo, mens de skurede og skrubbede, og der var højrøstet Kaadhed i deres Stemmer.

Ogsaa Lærlingene var ivrigere, det fælles gode Humør smittede dem. Under Pudsningen stod Jean og Kaj paa Faldrebstrappen, som var hængt ud, og pudsede Messingstøtterne. Rundt om Skibet kredsede en Sværm smaa Baade, ladede med solfarvede Frugter og alle Slags Varer til Tuskhandel, Kadrejerbaade, der som en Skare Hajer omringede Korvetten i grisk Forventning. Baadførerne raabte og skreg som en Raageflok, trængtes mellem hverandre og skændtes, eller en slyngede i Heftighed en overmoden Appelsin i Hovedet paa den, han mente sig fornærmet af, og fik en anden Frugt til Gengæld. Undertiden klumpede de sig paatrængende sammen ved Faldrebet og vilde om Bord, greb i Gelænderet og svang sig op, satte sig fast overalt som Skaldyr paa en Skibskøl, indtil Vagten fik dem truet i Baadene igjen. Jean lo.

»Jeg tror aldrig, jeg har været saa glad,« sagde han til Kaj.

Kaj saa' paa ham med sine aabne, ængstelige Øjne og svarede ikke.

»Er du da ikke glad, Kaj?«

»Jo—o!« Kaj smilte lidt bedrøvet. »Jeg længes efter Brev!« sagde han.

Efter Middagen kom Skibssergenten med Posten. I et Nu blev der levende Trængsel om ham, alle

ventede Brev. Frem af Postsækken tog han Brev efter Brev, raabte Adressatens Nummer:

»To Hundrede fire!«

»Halløj!«

Den lykkelige borede sig frem, alle Øjne vendte sig mod ham. Jean stod paa Tæerne for at se. Udtrykket i hans Ansigt var spændt af angstfuld Forventning, hans Øjne var store af Forfærdelse; hver Gang Skibssergenten tog et Brev frem, ventede han, det var til ham. Mange af Kammeraterne havde faaet og var glade løbet ned eller havde fundet et ensomt Sted til Læsningen; han begyndte at tvivle paa, at der var noget til ham, en voldsom Smerte kæmpede i ham mod hans sidste Tro.

Nummer efter Nummer raabtes op, hver Gang besvaret af et muntert Halløj. Kredsen tyndedes ud, og Jean var lige ved at gaa.

»To Hundrede og fireogfyrre!«

Det gav et pludseligt Sæt i Jean, Blodet fo'r ham til Hovedet; »Halløj!« raabte han højt og ivrigt og snoede sig ind og fik Brevet. Han lyste af Glæde, da han tog det i sin Haand, en Matros slog ham paa Skulderen:

»Naa, Jean, nu vil din Mor nok ha' dig hjem!«

Jean svarede med et bristende Smil, han følte sig saa overvældet af Lykke, at han næppe kunde holde Taarerne tilbage. Paa Vejen ned mødte han Niels, der ikke havde faaet noget Brev.

»Fik du Brev, Jean?« spurgte han og forsøgte at se rolig ud.

»Ja,« svarede Jean stille og følte sig næsten skyldig i en Synd mod Vennen, han havde gerne givet ham sit Brev, hvis det kunde hjulpet noget. Men saa puttede han det ned paa sit Bryst:

»Jeg vil gemme det til i Eftermiddag!« sagde han med paatagen Ligegyldighed og satte sig ved Siden af Niels.

Niels sagde ingen Ting. De sad tavse hos hinanden, uden at den ene forstod den andens Tavshed eller var med i den. Udtrykket i Niels's Ansigt var haardt og lukket, som vidste han ikke af Vennens Nærhed.

Jean's Sind blødte af Længsel efter Brevet.

FJORTENDE KAPITEL.

Gudstjeneste.

Det var Søndag; der skulde holdes Gudstjeneste. Mandskabet samledes midtskibs, paa Agterdækket ved Kompashuset og Rattet stod Officererne med Chefen. Paa Reden var der stille, Kadrejerbaadene, som til Hverdag laa tæt omkring Skibet, havde fjernet sig, og der hørtes kun i Ny og Næ et enkelt Raab langt borte fra eller Lyd fra et nærliggende Skib. Der var ikke megen Luft, Flaget hang i folderige Kast og kunde ikke vaje.

Mandskabet samlede sig i tavse Smaagrupper om hver Skibssalmebog, en højtidsfuld Stilhed bredte sig over Dækket, og Følelsen af den hellige Handling saa langt fra Hjemmet og under saa uvante Omgivelser lagde en dæmpet Ro over alle. De helbefarne stod med brede, undselige Ansigter og læste i Bøgerne. Tæt ved Faldrebet, mellem Mandskabet og Officererne, var Musikken opstillet; de blanke Horn flimrede i Solen.

Saa traadte Tredjekommanderende frem, han

nævnte Salmens Nummer og gav et lille Tegn til Musikken, som straks begyndte at blæse Melodien, alvorsfuldt, koralagtigt, med dybe, sorgfulde Toner, der steg i den solstille Luft og bares klagende bort over Reden. Jean følte sig højtidelig til Mode, det var, som Instrumenterne lød med al hans Skuffelse og al hans Længesl; der blev saa underlig lydløst omkring ham, saa sørgmodigt tyst. Han saa' hen paa Kaj, som stod med bøjet Hoved ved Siden af en Kammerat og fulgte Salmen i Bogen.

Mandskabet sang nu, med grove, famlende Stemmer greb de om Salmens Ord, som de ikke var vante til at synge, og som rørte dem. Jean sang ogsaa, han kastede sig nær ved Graad ind i Salmen med sin farveløse, forlegne Stemme, vilde synge sig fra sin Smerte og sin Hjemvé, blev saa skamfuld ved at høre sin egen Røst, rødmede og stjal sig til at se omkring, om nogen havde hørt ham, og begyndte lidt efter paany forsigtigt og nynnende.

Da Sangen var endt, læste Officeren et Stykke op af Bogen, læste hastigt og karakterløst, saa at Ordene flød sammen og intet Indtryk gjorde. Jean hørte dem som en fjern, monoton Summen, han var langt borte i sit Hjem, han sad i Kirken med sin Moder! Mandskabet blev lidt efter lidt utaalmodigt og flyttede paa sig, en hostede forstyrrende. Endelig var det forbi. Igen blev en Salme sunget, med samme dumpe Alvorsfuldhed, ledsaget af Musikkens dystre Toner.

Saa blev der stille. Chefen traadte op paa Skammelen ved Rattet, han blottede sit Hoved, lagde Kasketten for sit Ansigt og stod saaledes et Øjeblik.

Alle havde blottet Hovedet. Der var aandeløs Stilhed. Saa tog Chefen Kasketten fra sit Ansigt igen, saa' et Sekund frem for sig og sagde højt og fast: »Gud bevare Konge og Fædreland!«

Alle gentog det, hviskende som en Mumlen.

Derpaa traadte Chefen tilbage og gik agterefter.

Gudstjenesten var forbi, og Mandskabet tyede forud. Lærlingene havde samlet sig og drøftede Muligheden for at komme i Land; Jean havde Højtideligheden i Kroppen endnu og kunde ikke rigtig tale med. Den sære Stemning, der havde været over Gudstjenesten, trykkede hans Sind, Salmemusikkens tunge Alvor, Chefens strenge, smukke Udtryk — han blev ved at fornemme det alt sammen og kunde ikke frigøre sig.

— Kort efter Middagen kom de i Land.

Sammen med deres Løjtnant blev de roet ind til Kajen. Jean sad og saa' ind paa Byen og følte sig som i en Drøm. Det var længe, siden hans Fod havde traadt paa fast Grund, og nu skulde han gaa i Spanien, som han havde drømt om!

Baaden lagde til, og Drengene sprang op. Jean rettede paa sig, han satte Foden fast i Jorden for at føle den under sig og skød Brystet frem.

»Hold jer nu efter mig!« sagde Løjtnanten og drejede ad en solhvid Gade ind i Byen.

Underlige Skikkelser gled forbi dem, lydløse, hemmelighedsfulde Kvinder, Mænd, som døsede af Sted langs Husene; paa Fortovene og Kørebanen laa halvnøgne Børn og legede, de raabte op ved at se de fremmede, fulgte tiggende efter, indtil de blev trætte og begyndte Legen igen; inde ved Muren, paa Solsiden, sad Sjovere og Tiggere og halvsov, dvaske af Sol, mætte af Sol. Der stod en Duft af Sol og Smuds over Gaderne, en sælsom Duft, der snart fortættedes

og blev ram og trykkende som af Olie, snart forflygtigedes og blev skøn som Blomsteraande.

Det var Aften, da de skulde om Bord igen. Et Halvmørke havde lagt sig over Reden og Landet paa den anden Side; Skibenes Lanterner var tændte og lyste med gullig Glans straaleformigt ud i Luften. Baaden laa og ventede dem ved Kajen, og de gik straks i den.

»Er vi her saa alle?« spurgte Løjtnanten, som stod oprejst agter i Fartøjet og saa' efter, og da der blev svaret Ja, kommanderede han: »Sæt af!« Saa blev Aarerne lagt ud, og Baaden gled fra Land. En Skare mørke Skikkelser stod derinde, henne under en Lygte sad et Par, sammenkrøbne som i Søvn. Det var lunt og stille. Nogle af Lærlingene talte hviskende nogle faa Ord, som huggedes sønder af de haarde, taktfaste Aareslag, ellers tav de. Jean holdt Blikket fæstet paa et Lys i Land.

Et Raab bares pludselig mod dem:

»Hvem dér?« Det var Udkigsmanden paa Bakken, som havde raabt.

»Lærlingene!« svarede Overkonstabelen, som styrede, tilbage, og derpaa horte man Udkigsmandens Raab, fjernere, indad mod Dækket:

»Lærlingene til Borde!«

Lidt efter lagde Baaden til ved Faldrebet.

Et Par Timer senere havde Jean Vagt. Det var nær Midnat, og der var meget stille. Nu og da hør-

tes Skildvagtens Skridt frem og tilbage langs Faldrebet, eller et Skvulp løb trommende mod Skibssiden i Vandgangen, som løb noget katteagtigt let ned ad en Række aftagende Trin og saa stod stille. Den vagthavende Officer laa inde i Bestiklukafet og sov; en tynd Lysstrime straalede ud mellem Døren og Karmen. Jean var optagen af alt, hvad han havde set, hans Hoved var fyldt af farverige Billeder og sære Lyde; han tænkte paa sin Moder og ønskede, at hun kunde have været med, og gav sig igen forglemmende hen i sine Tankers hede Tummel.

Saa hørte han Udkigsmandens Raab; det lød saa fjernt og svindende. Langt borte fra svaredes tilbage, en kort, ensom Røst; og igen raabte Udkiggen, nu ind imod Dækket, højt og kraftigt gennem Stilheden:

»Chaluppen til Borde!«

Jean aabnede hastigt Døren til Bestiklukafet og traadte hilsende frem i Lysvældet.

»Chaluppen til Borde!« meldte han.

Løjtnanten sprang op, han gned sig søvntungt over Øjnene, tog saa sin Kasket og gik ud paa Dækket hen mod Faldrebet. I det samme lagde Baaden til, Officererne tumlede op ad Trappen, højrøstede, skændende, medens den vagthavende Officer stod paa Platformen og søgte at berolige dem. Saa kom de hen over Dækket, usikre i Gangen; den vagthavende gik ved Siden af dem og tyssede, han greb den ene

i Armen og drejede ham over om Bagbord ind mod Bestiklukafet. Jean gjorde Honnør, idet de passerede; saa blev Døren smældet brat i. Skænderiet vedblev derinde, heftigere og højere, stigende til Vildskab. Jean kunde høre de forbitrede Stemmer hugge ind i hinanden; han blev urolig, vidste ikke, hvad han skulde gøre. Han flyttede sig saa langt bort, han kunde, for ikke at lytte til, men Ordene fulgte ham, skreg omkring hans Hoved, var ikke til at undgaa.

Pludselig sprang Døren op, og en af Officererne fo'r ophidset udenfor.

»Vi kan duellere, vi kan duellere!« skreg han. Han stod med en Karabin i Haanden og truede ind. »Vi kan duellere! Kom ud paa Bakken, saa skal vi faa at se!«

Jean saa' hans graa, besynderligt fortrukne Ansigt i det gule Lysskær; det var den Løjtnant, som havde slaaet ham. Den vagthavende kom ud; han saa' forefter, om nogen havde hørt Raabene.

»Vær nu rolig!« sagde han, »gaa ned med dig, før du faar vækket Chefen!« Og idet han tog om Vaabenet for at tage det fra ham: »Hører du, gaa ned. Lad os blive fri for mere Vrøvl!«

Løjtnanten slap Karabinen, hans Muskler faldt sammen, et dødt Udtryk lagde sig over hans Ansigt, – – men saa rettede han sig, satte Kasketten fast paa Hovedet og traadte hen i Døren til Lukafet, hvor han stod som en stor, sort Silhuet:

»Men du ved,« sagde han derind med en Stemme, der var hæs af Raseri og Foragt, »at jeg har udfordret dig, og at du er fejg!«

Saa tog han i Døren og slyngede den i og vaklede derpaa ned. Jean stod fortumlet og nervøs, han turde næppe røre sig. Alt var sket saa hastigt og vildt, at det næsten tog Vejret fra ham, og paa samme Tid følte han ligesom en Smule Hævn i *det*, at det var hans Fjende, der havde forløbet sig, og at *han* havde set det! Han stod endnu afsides, da Døren aabnedes:

»Ordonnans!« blev der kaldt.

Jean traadte hen foran den vagthavende, med stram Honnør, ængstelig til Mode; Blodet skød ham til Hovedet.

»Har du hørt noget?« spurgte Løjtnanten brysk. Jeans Ansigt drog sig sammen til et krympende Smil, han kunde intet sige. Officeren fo'r op, blodrød.

»Du har ingen Ting hørt!« raabte han, »forstaar du! Hvad her er foregaaet, ved du intet om. Er du med?«

»Javel, Hr. Løjtnant!« skyndte Jean sig at svare; hans Stemme rystede.

»Du har at holde Mund! Vover du at komme med et Muk om dette, skal jeg ramme dig! Forstaar du?«

»Javel!«

»Træd af!«

Jean traadte af og gik ud. Harmen kogte i ham,

han følte sig fornærmet; men han vilde hævne sig, de skulde faa det at vide allesammen, han var ikke bange for at sige det! Næste Dag fortalte han det i Bakken med en Blanding af Angst og Fryd; men Løjtnanten, som havde været saa beruset, var siden paa Nakken af ham og lod ingen Lejlighed gaa hen, hvor han kunde komme ham til Livs.

FEMTENDE KAPITEL.

Athen.

Det var Uger efter, nær ved Jul. Dybt inde i Middelhavet laa Korvetten, med de solhvide Sejl svagt buede frem af den blide Brise, og drev umærkeligt stille hen over den store, dybtblaa Flade. Den havde været rundt i forskellige Havne i Frankrig og Italien, i hvide Byer ved Foden af grønne Bjærge og ud mod det blaa, blankt gyngende Hav, sidst kom den nu fra Østrig, hvor der havde været store Fester om Bord og i Land, og hvor Lærlingene havde tilbragt en Tid i megen Frihed; fra Adriaterhavet kom den og skulde til Athen.

Det havde været Dage med mange lykkelige Øjeblikke. I Søen havde Vejret været godt, mildt og med jævn Vind, og i Land havde de mange Ting, Drengene fik at se, opfyldt dem med Forundring og Glæde. Ofte havde de Landlov; saa drog de i Paradedragt sammen med deres Løjtnant gennem de underlige Gader, købte de søde, fremmede Frugter, som i glødende Dynger fristede med baade Farve og Duft,

drak af Landets hede Vin, fik undertiden Tilladelse til at ryge og nød da med alle hungrige Sanser al Usædvanlighedens Lykke.

Det kneb altid for Jean, naar han igen skulde om Bord. De fremmede Byer drog ham paa en uimodstaaelig Maade, deres brogede, mangeartede Liv holdt ham fangen, deres Gaders Duft indaandede han begærligt som den, der har været lang Tid borte fra sit Hjem og nu er vendt tilbage og er glad. Han elskede den Sol, som hvilede over disse Stæder, den Skyldløshed, hvormed de levede deres Liv, og som han instinktmæssigt forstod. Han følte sit Sind saa varmt og levende, hver Gang han gik omkring i dem; men naar han var om Bord, var alle hans Tanker klædte i Uniform og ligesom ikke hans.

Alligevel kunde der ogsaa være Øjeblikke om Bord, naar de var i Søen, da han fyldtes af en lys og stærk Lykke og ansaa sig selv for det mest begunstigede af alle Mennesker. Naar han i Fritimerne sammen med Kaj eller Niels, men helst med Kaj, sad ude paa en Raa oppe i Rigningen, tryg og frygtløs, som var det det sikreste Sted at sidde, sad i tavst Velvære og saa' ud over Havet og varmedes af Solen, hævet over Underofficerernes Efterstræbelser, eller sad og talte sagte sammen, om Oplevelserne, om Fremtiden og ofte om Hjemmene, som de længtes efter, saa var Jean fuldkommen lykkelig, saa var der ingen Grænse for de Drømme, der kunde drømmes.

Eller til andre Tider, i Middagsstundene eller paa

Søndagene, naar Matroserne havde fri, og nogle laa udstrakte paa Fordækket inde mellem Kanonerne, og andre vandrede bredt og tilforladeligt frem og tilbage, medens de røg paa de korte Lerpiber og passi-

arede sindigt og dæmpet, og atter andre samlede sig i Flok om en eller anden, der kunde give Tonen an, og fortalte Historier og lo i voldsomme Latterudbrud — eller samlede sig og sang, lange, sentimentale Sømandssange, da var det ogsaa Lykke at være med. Det var især om Aftenen, at de sang, efter at Køjerne var uddelte, men naar det endnu syntes mange for tidligt at gaa ned.

De samlede sig helt forude ved Bakken. Nogle stod, nogle sad paa Dækket, lænet mod Lønningen, nogle hang rundt omkring, hvor der var Plads. Jean klemte sig ind mellem dem; han satte sig helt tilbage, saa at han næsten var dækket af sine Sidemænd, og skruttede sig sammen.

I Reglen var det en ung, blond Letmatros, som sang for. Med sin lyse, noget falske Stemme styrtede han sig ud i Melodien fra en saadan Højde, at ingen kunde følge ham; saa sang han de første Strofer alene, saa skingrende sørgeligt, medens han samtidig gradvis dalede mange Toner ned, og en for en faldt Kammeraterne i med, alle med samme ulykkelige Røster:

— — —
»Jeg drager bort over Bølgen blaa
til fjerne Lande, jeg aldrig saa;
og venter du mig og er mig huld,
saa henter jeg dig det røden Guld.«

Saa drog han bort over salten Sø,
med sorgfuldt Sind fra sin elsket Mø.
Og Pigen græd, mens hun Rokken tren,
og Vinter kom, og dens Vinde hven.

Og mange Uger de blev til Aar,
og Pigen gik paa sin Faders Gaard
og vented tro paa sin stolten Ven,
som Havet tog og ej gav igen.

Men for Jean var al denne Vemod Skønhed og Længsel. Han lyttede til Ordene og rørtes til Taarer

af deres plumpe Enfold; han forglemte alle Sorger og Savn og alle Fortrædeligheder for den smertefødte Stemning, Sangen satte ham i.

— — —

Tidlig en Formiddag sejlede Korvetten op langs Grækenlands Kyst, forbi de skønne græske Øer, der hævede sig med bløde, grønne Linier af det blaamættede, solbelyste Hav. Alle Sejl var bjærgede og beslaaede med større Omhu end sædvanlig; Dækket var skuret med Mursten, den hvide Lønning sæbevadsket og udbedret, hvor den havde taget Skade, alt Messing lyste i skinnende Blankhed. Der var stor Travlhed overalt paa Dækket. Der skulde mandes Ræer, naar Skibet kom nær Piræus, hvor man ventede, at Kongen skulde sejle det i Møde. En ekstra Udkigsmand var sendt til Vejrs, alt blev gjort rede til en festlig Modtagelse, de blanke Kanoner stod parat til Salutten, og medens Korvetten langsomt dampede frem i den lyse, rene Dag, holdtes der Prøve med det Mandskab, som skulde besætte Ræerne.

Lærlingene skulde staa i Række agter paa Bommen. De var i deres blaa Matrosdragt, afventende nervøse. En af dem fortalte om, hvorledes det var gaaet til, da Korvetten et Par Aar i Forvejen havde været i Athen; han havde det fra en Ven, som havde været med. Jean stod og stirrede forefter for at faa Øje paa Byen. Alt, hvad han huskede fra den græske Historie, drog som Tankebølger gennem hans Hoved og fyldte ham med en hellig Ærefrygt.

Saa blev Kongeskibet varskoet i Sigte. En Officer entrede op i Storemærs med en Kikkert for at overbevise sig; jo, der kom det! »Klar til at entre!« blev der kommanderet.

Mandskabet samlede sig ved Vantlejderne, Lærlingene ved Trapperne op til Hytten. Chefen var kommen paa Dækket, han var i Gala med de gyldne Skulderepauletter. Han gik en Runde paa Dækket for at efterse, at alt var i Orden, smaabrummende, med Hænderne paa Ryggen, vuggende Skuldrene frem og tilbage. Henne ved Lærlingene stod han stille og saa paa dem med sine runde, godlidende Øjne.

»Kan I nu staa rankt og roligt!« sagde han, »og lad mig se, I svarer højt og tydeligt, naar I bliver præsenteret for Kongen!«

Drengene stak Hovederne sammen, da han var gaaet.

»Skal vi præsenteres for Kongen?« spurgte en betagen.

»Ja, naturligvis; vi skal jo op til ham Juleaften!« svarede en anden.

»Er du vis paa det?«

»Mon det er sikkert?«

De spurgte i Munden paa hinanden og fik intet Svar. Deres Lojtnant kom og afbrød dem:

»Hvad er det, I vrøvler om, Drenge?«

De rødmede og tav, men saa tog Niels Mod til sig:

»Det var, om vi skulde til Kongen Juleaften?« sagde han.

Løjtnanten lo; i det samme blev der kommanderet: entre! og de løb op paa Hytten, medens Mandskabet entrede op ad Vanterne til de forskellige Ræer.

Korvetten var ikke langt fra Havnen nu; den gik frem med langsom Fart, medens det græske Kongeskib løb den i Møde. Da Skibene kun var faa Favne fra hinanden, faldt Kommandoen: ud paa Ræerne! Og fra Midten af hver Raa løb nogle Matroser ud mod Nokkene, vendte sig forefter og stod saa dér ranke og blaa, holdende hinanden i Hænderne, som et levende Gitter fra Ræernes yderste Ende ind til Masterne. Lærlingene stod paa samme Maade ud ad Bommen, Jean yderst, fordi han var mindst. De stod stramme og ubevægelige, medens Kongeskibet gled forbi.

Det var et højtideligt Øjeblik. Paa Kommandobroen stod Kongen, hilsende og smilende, medens Korvettens Chef og ældste Officerer paa Styrbords Faldreb gjorde Honnør for Majestæten. Skibene gled tæt forbi hinanden, langsomt og næsten lydløst; saa vendte Kongedamperen og fulgte ind mod Havnen ved Siden af Korvetten.

Kort efter kom Kongen om Bord. Lærlingene maatte stille op om Bagbord, Løjtnanten gik nervøs frem og tilbage foran dem, han rettede paa deres Tøj, gav nogle misfornøjede Ord fra sig, de lignede en Flok Bønderdrenge, sagde han. De stod stive og saa ret frem og turde næppe blinke. Saa kom Kongen

og Chefen hen imod dem. Løjtnanten stillede sig op paa højre Fløj og hilste stramt, Drengene holdt Aanden tilbage, Jean blev ganske bleg. Hver enkelt blev præsenteret, Kongen spurgte om et eller andet og gik derpaa til den næste. For Jean lød Løjtnantens Præsentation og Kongens Spørgsmaal som noget fjernt og drømt, hans Blod hamrede stærkt, for hans Øjne svirrede mangefarvede Taagepletter.

Saa kom Turen til ham. Han hørte Løjtnanten nævne hans Navn og traadte et Skridt frem foran Fronten. Kongen tog hans Haand, lagde sin anden paa Jeans Skulder og bøjede sig over ham og spurgte, hvor gammel han var. Jean svarede, han tvang sig til at tale højt, hørte sin egen støjende Stemme, blev urolig og tav. Kongen lo og sagde nogle opmuntrende Ord til ham.

Bagefter løb de ned paa Banjerne, opfyldte af, hvad der var sket. De spurgte hinanden ud, diskuterede Kongens Ord, overraskede over hans ligefremme Tone. Den ene var ivrigere til at fortælle end den anden.

»Hvad sagde Kongen til dig?« spurgte Jean Niels.

Niels saa paa ham med et halvt foragteligt Blik.

»Det ved jeg ikke!« svarede han; »jeg hørte ikke efter!«

Jean tovede lidt, skuffet og tvivlraadig ved Niels' Svar.

»Synes du ikke, det var morsomt, han talte med os?« spurgte han saa.

»Var der noget ved det!« sagde Niels i en skødesløs Tone og trak sit Overtrækstøj paa; »jeg er Gudskelov ikke saa barnagtig.«

Jean blev bedrøvet og gik op paa Dækket. Han kunde græde over Niels' Svar og følte alligevel, at Niels havde Ret. Vist havde Niels Ret, det var barnagtigt af ham, det skulde ikke ske en anden Gang -- maaske foragtede Niels ham nu og brød sig ikke om ham — men Niels havde Ret! — —

Næste Dag kom de i Land med deres Løjtnant og til Athen. Fulde af Forundring vandrede de gennem Gaderne, hvor Solen lyste og Træerne stod blomstrende som ved Sommertid derhjemme. Som sædvanlig fulgtes Kaj og Jean og imellem ogsaa Niels; de talte ikke meget, deres Øjne saa' med store, dunkle Pupiller, der syntes aldrig at kunne blive mætte. »Se, Kaj!« »Se, Jean!«

Uafbrudt var der noget, de maatte vise hinanden, alting var nyt og sært for deres Blik.

Pludselig fik de Øje paa Akropolis. For Enden af en lang, hul Gade laa den berømte Høj, kronet af de hvide Marmortempler. Drengene standsede og betragtede dem. »Kommer vi derop?« spurgte de og saa paa Løjtnanten. »Maa vi ikke gaa derop?«

»Jo vist maa I det!« svarede Løjtnanten; »kom saa!«

Lidt efter stod de udenfor Indgangen, hvor en gammel Soldat holdt Vagt. En for en marcherede de ind, Jean rystede af Bevægelse, han følte det som

en Velsignelse, at han fik Lov til at gaa her, og en varm, ydmyg Taknemmelighed mod Skæbnen greb ham. De slanke Marmorsøjler strakte sig mod Himlen, gnistrende af Sol, rundt om laa udhugne Marmorstykker spredte, en ædel Marmorrigdom lyste overalt og blændede.

Jean mindedes Stenrytteren, han havde set i den engelske Bugt, og fornam en Linieglæde og en Skønhedstrang som en Jubel i sit Legeme. Den samme hemmelighedsfulde Forstaaelse, der havde betaget ham over for Rytterfiguren, betog ham nu igen; det kom ham for, vagt og drømmetaaget, at han var i Slægt med dem, der havde rejst disse Templer; han gik om i andagtsfuld Lykke og glemte, hvem han var.

Men da han om Aftenen kom om Bord, forstod han som i Drømme, hvad der var sket; de militære Former knugede ham og snærede hans Sind sammen, og den Nat saa han hvide Marmorskikkelser, der kaldte paa ham.

SEKSTENDE KAPITEL.

Juleaften.

Juleaftens Dag var kommen, kold og taaget. Om Bord paa Korvetten herskede ferieglad Travlhed, medens Skibet blev gjort i Stand til Julefesterne; Solsejl udspændtes over hele Dækket fra for til agter, Tovenderne skivedes omhyggeligt og laa flade og sirlige som Ringene i en Straahats Pul inde under Lønningen; Kanonerne pudsedes flunkende blanke og svingedes ud i Borde; overalt blev der ryddet op. Arbejdet gik villigt fra Haanden; Officerernes og Underofficerernes Kommandosprog var hensynsfuldere end til daglig, isprængt med Spøg og Vittigheder, som faldt i lattermilde Sind. Særlig Underofficererne høstede megen Triumf, de overbød hinanden i kraftige Indfald, i plumpe Ytringer, der brovtede af Sømandserfaringer fra Land.

»Hvor de er raa!« sagde Kaj til Jean med et svagt Smil af Væmmelse.

»Ja, — det er *deres* Julehumør!« Jean saa paa Kaj

med et glad Udtryk, i sit Sind var han ham taknemmelig, fordi han havde sagt det; han havde ligesom ventet det af ham.

»Jean! Hent Lunten!« Det var en af Løjtnanterne, som kaldte. Jean løb forud, hvor Lunten hang under Bakken i den lygteformede Luntekasse, saa sprang han tilbage med den glødende Hamp, pustede paa den for at gøre Ilden god og rakte Officeren den.

»Naa, du skal vel til Hove i Aften?« spurgte Løjtnanten i en spydigt spøgende Tone, medens han forsøgte at faa Ild.

Jean blev rød og kunde ikke svare, saa kom han til at tænke paa Niels og sagde rask, at han vidste det ikke. Men da han gik ud med Lunten igen, suste det i hans Hoved: Til Hove! Til Hoffet! Det kunde nu alligevel være morsomt, hvad saa Niels sagde! Gud ved, om Niels egentlig ikke ogsaa gerne vilde!

»Tror du, vi kommer til Kongen i Aften, Kaj?« spurgte han lidt efter.

»Ja; tror du ikke? Det har de andre Lærlinge jo været!«

»Ja, men — der er ingen, som har talt om det!« tvivlede Jean.

»Sagde Løjtnanten ingen Ting?«

Jean kunde mærke, at Kaj ventede det og glædede sig dertil; han vilde gerne styrke hans Tro.

»Løjtnanten spurgte, om vi skulde. Men jeg tror, han vidste det!« svarede han.

Nede fra Bageriet kom en Duft af varmt Brød og gled lun og liflig hen over Dækket. En Mindelse om Juleforberedelserne hjemme dukkede frem hos Jean, han stod stille og aandede den friske Vellugt.

»Vi skal have Franskbrød hver Dag i Julen!« sagde en af Kammeraterne.

Jean sagde:

»Det er, ligesom man var hjemme, og de bagte, og man gik og var glad!«

Formiddagen randt. Lidt over Middag peb Baadsmandspiberne: »Lærlingene klæde om til at gaa i Land!«

Det gav et Ryk i Drengene.

»Der kan I se!« jublede en af dem, idet de sprang ned ad Trappen.

Løjtnanten stod dernede og tog imod dem; de traadte an og ventede.

»I skal op til Kongen!« sagde han, og efter at han havde set, hvilken Virkning Meddelelsen gjorde, gav han dem Ordrer til at vadske sig omhyggeligt og klæde sig fuldendt paa. De skulde have blaa Benklæder og hvid Bluse, — hvidt og blaat som de græske Farver. For at blive ordentlig rene kunde de faa et Par Pøse varmt Vand hos Kokken!

Niels og en Kammerat fra den anden Lærlingebakke hentede hver en Pøs og delte Vandet ud. De blottede hele Overkroppen og begyndte saa, bøjede hver over sin Vadskeskaal, at gnide Hals og Hoved

ind med det hvide Sæbeskum. Niels lagde pludselig, medens Jean stod og pustede og skrubbede Halsen, sin sæbekolde Haand med et Klask paa hans Ryg. En Gysning trak sig gennem Jean: »Lad vær' for Pokker!« for han op, men da han saa paa Niels, at det var ham, føjede han til i en mildere Tone: »Naa, det var dig!«

Begge Bakkerne stod i en Klump nær ved Trappen, hvor der var lysest. Jean kunde mærke, at Stemningen steg; de begyndte at blive kaade, kastede Vand paa hinanden, klippede efter hinanden med Haandklæderne og lo. Saa kom et Par op at skændes, den ene havde ramt den anden for haardt, og han blev hidsig. Ordene suste mellem dem med større og heftigere Fart, blev voldsommere, grovere — paa en Gang for de sammen med knyttede Hænder, men i det samme hviskede de andre, at Skibssergenten kom. De to slap hinanden, rode og ophidsede, endnu mumlende nogle Udskældsord. Saa var Underofficeren der.

»Lad det gaa noget villigt!« kommanderede han. »Du dér, naar du er færdig, kan du hente en Svaber og tørre op!«

»Det kan du selv, min Ven!« vrængede den tiltalte, da Skibssergenten gik. Kammeraterne applauderede hans Mod med en Latter.

Endelig var de ved at blive færdige. De havde givet Paradeskoene en hastig Overhaling med Børsten, taget nye Kraver og nye Slips frem; de laadne,

mørkeblaa Benklæder var uden Pletter. Niels stod med en Stump splintret Spejlglas i Haanden og forsøgte af faa hele Ansigtet at se deri.

»Satans, at man ikke ogsaa har et Spejl!« ivrede han, »er der ingen af jer, som har noget?«

Nej, ingen havde mer end et afbrudt Stykke som hans.

»Sidder min Krave ordentligt?« spurgte en af dem Jean.

Jean rettede ved den, lod sin Haand glide glattende ned over Skuldrene og stoppede endelig lidt ned ved Halsen.

»Se saa! Gør min?«

Han drejede sig om, og Kammeraten gjorde Gengæld.

»Hør, Otto!« raabte Niels, »kan du ikke binde mit Slips, du gør det saa Fandens elegant!« Otto kom hen og bandt det.

»Tror du, mine Hænder er rene nok!« sagde Jean til Kaj, som stod lidt afsides og gjorde sig i Stand. »De kan ikke blive bedre!«

»Mine er heller ikke gode!« sagde Kaj.

»Vi maa jo da ogsaa ligne det, vi er!« sluttede Jean og gik hen for at sætte sin Randsel paa Plads.

Overkonstablen kom og skyndede paa dem, han var i en ganske ny Uniform og skulde med dem i Land.

»Skynd dig lidt, Kaj! — Rap jer nu lidt!«

Med febrilsk Iver gjorde de sig færdige. Stoppede Tøjet i Ranslen sammen i Uorden og skubbede den ind paa Plads.

»Skynd jer nu lidt — skynd jer nu lidt!«

»Naa — naa!« mumlede Niels, »tag den med Ro!«

Saa viste en Underbaadsmand sig ved Lugen og peb ned.

»Lærlingene stille op paa Skansen om Bagbord!« skreg han med falsk Stemme. De løb op, Overkonstablen fulgte dem.

»Til højre ret!« kommanderede han. »Se lige ud!«

Chefen og deres Løjtnant kom; de undersøgte, om hver enkelt var korrekt og ordentligt klædt paa, lod dem strække Hænderne frem og vise baade Ryg og Flade, rettede hos en og anden ved Slipset eller Kraven. Chefen sagde nogle Ord til Overkonstablen og gik saa over om Styrbord paa sin sædvanlige Spadsereplads, hvor han vandrede frem og tilbage. Løjtnanten paalagde Drengene, at de skulde opføre sig godt og huske, hvem de var — saa faldt de i Fartøjet og blev roet i Land.

— En Timestid senere marcherede de over Slotspladsen i Athen og ind i Slotsporten, hvor de standsedes af en Gardist i den græske, hvide Nationaldragt. De var tavse af Spænding, trykkede af Forventning og Anstrengelse for at føre sig værdigt, som det sommede sig for Officersaspiranter af den danske Marine. Saa kom en gammel Tjener ned og

forklarede dem, at Kongen ikke kunde modtage dem nu, ikke før i Aften!

Det var lidt af en Skuffelse, de havde ventet at skulle være paa Slottet hele Dagen. Tjeneren viste dem ind i Slotshaven, hvor de kunde tilbringe Tiden. Saaledes havde Kongen sagt!

De brede, hvide Gange løb om derinde, mellem Grupper af sjældne Træer, mellem blomsterbeplantede Plæner og store, tætdyrkede Felter med Orangetræer, de krydsedes og skar hinanden, mødtes og skiltes og lyste af Sol. En sød Duft aandede ud fra de farvebrogede Blomster, krydredes af Duft af Cypres og Tamarisk og mange grønne Blade, blev hed og tung af Orangeblomster.

Sammen med deres Overkonstabel gik Lærlingene om i Haven. De talte dæmpet som i en Kirke, havde ingen Kaadheder mod hinanden; Niels og et Par andre fulgte Underofficeren og snakkede med ham, de øvrige kom bagefter. De gik ad en lang, lige Gang; paa begge Sider stod de stærkt grønne Appelsintræer fulde af store, røde Frugter.

Jean holdt sig for sig selv. Det var underligt at gaa her, syntes han. Nu var det straks Juleaften, hjemme laa Sne, og her glødede de runde Appelsiner i Solen! Juleaften! Han havde aldrig nogen Juleaften før været hjemme fra; hvor vilde han gerne have været hjemme ogsaa nu! Han var vis paa, at hans Moder nu var ved at pynte Juletræet, ganske alene

og stille gik hun om derinde i Stuen og tænkte paa ham. Aa, hun var saa god, hun var saa god! Bare han kunde plukke nogle Appelsiner til hende og naa hjem til Aften! Eller at hun og hans Søskende kunde gaa sammen med ham her!

De blev ved at gaa om, der var bestandig nye Gange og noget nyt at se. Nu og da tog de nogle Appelsiner fra en Gren, bed Skrællen af og sugede den solsøde Saft. Samtalen drejede sig mest om, hvor kønt der var, og hvor forunderligt det var at gaa der Juleaften, og om Hjemmene.

Hen mod Aften kom de op paa Slottet. Den gamle Tjener, som kunde nogle Ord Dansk, tog imod dem nede i Porten, hvor den hvidskørtede Gardist uforstyrrelig gik frem og tilbage. De klumpede sig sammen om Tjeneren, der talte lystent om Glampenborg og Divoli og missede med smaa livlige Øjne, kappedes om at snakke med ham og lo. Saa tyssede han. De stod uden for en Dør, hvor han tøvede et Øjeblik, medens de blev samlede. Deres Øjne var store, forhaabningsfulde, rede til at kaste sig over det mærkværdige, som kunde findes bag Døren. Blodet hamrede i deres Struber, de trak ned i Bluserne, rettede med nervøse Haandbevægelser paa Slipsene. Kaj tænkte sig, at Kongen stod lige indenfor, straalende af Guld. Jean forsøgte at bekæmpe sin Feber og saa' paa Niels, som stod med sine brede Hænder hængende ligegyldigt ned langs Buksesømmene og ragede saa trygt op over dem alle sammen.

Tjeneren aabnede Døren, og de gik ind. Et lille vinkelformet, smalt Værelse med et Skrivebord nær Vinduet, og Væggen helt skjult af Portrætter.

»Se!« hviskede en af dem og pegede.

De vendte sig og saa Portrætterne af den danske Kongefamilie hænge i en iøjnefaldende Bue midt paa Bagvæggen.

»Der er Kongen — Dronningen — Kronprinsen — —!« De gav sig til at gaa Rækken igennem, med sagte Stemmer.

»Det er Hans Majestæts Arbejdsværelse!« sagde Overkonstablen med en Haandbevægelse mod Skrivebordet.

»Er det?«

»Der er et Billede af Hendes Majestæt!« vedblev han og pegede paa et stort, ovalt Portræt over Bordet. Lærlingene stak Hovederne frem og saa'.

»Hun er køn!« bemærkede én stille.

»Træd an! Ret!« kommanderede Overkonstablen hviskende, han havde hørt Fodtrin i det andet Værelse.

Tjeneren aabnede og gav Tegn, at de skulde følge.

»Højre om! March! — Træd stille!«

Bag efter Tjeneren marcherede de ind i Tronsalen, gennem et Par mindre Sale og ind i en Sal, hvor et Bord var dækket. Tjeneren gik hen til en Dør og aabnede paa Klem, men straks efter slog han den helt op, og et stærkt Lys vældede ud. Det gik igen-

nem dem som en pludselig Forvirring, da Tjeneren aabnede den anden Dørfløj, og de foran dem saa' et tindrende Juletræ og Kongefamilien i Værelsets Baggrund.

Saa gik Niels frem, og de andre fulgte, ligesom i Blinde. Jeans Hænder var kolde, han syntes, han skulde segne om. Niels gjorde venstre om, og de blev staaende i et Geled, stenrette, ubevægelige, næppe aandende. Kongen og Dronningen kom hen og hilste paa Overkonstablen og gav saa hver enkelt af Lærlingene Haanden; de nikkede venligt og opfordrede dem til at gaa omkring derinde og ikke være bange. Efterhaanden blev de ogsaa roligere og friere, betragtede det høje, lysstraalende Træ og talte sammen. Jean kom til at tænke paa den Dag, da han første Gang var paa Akropolis. Han havde følt sig saa andagtsfuld og ydmyg, som betraadte han et helligt Sted, men uden Angst og Uro. Saa tryg og lykkelig til Mode, han havde været; men her var han ikke sig selv. Niels maatte alligevel have Ret, det var barnagtigt af ham at være nervøs og frygtsom!

Tiden løb hastigt. Medens Prinsesserne og Prinserne plukkede af Træet og gav Lærlingene, gik Kongen om og talte med dem. Hver fik en Gave af ham, Jean et Album fra Akropolis. Saa forlod Kongefamilien Værelset, og Drengene kom ind i Salen, hvor Bordet stod dækket til dem.

— Det var allerede sent om Aftenen, da de naaede

om Bord. Vejret var blevet ondt, det regnede og stormede, Solsejlet klaprede et Sted med smaa iltre Slag og smældede undertiden op som en Torden. Idet de traadte ind over Faldrebet, slog en stram Lugt imod dem, en vammel Os af Punsch og Tobak og Regn. Agter var der tomt og dunkelt, men forude blev der sunget og stojet med højrøstede, raa Stemmer, og Lys blafrede i Trækken og oste. Dækket var klamt af Regn, som dryppede gennem Sejlet; det saa øde og forstyrret ud.

En pludselig Smerte greb Jean, han følte Modsætningen mellem det, han kom fra, og dette. Og saa igen mellem hele denne Dag og Julen hjemme. Var det en Jul? Var det Julestemning, der mødte ham? Den vagthavende Officer og to af Løjtnanterne kom ud af Bestiklukafet, der var diset af en gul Taage. Jean saa', at de ikke var ædru, de var røde i Ansigterne og usikre i Gangen.

»Hvad har I faaet, Drenge?« raabte en af dem, »kom ind og lad os se — —

»I kan godt gaa ned!« afbrød den vagthavende kort og tog den anden under Armen tilbage.

De fik Køjerne og gik ned. Forude under Bakken var der Skænderi, rundt om paa Fordækket flød stinkende Opkastning. En Matros laa drukken og sov bag en Kanon.

»Det er væmmeligt!« sagde en af Kammeraterne, idet de gik ned, »sikken Juleaften de holder!«

Paa Banjerne var Luften lummer og dunstfyldt. Niels bandede, saadan noget Svineri havde han aldrig tænkt sig! Jean æklede sig, han var baade vred og bedrøvet. En saadan Jul! Al Hjemmets Julehøjtid sad i ham som en sorgfuld Længsel; han følte sig saa langt borte og saa ene, Kaj havde han ikke forstaaet i Aften, saaledes som han havde været, og Niels, — Niels var saa uomstødelig! Nej, han hørte heller ikke til her om Bord, det Liv passede ikke for ham, daglig stødte det ham fra ved dets Raahed og Ufrihed — han længtes bort — han vilde være fri — Akropolis, — ja, det var godt, han havde set Akropolis!

Jean laa længe i sin Køje og kunde ikke sove, og han skulde have Vagt om et Par Timer. Tankerne jog gennem hans Hoved, Oplevelser kom og gik som Skyskygger over et Vandspejl, han var saa kold i sit Sind. Endelig sov han ind.

Da han to Timer senere stod paa Dækket, var der mørkt og stille om Bord, kun Lyden af Regnen, som i Byger drev ned over Solsejlet, og som nogle Steder, mellem Bygerne, faldt i Draaber paa Dækket, og saa nu og da Tovværkets eller Solsejlets Forbitrelse. Døren ind til Bestiklukafet var lukket, gennem Nøglehullet pinte en lille rund Lysstraale sig ud. Nede hos Chefen var der lyst endnu. Jean lænede sig mod Hytten og stod og saa' frem for sig, hørte alle de mærkelige Lyde, der gjorde Stilheden saa tyst,

og tænkte intet. En Gang imellem skar Vindens Piben ind til hans Bevidsthed, og han tænkte, det var ikke godt at skulle til Vejrs i Aften. Saa gled Tankerne ind i Taage igen. Juleaften — det havde været Juleaften!

Fra en Damper i Nærheden kom blinde Raab og Larm af Jærn ind til ham; et Dampspil begyndte at stønne og puste, Raabene blev hyppigere, der rasledes og kastedes med Lænker. Den maatte være i Færd med at lette, tænkte Jean.

Paa en Gang hørte han Uhyggen i Larmen, som Vinden sled med sig, kvalte eller forøgede. I den mørke, blæstvilde Nat var der noget saa ulykkesvangert ved disse Raab, noget sært ildelydende ved Spillets dumpe Tandhjulsgang. Han blev urolig til Mode, kunde ikke blive denne Jærnlyd kvit, gav sig saa rigtig til at lytte for at høre, om han kendte Sproget, indtil hans Tanker blev trætte og svandt bort. Lidt efter tænkte han paa sit Hjem igen, fuld af inderlige, taknemmelige Drømme, fik en Julesalme i Tankerne og gav sig til at nynne den, talte stille til sin Moder — nynnede igen.

Pludselig svirrede et Skrig gennem Stilheden. Jean fo'r op, bøjede sig frem i Lytten, underlig beklemt, hørte den forvirrede Larm ovre fra Damperen, og saa atter Skriget, vildt, fortvivlet, sønderflænget af Stormen. Uden at tøve sprang han hen og aabnede Døren til Bestiklukafet:

»Hr. Løjtnant! En Mand over Bord!« meldte han højt og hurtigt.

Løjtnanten rejste sig med et Sæt fra Sofaen, hvor han havde sovet.

»Hvad siger du? En Mand over Bord?« spurgte han fortumlet og gik ud, »er det herfra?«

»Det ved jeg ikke!« svarede Jean, hans Stemme bævede.

Officeren løb forefter. Et Øjeblik efter kaldte han med en underlig urolig Røst:

»Ordonnans!«

Jean skyndte sig.

»Løb ned og meld det til Chefen!« raabte Løjtnanten mod ham, »det er fra den engelske Damper.«

Chefen sad ved sit Bord, da Jean traadte ind med Meldingen.

»Lad Vagtmandskabet falde i Baadene!« beordrede han og rejste sig for at gaa op. Jean bragte Løjtnanten Ordren og gik tilbage paa sin Plads. Der blev et Øjebliks Stilhed, ovre paa Damperen blev de ved at raabe, med korte, dødstille Mellemrum. Jean opfangede Raabene, der lød saa fortvivlet anstrengt:

»Cry again! — Cry again!«

Saa hørte han Mandskabet rumstere i Baadene. Løjtnanten og Chefen stod paa Faldrebet og kommanderede, deres Ordre kom saa højrøstet og hastige. Han kiggede ud gennem en Kanonport; der var intet at se, kun sort, skvulpende Vand og et Lys langt borte.

»Cry again — Cry again!« blev der skreget derinde i Mørket, »cry a—gain!«

Jean var ulykkelig, han følte sig betynget, som skulde han briste i Hulken, dette ensomme Raab, som ikke blev besvaret, dette sørgelige Mulm, som ikke var til at øjne i! Han hørte Baadene ro ud med fast og sikker Takt og følte det som en Befrielse, maaske fandt de den overbordfaldne, han vilde ønske det, han vilde tro det, han vilde bede for det!

Igen et Øjebliks Lydløshed, knugende tung, saa en fjern Lyd af Aareslag og Skvulp af Vand, og atter Skriget:

»Cry — a—gain!« langt og bønfaldende.

Med et lod Damperen sit Anker gaa. Kættingen raslede gennem Klydset med en forfærdelig, ond Lyd, der for et Øjeblik overdøvede alt i ubarmhjertig Larm. Bagefter blev der aandeløst, som havde intet rørt sig.

»Frels ham, frels ham, Herre Jesus, frels ham,« bad Jean i Skræk og rystede.

»Pur Mandskabet ud! — Ordonnans, kald Lægen op!«

Jean tumlede ned i Officersmessen og famlede sig frem, inde paa Banjerne hvinede Baadsmandspiberne som i Rædsel. Lægen skyndte sig ud af Køjen, og Jean løb op. Han stillede sig ved Kanonporten og saa ud, en Mængde Ildpunkter blussede svagt med forskellig farvet Lys omkring paa Reden,

det var Lysbøjer, som var kastet ud. Der blev skreget igen fra Damperen, men mat og haabløst — cry again! Jean havde Graad i Øjnene, han blev ved at trygle Gud om Mandens Frelse — for Juleaftens Skyld, fordi det var Juleaften, maatte Gud frelse ham! — —

En Time senere kom alle Baadene tilbage, alting var frugtesløst, der var ikke til at se frem for sig, og Strømmen var stærk, Manden maatte være druknet.

Jean blev løst af; han gik forud paa Bakken og stod der i Regnen og Blæsten og stirrede ud i Mørket. Reden var sort og lydløs nu. Uden at vide hvorfor græd han ganske stille, som en Lindring, al hans Længsel og smertefulde Angst løste sig op i tyste Taarer, medens Skriget sad og vaandede sig i hans Øre.

SYTTENDE KAPITEL

Fastelavn.

Nogle Uger efter Nytaar kastede Korvetten sine Fortøjninger los, hev Ankeret ind og stod med langsom, næppe synbar Fart ud af Piræus' Havn for snart at vende hjem til Danmark. Den græske Konge var om Bord. En halv Times Tid før Letningen lagde hans Chalup uventet og uset til ved Faldrebet, som han hurtig sprang op ad. Først da han stod i Faldrebsporten og smilende traadte ind paa Dækket, blev han bemærket. Da alt var klart til Afgang,

spadserede han med Chefen frem og tilbage paa Dækket.

Saa blev der slaaet paa Telegrafen til Maskinen, og Skruens Skovle begyndte at baske om med sejge Slag. Sindigt gik Stævnen frem, tøvende smaat; Stemplernes Træghed var ligesom fuld af dump Uvilje.

Jean stirrede ind mod Land med Øjne, som kunde de ikke slippe det: de klyngede sig fast derinde, slap saa det Punkt, som de havde fæstet sig ved, og jog til et andet, sprang som i et fortvivlet Forsøg paa at holde fast fra Punkt til Punkt og blev endelig roligt dvælende i den blaa Dis over en Bjærgryg langt borte bag Byen. Skulde han virkelig derfra? Var det for sidste Gang, han saa' denne blaaklare Farve i Luften, disse bløde Linier i Bjærgene, denne ældgamle Jord, hvor Minderne groede tæt som Blomster!

Medens Korvetten langsomt fjernede sig og gled udefter, klamrede Jean sig i Tanker til hver lille Mulighed, der kunde omstøde denne Kendsgerning, han vidste var sand, men ikke turde og ikke vilde tro paa: at de skulde bort. Med Hænder og Fødder stred han imod den klare Bevidsthed, at det var Alvor med Afrejsen, han fablede om de mest usandsynlige Tilfælde, der kunde indtræffe i sidste Øjeblik og forhindre, at de kom af Sted, hans Sind vilde ikke overgive sig, *vilde* ikke, for det kunde ikke være muligt, maatte ikke være det nej, nej,

maatte ikke være det — —! Taarerne traadte ham i Øjnene, smaa Sitringer fo'r over hans Ansigt, han følte en Smerte, som blev hans Bryst revet i Stykker. —

Akropolis! Akropolis!

Saa blev Mandskabet kaldt hen midtskibs. Korvetten var nu midt i Havnegabet og laa næsten stille; udenfor blaanede den sollyse Sø langt ud mod Syd. Matroserne trængte sig nysgerrige sammen og puffede hinanden længere frem; hvad mon der skulde ske? Jean var bleven revet med, han saa' mod Kongen, som var standset nær Faldrebet, omgiven af de ældste Officerer.

Da alle Mand var samlede, og der var blevet Ro, traadte Kongen frem.

»I skal have Tak alle sammen for den Tid, I har været her!« begyndte han med bevæget Stemme. »Jeg siger jer alle Tak, I har gjort Danmark Ære, og jeg er stolt over at have jer til Landsmænd, stolt over at kunne sige jer Tak!«

Han tav et Øjeblik, Matroserne stod med Huen i Haanden, mange havde Taarer i Øjnene. Saa traadte Kongen op i Faldrebsporten og blottede sit Hoved, høj og rank stod han og saa' ud över de jævne, lyttende Ansigter:

»Hils fra mig hjemme! Hils mit Land, som jeg elsker, og glem mig ikke!«

Hans Stemme skælvede, han vendte sig for at gaa, men i samme Nu slog et Leveraab i Vejret

med en Kraft som af tusinde Røster og hvirvlede sig som en Stormvind omkring ham. Han blev staaende, med sit blottede Hoved bøjet, Hurraraabene suste om ham som store Fuglevinger. Endelig blev der Stilhed, Kongen saa' op:

»Tak, tak! Jeg siger det igen: jeg er stolt over at være jeres Landsmand, lykkelig ved at være dansk! Danmark leve!«

Hurraraabene steg igen, men Jean var ikke med. Han hørte Kongens Ord og saa' hans høje Skikkelse, uden at det blev ham bevidst; bag alting holdt en Smerte hans Tanker fast, et Savn sugede dem i sig som en Malstrøm.

Kongen var gaaet ned i sin Chalup, paa Faldrebets Platform stod Chefen og næstkommanderende, Mandskabet trængte sig sammen langs Lønningen. Chaluproerne lagde Aarerne ud og tog nogle Tag, agter i Fartøjet stod Kongen oprejst og raabte Farvel. Et sidste Leveraab fra de mange Struber sænkede sig over ham, mange af Matroserne svingede med deres Huer til Farvel.

Saa saa' Chefen op mod Kommandobroen. »Fuld Kraft!« kommanderede han og vendte sig paa ny mod Kongen.

»Fuld Kraft!« svarede den vagthavende Officer paa Broen og drejede paa Telegrafen.

Skruen slog hastigere rundt og malede Vandet op i Skum, Farten blev stærkere, og Korvetten fjernede sig fra Chaluppen, hvor Kongen endnu stod og

hilste. Saa hvinede Baadsmandspiberne op, mere skarpt end til daglig, og Mandskabet fordeltes til Arbejdet.

Snart efter var Piræus forsvunden agter i Horisonten. —

Det var en tung Tid, som nu begyndte for Jean. Medens de endnu laa i Grækenland, var hans Kærlighed til Stedet, hans Betagelse af alt, hvad han havde set og oplevet, den Grebethed, han havde følt ved at betræde Akropolis, ikke gaaet op for ham i Følelsens fulde Styrke. Men nu forstod han det fra Dag til Dag og stærkere, jo mere Skibet fjernede sig fra Landet; det var ham, som havde han skilt sig ved sit halve Sind og ladet det tilbage i Athen, og som den anden Halvdel savnede det og higede efter paa ny at blive forenet med det til sin harmoniske Oprindelighed. Han længtes, og hans Længsel gjorde ham ene. Med Niels, som ikke kendte til den Art af Rørelser og nærmest fandt dem affekterte, kunde han ikke tale om sine Tanker, og til Kaj, som bestandig led af Hjemve, turde han ikke betro sig, fordi han ved instinktmæssig Finfølelse indsaa, at han kun vilde bringe Kajs let vakte Længsel til at bløde.

Saaledes blev han ene med sit Sind og lidt efter lidt ogsaa ene selv. Naturligvis gik han ikke altid om og længtes og savnede, han tog villig Del i Kammeraternes Fritidsløjer, kunde være den mest støjende blandt dem og holdt sig aldrig tilbage. Men

Savnet kunde komme saa smerteligt over ham og lamme hans Lystighed, og Længslen forlod ham ikke, men piblede frem, saa saare han var ene. Især om Natten, naar han gik Ordonnans, saa drog han Minderne frem, igen og igen, hele den brogede Skare af Billeder, der tegnede sig utydeligt mod Akropolis' hvide Marmor. —

Efter et Besøg i Smyrna, hvor et Pust af Orientens hede, sansebetagende Aande slog Jean i Møde, snart lys og skøn fra den gladeste Farverigdom, snart mystisk sød fra dunkle Boder eller fra forbiglidende, tilslørede Kvinder og snart igen uren og modbydelig fra nøgen, ublufærdig Hæslighed, men altid stærk og uundgaaelig — vendte Korvetten endelig Stævnen mod Vest for hjemgaaende.

I sommerlig mildt Vejr sejlede den frem mellem Ægæerhavets Øer, hvis blaalige Farvetoner endnu en Gang bragte Grækenland lyslevende for Jeans længselsfulde Blik. Med fine, bløde Konturer fortonede de sig rundt omkring i Horisonten, en enkelt blev passeret saa nær ved, at man kunde se en hvid By helt nede ved Kysten, en hvid By med smaa og faa Huse, der laa saa hvide i Sollyset, som var de selve Mytologiens hvide Havdøtre, der havde lagt sig op til Hvile paa den varme Sten.

Det brisede svagt og lunt, Sejlene stod i magelige Buer, kun netop fulde nok til at føre Skibet jævnt frem. En Eftermiddag, da det friskede lidt op, holdt Artillerimandskabet Øvelse i Skarpskydning, og Drø-

net fra Kanonerne drev buldrende hen over Havet. Maalet var en stor Ballon, som var fastgjort til en Tømmerflaade og lagt ud i Vandet; saa sejlede Korvetten rundt om den i en vid Cirkel, snart over den ene Bov og snart over den anden.

Jean var Ordonnans hos en af Officererne, som fra Storemærs holdt Øje med Skydningen, udmaalte Afstanden fra Ballonen og fulgte Projektilernes Flugt. Imellem Skuddene stod han og saa' langt ud mod Ballonen, bort over den hvide Røg, der tung og ulden buldnede op i runde Skyer for derpaa at blive trykket ned af Vinden og fejet hen over Havfladen i flossede Taager. Han kunde ikke blive træt af at se Projektilerne vande derude omkring Maalet, nogle nær ved, nogle langt fra, og det var ham en uforklarlig Glæde at se dem springe op igen som Sten, man slaar Smut med hen over en Dam, og at betragte den ensomme Vandsøjle, der kastedes højt i Vejret fjernt ude, hvor de endelig faldt ned. Det var, som Havets øde Ensomhed var om ham, og som han glimtvis forstod dets dunkle Væsen.

Nogle Dage senere laa Korvetten længere Vest paa for Blikstille. Mod Syd i Horisonten stod Nordafrikas Kystbjærge som mørke Taagebanker, ellers var intet at se, til alle Sider kun det endeløse, solblanke, ubevægelige Hav. Sejlene hang slappe under Ræerne og rørte sig næppe, en Trækning kunde gaa gennem dem, som aandede et kraftløst Pust forbi. Solen brændte hed og ustandselig, kastedes tilbage

fra Havspejlet og blændede; i Rigningen smeltede Tjæren i Tovværket og gled som sejge Draaber ned ad Vanter og Stag.

Det var Fastelavn. Søndagen var gaaet med Underholdning paa forskellig Maade, under Sang og Musik; nu var det om Mandagen efter Middag. Mandskabet skulde slaa Katten af Tønden, og Forberedelserne var til Ende. Under Storraaen hang Tønden i et langt Reb, agterefter stod Matroserne i Række, en efter en, medens alle Skibets Officerer og Underofficerer havde samlet sig midtskibs. Jean havde taget Plads i Storevant sammen med et Par Kammerater.

Under højrøstet Latter og livlig Passiaren begyndte Legen. Den forreste Matros gik frem med en stor Knippel og drev Tønden et kraftigt Slag op ad Stavene. Slaget prellede dødt af, Tønden gyngede lidt og drejede sig, — saa faldt den næste Mands Slag, dumpt og drønende men uden Virkning. Saaledes blev de ved, Rækken igennem; for hvert Slag, der sloges, steg Stemningen og Iveren. De lo, raabte, morede sig kaade og kappelystne. Endelig sprang et Baand, under Jubel trængte Matroserne paa, Slagene faldt faste og hidsige, nu gjaldt det om at være nær, hvis Bunden skulde gaa ud!

Mer og mer gav Tønden efter, mer og mer blev Spændingen febrilsk. Pludselig brast Bunden, en Strøm af Hakkelse og Mel stod ned over Dækket, Matroserne styrtede sig ind i den, kastede sig over hinanden, myldrede overdryssede og melede mellem

hverandre og greb som i Blinde efter de Ting, der havde været gemt i Tønden. Officerer og Underofficerer rystede af Latter, Jean saa' paa det forvirrede Virvar og lo med.

Senere paa Eftermiddagen gik Underofficerseleverne i Optog. De havde klædt sig ud i Dragter fra de forskellige Lande, Korvetten havde besøgt, nogle som Spaniere, nogle som græske Soldater, andre som østerlandske Købmænd. Musikken stod paa Agterdækket og spillede Landenes Nationalmelodier, medens det brogede, mærkelige Tog drog forbi under Mandskabets stormende Latter.

Saaledes gik Fastelavnen, latterfyldt fra Morgen til Aften. Kort før Solnedgang maatte Lærlingene til Vejrs for at bjærge Bovenbramsejlene. Fjernt i Horisonten var Himlen rød og ildevarslende, men Luften var vindløs og stille endnu, og Havet bredte sig i tyst Ro.

Jean saa' tankefuldt ud i det uendelige Rum; han syntes, at han havde let saa meget, og at han dog ikke var glad!

ATTENDE KAPITEL

Hjemad.

Ugerne gik, og Korvetten stævnede langsomt hjemad. Efter nogle Dages Ophold i et Par spanske Havne havde den forladt Middelhavet og var med nordligere Kurs styret ud i Atlanterhavet.

Jean følte det, da Gibraltarstrædet lukkede sig bag ham, som havde han haft en skøn Aabenbaring, der nu var til Ende, og som aldrig vilde vise sig igen! Sammen med tre-fire af Kammeraterne sad han oppe paa Storemærseraa, da Strædet passeredes. Han saa' ind paa den topformede Gibraltarklippe, som var palmegrøn ind paa Siden mod Middelhavet, og paa de øde, sortbrune Klipper inde paa Afrikas Kyst, der var som Grundpillerne til Middelhavets mægtige Port.

Hvad var det, der var sket? Hvor var det, han havde været henne, han, som for kort Tid siden gik hjemme paa Markerne og længtes? Hvad var det, han længtes efter nu, og hvorfor var hans Længsel

stærkere end før, nu da han dog havde set saa meget? Var det da saadan, at Længslen voksede, jo flere Ønsker den fik opfyldt!

Ude i Atlanterhavet var Vejret blevet ondt og stridt imod. For smaa underdrejede Sejl drev Korvetten længere og længere Vest paa; Dampen maatte ikke blive sat. Dagene var graa og kolde, ensformige og trættende; hver Morgen den samme mørke, urolige Himmel, det samme farveløse, bitre Hav, den samme tomme Horisont. Imellem piskede Regnen ned over Dækket. Lærlingene havde Sømandskab nede paa Banjerne, hvor de forkomne klumpede sig sammen omkring Baksbordet, medens Overkonstablen forklarede dem Manøvrerne og siden eksaminerede dem. Jean sad mest og tænkte paa sit og ønskede snart at komme hjem; Livet blev reglementeret og enstonigt for ham, disse Banjertimer kedede ham, maatte han endda komme paa Dækket eller til Tops!

Endelig dagede Vejret sig, Roret lagdes om, Sejlene sattes fuldt igen, Korvetten tog sig sammen og førte sig stolt og rankt under det stærke Sejlpres.

Hjemad skred det, hjemad!

En høj, vinterklar Formiddag naaede de Kanalen og fik synligt Land, langt borte, stigende, som om det hævede sig af Havet. Lige efter Rengøringen og Kaffen blev der pebet:

»Op til Manøvre! Lærlingene stille op paa Skansen om Bagbord!«

Alle Mand skyndte sig paa Dækket, Lærlingene traadte an paa Skansen, hvor Løjtnanten ventede dem.

»I skal kommandere hver sin Manøvre,« sagde han, »Chefen ønsker at se, hvad I kan! For jeres egen Skyld ønsker jeg, I viser jer den Tillid værdig, og I skylder mig at gøre mig Ære.«

Det gik som en Angst igennem dem, aldrig havde de ventet en saadan Prøve.

Saa kom Chefen paa Dækket og gik op paa Kommandobroen: Niels, som var bleg og nervøs, blev sendt op til ham; alle Kammeraterne fulgte ham med ængstelige Øjne. Et Øjeblik efter hørtes Niels's Stemme raabende en Kommando ud over Dækket. Ordren gentoges af Underofficererne, Mandskabet skyndte sig. Drengene maatte med hen og tage fat, de var kraftløse af Angst.

En for en kom de op hos Chefen, tog Raaberen i Haanden, fik en Manøvre at udføre og kommanderede.

Saa kom Turen til Jean som den sidste. Han rystede og kunde næppe faa sin Aande, idet han traadte hen til Chefen og hilste.

»Lad Bramsejlene sætte!« sagde Chefen kort. Jean syntes, Chefen var vred, og blev mere urolig, han satte Raaberen for Munden, men var lige ved at tabe den af Forvirring; der nede paa Dækket, foran sig, saa' han Mandskabets mange, hvide Ansigter spørgende vendt imod ham; det var ham, som deres Øjne truede og spottede; han ventede, at en Storm af Forhaanelse og Raseri skulde rejse sig; det svimlede for ham, alting svajede og svingede, Kaj's Øjne lo foragteligt midt i den gyngende Taage. Saa tog han sig sammen, pressede Raaberen fast mod Læberne og raabte Ordren. Der blev livligt paa Dækket, Taagen splittedes og løsnede sig op i levende Figurer, Jean saa' Matroserne løbe til deres Pladser.

»Bramsejlsgasterne klar til at entre!« raabte han, og da han saa', at de stod rede, føjede han til: »entre!«

Fra begge Sider af Skibet entrede Bramræernes Besætninger til Vejrs, skyndte sig uden om Mærset, løb videre op efter i de stejle Vant og naaede endelig Raaen, hvor de tøvede inde ved Bramstangen.

Jean vendte sig og saa', om de var naaet op alle paa de forskellige Toppe, og kommanderede derpaa med sin skarpe Drengerøst, der rungede gennem Raaberen:

»Ud paa Ræerne!«

Saa blev han staaende og stirrede op mod Forebramraa for at se, naar Sejlet var los; hans Blod bankede af Anspændelse; han var fuld af Angst for at kommandere galt, sagde Kommandoordene i sine Tanker, blev ved at gentage dem, febrilsk og ligesom i Bevidstløshed.

Chefen stod foran Jean med Ryggen mod ham, nynnende; nu og da gjorde han et Par Skridt tilbage, gik frem igen, saa' ned over Fordækket, traadte atter baglænds og blev ved saaledes at bevæge sig uroligt frem og tilbage.

Jean maatte uafbrudt flytte sig for ikke at genere, længere og længere rykkede han tilbage uden at vide af andet end Feberen i sit Hoved, med Blikket fæstet paa Raaen.

Pludselig styrtede han bagover og faldt med et halvkvalt Skrig tungt ned paa Dækket, Nakken slog dumpt mod Dæksplankerne, det gav en grim Lyd, som naar noget knuses. Han blev liggende bevidstløs, blaalighvid i Ansigtet, med de døde Hænder kastet slappe ud til Siderne. Raaberen var tumlet ned i Borde, skrattende af Metal. Nogle Matroser løb til, et Par Underofficerer bøjede sig over ham og vilde rejse ham, saa kom Lærlingenes Løjtnant derhen, Kammeraterne havde ogsaa nærmet sig.

»Jean! Har du ondt, Jean?« spurgte Løjtnanten, hans Stemme lød bekymret.

Jean slog Øjnene op, stirrede i et forvildet Blik

paa Løjtnanten og drog Aanden dybt, saa sprang han paa en Gang op og rystede sig, trak ned i Blusen og lo med et sygt Smil; han var elendig af Skamfuldhed.

»Jeg slog mig ikke,« sagde han, og saa' omkring sig, »jeg slog mig ikke!«

Han mødte Kajs Øjne, der var fulde af Angst; saa tog han sig sammen og rettede sig, Kaj skulde ikke se ham svag!

»Kan du fortsætte?« spurgte Chefen, som stod paa Broen og saa' ned.

»Javel, Hr. Kommandør!« Jean strammede sig op og gjorde stiv Honnør, fik saa Raaberen, som Niels havde taget, og gik op ad Trappen.

»Det var ret!« opmuntrede Chefen ham, »ikke give sig over!«

Jean var bleven bitter over Uheldet, han kunde ikke komme fra det kejtede og komiske deri, det gjorde ham trodsig og haard og skræmmede ham paa samme Tid som et stygt Varsel. Han kommanderede Manøvren til Ende med overdreven Agtpaagivenhed; ingen skulde faa Lov at haane ham, fordi han var falden, han skulde vise dem, at han var ligesaa dygtig som de andre!

Men Uheldet blev siddende i ham Dagen over som et ømt Saar, der pinte ham, og for hvilket han ikke kunde kræve nogen til Ansvar.

Om Aftenen sad han og Kaj skruttet sammen

under luv Lønning, hvor der var Læ. Imellem talte de lidt, ellers tav de og fulgte hver sine egne Tankeveje. Jean følte sig ilde tilpas efter Faldet, ydmyget af det; det klæbede ved ham som en Latterlighed, syntes han, gjorde ham ringere, end han fortjente det. Tanken paa det var ikke til at blive fri for, den summede i hans Hoved og gjorde skiftevis hans Sind ulykkeligt og trodsigt; han forsøgte at tænke paa Grækenland, gentog stille for sig Navnene paa Akropolis' Templer, greb saa Mindet om Moderen og søgte Trøst i det, men intet hjalp. Det var ikke til at slippe fra og ikke til at nægte: han var falden dumt og barnagtigt, netop i det Øjeblik, da han skulde være fuldstændigst Herre over sig selv.

»Kan du huske.« sagde Kaj pludselig med sagte, blød Stemme, »den første Morgen paa Logisskibet, da vi sad nede paa Prammen, og du fortalte mig, hvad du havde drømt om Natten?«

Jean saa' op; hvorfor skulde Kaj nu netop huske det, tænkte han, og minde ham om det, som han i dette Øjeblik helst vilde glemme!

»Ja, jeg kan!« svarede han stille; han blev saa ulykkelig til Mode og følte dunkelt en hemmelighedsfuld Overensstemmelse mellem hin Dag og denne; en mystisk Frygt fo'r gennem ham og løb som en kold Gysen over hans Ryg.

»Men nu *er* du jo falden,« blev Kaj livligere ved, »saa behøver du da ikke at være bange for *den* Drøm mere!«

»Jeg har aldrig tænkt paa den siden!« svarede Jean og krummede sig mere sammen. De tav en lille Stund, saa begyndte Kaj igen i en Tone, som betroede han Jean en Hemmelighed:

»Det har jeg,« sagde han blødt. »Ved du hvad, somme Tider har jeg været bange for, at den skulde betyde, at du faldt over Bord og druknede!«

Jean blev varm ved Kajs Ord, der kom saa gode og kærlige; han tog Mod til sig, stak sin Haand hen til Kaj og trykkede hans, ømt og længe som en Kvindes; han elskede Kaj, elskede ham, vilde aldrig glemme ham! Saa sagde han skummelt, i en Følelse af Skæbnens dystre Uundgaaelighed:

»Men vi er ikke hjemme endnu, Kaj, det kan ske endnu!«

NITTENDE KAPITEL.

Flaget stryges.

Korvetten kom fra Le Havre, hvor den havde ligget i mange Dage, og stod hjem over Nordsøen. Det var først i April, en farende Foraarsdag med stærktblaa, kraftigbyget Himmel og frisk Sø.

Lærlingene havde Eksamen. Nede paa Banjerne om Bagbord var Lærlingebakken ved Hjælp af Sejldug, der var opspændt som Vægge mellem Loft og Gulv, afsondret fra de øvrige Bakker. En Lanterne var hængt op derinde, og omkring Bordet sad to af Officererne foruden Løjtnanten og Overkonstablen. En efter en kom Lærlingene ind og blev eksamineret, medens Kammeraterne i Spænding og nervøs Uro ventede udenfor.

Halvdelen var allerede færdig; de sad trygge og overmodige omkring Bordet i den anden Lærlingebakke og kastede nu og da kaade Ytringer ud mellem de ventende.

Jean gik frem og tilbage med sin Bog i Haanden

og repeterede med ivrig Stemme, Niels sad ved et Bord med de knyttede Hænder pressede ind i Tindingerne og Bogen opslaaet foran sig, Kaj stod lænet op til en af Jærnstøtterne, som bar Dækket. Rundt om gik og stod de andre, som heller ikke var hørte. Saa slog Jean sin Bog i og satte sig hen til Niels.

»Det er dumt at læse mere, man bliver saa nervøs!« sagde han. Niels saa' op, lukkede betænksomt tøvende sin Bog i og skød den fra sig.

»Aa ja,« svarede han, »man kan vel ogsaa nok klare den!«

»Det kan ellers ogsaa være ligemeget!« Jean aabnede tankefuldt Bogen og lod Bladene strømme i paa ny. —

»Hvad mener du med det!« spurgte Niels studsende. Jean saa' paa ham, mon det kunde gaa an at fortælle Niels det?

»Jeg skal ikke bruge min Eksamen!«

»Ikke bruge din Eksamen! Er du gal?«

Jean saa' op paa Vennen med varme, rolige Øjne: »Jeg vil ikke blive ved!« sagde han saa, idet han blev rød.

»Vil du ikke være Officer?« — Niels spurgte, som om det var det utænkeligste af alt i Verden.

»Nej!« Jeans Stemme var næppe hørlig.

»Nu har jeg aldrig hørt Mage! Hvad Fanden vil du da?«

Jean blev bleg og tavs og pillede ved Bordkanten; kunde han bare faa det sagt, turde han blot sige det!

Maaske Niels kunde raade ham! — Aa, om han blot kunde faa det sagt, nu, nu da Niels ventede, nu da den halve Hemmelighed var røbet!

»Jeg ved det — ikke — rigtig,« stammede han endelig og tav, men pludselig brast det frem, angstfuldt, stilfærdigt: »Billedhugger — tror jeg!«

»Billedhugger!« gentog Niels overrasket, i en lidt foragtelig Tone; men da han saa' Jeans Forlegenhed, lagde han formildende til: »Naa ja, det kan maaske ogsaa være godt!«

Jean var forfærdet, modløs, ude af Stand til at rette sig. Det sang og sugede i hans Hoved, som sad han i en Hvirvel, der drog ham ned, drog ham ned.

Billedhugger! Nu havde han sagt det, aldrig havde han troet at skulle faa det sagt, aldrig havde han nævnet Ordet for sig selv, det havde ligget inde i ham og groet, det havde levet i hans Længsel, og nu var det sagt! Hvor underligt, at det var Niels, han havde sagt det til. Det vilde han aldrig have troet muligt; men saa underligt var det kommet, uden at han selv vidste af det!

Lærlingen, som havde været inde til Eksamen, kom ud, hed og lykkelig. Kammeraterne flokkedes om ham:

»Hvordan gik det? — Hvad var du oppe i? - Var du bange?« faldt de hinanden i Munden.

Matrosen, som stod Vagt ved Sejldugsdøren, nævnte

den næste Lærlings Nummer. Lærlingen rettede paa sit Tøj, hans Hænder rystede, han blev bleg og rød, saa traadte han ind, og Sejldugen gled til igen.

Snart efter kom Jeans Tur. Han var roligere nu; det havde givet ham Mod, at han havde faaet betroet sig til Niels. Han sad frygtløs foran Officererne og besvarede Spørgsmaalene roligt og behersket, i en Følelse af, at de ligesom ikke længer kom ham ved. Han følte sit Sind saa ligeligt og frit, som han aldrig havde kendt det før, saa helt hans eget!

Da Eksamen var til Ende, og Udfaldet var blevet dem meddelt i Chefens Paahør, fik de fri. Niels og Jean entrede op i Foremærs; det trak svært, men de lagde sig ned og søgte Læ, saa godt de kunde. En fælles Trang havde ført dem derop, hvor de havde tilbragt saa mange solvarme Timer og drøftet saa mange Ting.

De laa en Stund, og ingen af dem talte. Jean var lidt beklemt, paa en Gang angst for de Ord, han havde sagt, og alligveel overmodig ved dem! — Saa brød han selv Tavsheden:

»Vil du blive ved, Niels?«

Niels laa med Hagen i sine brede, røde Hænder og saa bort over Havet:

»Ja — jeg ved ikke noget bedre, jeg holdt nødig op,« sagde han med en Stemme, der var mildere end ellers. Lidt efter spurgte han: »Billedhugger! Hvor har du funden paa det?«

»Jeg ved det ikke,« — svarede Jean — »det er kommen lidt efter lidt!«

»Det kan jeg nok forstaa,« — sagde Niels — »men hvor er det kommet fra?«

»Det er maaske ogsaa kun en Drøm,« sluttede Jean og blev tavs. —

Nogle Dage senere sejlede Korvetten ned gennem Sundet. Det var tidlig Morgen, en kølig, luftbleg Aprilmorgen med nordlig Brise. Alle de hvide Sejl bugnede og bar frem, Skibet skød villigt over Stævn, duvede ganske svagt i den krappe Sø og trak en skumlys Kølvandslinie efter sig.

Jean stod forude om Styrbord i Lejderen til Fokkevantet og saa' mod Land. Alle Dagene siden den Dag, da han sejlede ud forbi Kysten derinde, drog forbi ham, brogede og blanke eller matte og graa; de kom, og de gik, hver Dag havde sit Minde, som blev tilbage, og som fyldte ham med Længsel, hver Dag trængte paa og vilde ikke glemmes. Aa, hvor han havde været lykkelig, at han kom ud! Hvor var han rig med alle sine Minder! Spanien, Grækenland og alle Landene, han havde set — hvor han elskede dem, hvor han længtes tilbage til dem, hvor han var lykkelig, fordi han havde set dem!

Han længtes, længtes, vilde saa nødig hjem! Aa, men at have set Verden, Akropolis, Athen — dejligt havde det været, som en Drøm, som en utænkelig Drøm! For hvad betød det, at Livet om Bord havde

skuffet ham, at en af Officererne havde forfulgt ham, at han tit havde ønsket sig fri — han havde været ude i Verden, og den havde aabnet sig for ham som et Eventyr, større og sælsommere end de Eventyr, han havde læst.

Næste Dag lagde Korvetten ind i Flaadens Leje

og blev fortøjet, hvor Aftaklingen skulde finde Sted. Jeans Sind bølgede mellem Graad og Glæde, Afskedens Uro var i ham og Afskedens Smerte.

Lærlingene skulde om Bord paa Logisskibet for at blive afmønstrede; de maatte stille op om Bagbord paa den vante Plads, Chefen talte til dem, sagde dem, at han havde været glad ved dem, og

gav dem Haanden. Bagefter tog han Afsked med Mandskabet i en kort, bevæget Tale.

Saa blev der kommanderet klar til at stryge Flaget. To Mand løb agter til Flaget, Musikken kom paa Dækket, Skansevagten traadte an paa Bagbords Skanse, og Mandskabet samlede sig midtskibs. Alle Officererne var paa Dækket. Lærlingene stod i en sørgmodig Klump ude i Borde.

»Stryg Flaget!« kommanderede Chefen.

Skansevagten præsenterede Gevær, Musikken tonede i, alle blottede Hovedet og vendte sig agter efter.

Jean græd ganske stille.

Kapitlerne:

Vagtskibet.
Kammeraterne.
Første Dag om Bord.
Foremærs.
Korvetten.
Sidste Landlov.
Under Sejl.
I Kattegat.
Mand over Bord.
Paa Hundevagten.
Stenrytteren.
Første Gang til Tops.
Spanien.
Gudstjeneste.
Athen.
Juleaften.
Fastelavn.
Hjemad.
Flaget stryges.